

TS Police SI Mains 2023 Paper 4 Question Paper with Answers

తెలంగాణ పోలీస్ ఎస్ఐ ఫైనల్ రాత పరీక్ష పేపర్-4 (జనరల్ స్టడీస్) 2023 ప్రశ్నపత్రం సమాధానాలతో

TSLPRB SI Final Written Examination 2023, Paper IV (General Studies) · held 9 April 2023 · SCT SI (Civil) & others · booklet D · 195 questions. Answers from TSLPRB's final key.

Practise this paper free online, as a mock test or topic by topic, with your mistakes saved for revision: learnwithanil.in/ts-police-si/papers/ts-police-si-mains-2023-paper-4-general-studies-question-paper-with-answers.html. Questions are as printed in the official booklet, in English and Telugu; the answer key and explanations follow the questions.

Questions

Q1. Identify the mammal/mammals from the following.

- (1) Cat only
- (2) Bat only
- (3) Rat only
- (4) All of the above

ఈ క్రింది వాటి నుండి క్షీరదము/క్షీరదాలను గుర్తించండి.

- (1) పిల్లి మాత్రమే
- (2) గబ్బిలం మాత్రమే
- (3) ఎలుక మాత్రమే
- (4) పైవన్నీ

Q2. Which of the following vitamin/mineral deficiency causes mental disorder in children ?

- (1) Vitamin B12
- (2) Vitamin A
- (3) Vitamin C
- (4) Iron

ఈ క్రింది వాటిలో ఏ విటమిన్/ఖనిజాల (minerals) లోపం వలన పిల్లలకు మానసిక వైకల్యం కలుగును ?

- (1) విటమిన్ బి12 (Vitamin B12)
- (2) విటమిన్ ఎ (Vitamin A)
- (3) విటమిన్ సి (Vitamin C)
- (4) ఇనుము (Iron)

Q3. China is reportedly building a new dam on Mabja Zangbo river in Tibet at the trijunction with India and Nepal, the other side of the state _____

- (1) Ladakh
- (2) Uttarakhand
- (3) Sikkim
- (4) Arunachal Pradesh

టిబెట్ లోని మాబ్జా జాంగ్బో నదిపై, భారత్-నేపాల్ కూడలికి దగ్గరలో చైనా నిర్మిస్తున్న ఆనకట్ట ఏ రాష్ట్రానికి అవతలి వైపు ఉంటుంది?

- (1) లదాఖ్
- (2) ఉత్తరాఖండ్
- (3) సిక్కిం
- (4) అరుణాచల్ ప్రదేశ్

Q4. The process of separating grains from the stalks is called _____

- (1) Threshing
- (2) Winnowing
- (3) Hand picking
- (4) Sieving

ధాన్యాన్ని కాడల నుండి (stalks) వేరు చేసే ప్రక్రియను _____ అంటారు.

- (1) నూర్పిడి (Threshing)
- (2) చెరుగుట (Winnowing)
- (3) చేతితో ఏరుట (Hand picking)
- (4) జల్లెడ పట్టుట (Sieving)

Q5. ITC Ltd. Company opened a new unit in January, 2023 to produce biscuits, chips and noodles at _____ in Telangana.

- (1) Katedan (Hyderabad)
- (2) Manoharabad (Medak)
- (3) Kamkol (Sanga Reddy)
- (4) Nampally (Vemulawada)

ఐటీసీ లిమిటెడ్ సంస్థ బిస్కెట్లు, చిప్స్ మరియు నూడుల్స్ తయారుచేసే తన కొత్త యూనిట్‌ను జనవరి, 2023 వ సంవత్సరంలో తెలంగాణలో ఎక్కడ ప్రారంభించింది ?

- (1) కాటేదాన్ (హైదరాబాద్)
- (2) మనోహరాబాద్ (మెదక్)
- (3) కంకోల్ (సంగారెడ్డి)
- (4) నాంపల్లి (వేములవాడ)

Q6. Which village in Telangana has been selected as one of the best tourism village by the UN World Tourism Organization (UNWTO) for the year 2021 ?

- (1) Anantagiri
- (2) Pochampally
- (3) Nagarjunasagar
- (4) Kawal

ఈ క్రింది వాటిలో తెలంగాణలోని ఏ గ్రామాన్ని యుఎన్ ప్రపంచ పర్యాటక సంస్థ (UNWTO), 2021 సంవత్సరానికి ఉత్తమ పర్యాటక గ్రామంగా ఎంపిక చేశారు ?

- (1) అనంతగిరి
- (2) పోచంపల్లి
- (3) నాగార్జునసాగర్
- (4) కవాల్

Q7. Which of the following element/elements is found in DNA ?

- (1) Oxygen only
- (2) Nitrogen only
- (3) Carbon only
- (4) All of the above

ఈ క్రింది వాటిలో DNA లో ఉండే మూలకము/మూలకాలను గుర్తించండి.

- (1) ఆక్సిజన్ మాత్రమే
- (2) నత్రజని మాత్రమే
- (3) కార్బన్ మాత్రమే
- (4) పైవన్నీ

Q8. The Chinese strategy of grabbing land inch-by-inch is described as _____

- (1) Salami Slicing
- (2) Guerilla Warfare
- (3) Strategic Hold
- (4) Disproportionate Force

భూ భాగాన్ని అంగుళం అంగుళం చేజిక్కించుకునే చైనా వ్యూహమును ఏమని పిలుస్తారు ?

- (1) సలామీ స్లేసింగ్
- (2) గెరిల్లా యుద్ధం
- (3) వ్యూహాత్మక నిలువరింపు
- (4) అసమానమైన బలం

Q9. Russia has withdrawn from its last nuclear arms control pact with the United States in February, 2023. What is the name of the pact ?

- (1) New START
- (2) SALT
- (3) SALT-II
- (4) START-II

ఫిబ్రవరి, 2023 సంవత్సరంలో రష్యా అమెరికాతో ఉన్న చివరి అణు ఆయుధాల నియంత్రణ ఒప్పందం నుంచి వైదొలగింది. ఆ ఒప్పందం పేరు ఏమిటి ?

- (1) న్యూ స్టార్ట్
- (2) సాల్ట్
- (3) సాల్ట్-II
- (4) స్టార్ట్-II

Q10. Which of the following is organically formed rock ?

- (1) Lignite
- (2) Gypsum
- (3) Gravel
- (4) Sand Stone

క్రింది వాటిలో సేంద్రీయంగా ఏర్పడిన శిల ఏది ?

- (1) లిగ్నైట్
- (2) జిప్సం
- (3) గ్రావెల్
- (4) ఇసుక రాయి

Q11. Which of the following is least reactive metal in its chemical properties ?

- (1) Silver (Ag)
- (2) Magnesium (Mg)
- (3) Lead (Pb)
- (4) Iron (Fe)

ఈ క్రింది వాటిలో ఏ లోహం దాని రసాయనిక లక్షణాలలో తక్కువగా ప్రతిస్పందిస్తుంది (least reactive) ?

- (1) వెండి (Ag)
- (2) మెగ్నీషియం (Mg)
- (3) సీసము (Pb)
- (4) ఇనుము (Fe)

Q12. To mankind, the disease that results from vitamin C deficiency is _____

- (1) Beriberi
- (2) Scurvy
- (3) Rickets
- (4) Goiter

మానవులకు విటమిన్ సి (C) లోపం వలన కలిగే వ్యాధి _____

- (1) బెరిబెరి
- (2) స్కర్వి
- (3) రిక్టెస్
- (4) గాయ్టర్

Q13. Which of the following River is also known as 'Iravati' ?

- (1) Jhelum
- (2) Chenab
- (3) Ravi
- (4) Beas

క్రింది వాటిలో ఏ నదికి 'ఐరావతి' అనే పేరు కూడా కలదు?

- (1) జీలం
- (2) చీనాబ్
- (3) రావి
- (4) బీయాస్

Q14. The bacteria which causes typhoid fever in human beings is _____

- (1) Salmonella typhi
- (2) Typhoid Mary
- (3) Haemophilus influenzae
- (4) Streptococcus pneumoniae

మానవ శరీరంలో టైఫాయిడ్ కారక బాక్టీరియా _____

- (1) సల్మోనెల్లా టైఫి
- (2) టైఫాయిడ్ మేరీ
- (3) హేమోఫిలస్ ఇన్ఫ్లూఎంజా
- (4) స్ట్రెప్టోకోకస్ నిమోనియా

Q15. Which of the following gases is not responsible for the greenhouse effect ?

- (1) Nitrous oxide
- (2) Carbon dioxide
- (3) Oxygen
- (4) Methane

ఈ క్రింది వాటిలో ఏ వాయువు గ్రీన్ హౌస్ ప్రభావానికి కారకం కాదు ?

- (1) నైట్రస్ ఆక్సైడ్
- (2) కార్బన్ డైఆక్సైడ్
- (3) ఆక్సిజన్
- (4) మీథేన్

Q16. Who is the Union Environmental Secretary of India ?

- (1) S. Jai Shankar
- (2) Leena Nandan
- (3) Govind Mohan
- (4) Shailesh Kumar Singh

భారత దేశం యొక్క కేంద్ర పర్యావరణ శాఖ కార్యదర్శి ఎవరు ?

- (1) ఎస్. జైశంకర్
- (2) లీనా నందన్
- (3) గోవింద్ మోహన్
- (4) శైలేష్ కుమార్ సింగ్

Q17. In February 2023, ISRO carried out the first successful launch using its new _____ rocket.

- (1) Small Satellite Launch Vehicle
- (2) Geo Synchronous Satellite Launch Vehicle
- (3) Polar Satellite Launch Vehicle
- (4) Scramjet Engine-TD

ఫిబ్రవరి 2023 లో ఇస్రో (ISRO) మొదటిసారి విజయవంతంగా ప్రయోగించిన కొత్త రాకెట్ ఏది ?

- (1) స్మాల్ సాటిలైట్ లాంచ్ వెహికల్
- (2) జియో సింక్రనస్ సాటిలైట్ లాంచ్ వెహికల్
- (3) పోలార్ సాటిలైట్ లాంచ్ వెహికల్
- (4) స్క్రామ్జెట్ ఇంజిన్ - టి. డి.

Q18. Sunlight can be turned directly into electricity by using _____.

- (1) Fuel cells
- (2) Galvanic cells
- (3) Electrolytic cells
- (4) Photovoltaic cells

సూర్యకాంతి నేరుగా _____ ద్వారా విద్యుచ్ఛక్తిగా మారుతుంది.

- (1) ఫ్యూయల్ సెల్స్
- (2) గాల్వేనిక్ సెల్స్
- (3) ఎలక్ట్రోలైటిక్ సెల్స్
- (4) ఫోటోవోల్టాయిక్ సెల్స్

Q19. The temperature at which gold melts is _____

- (1) 1064° C
- (2) 1063° C
- (3) 328° F
- (4) None of the above

బంగారం వేడి చేసినప్పుడు ఏ ఉష్ణోగ్రత వద్ద కరుగుతుంది ?

- (1) 1064° C
- (2) 1063° C
- (3) 328° F
- (4) పైవేవి కావు

Q21. Who was the last Nizam of Hyderabad, who passed away in January,2023 ?

- (1) Mir Barkat Ali Mukarram Jah
- (2) Mir Osman Ali Khan
- (3) Mir Mahboob Ali Khan
- (4) Mir Tahniyath Ali Khan

జనవరి, 2023 సంవత్సరంలో మరణించిన హైదరాబాద్ చివరి నిజాం ఎవరు ?

- (1) మీర్ బర్కత్ అలీ ముకరం జా
- (2) మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్
- (3) మీర్ మహబూబ్ అలీ ఖాన్
- (4) మీర్ తహనియత్ అలీ ఖాన్

Q22. Saffron is obtained from which parts of the flower ?

- (1) Stigma
- (2) Petals
- (3) Stem
- (4) Leaves

కుంకుమ పువ్వు పుష్పము యొక్క ఏ భాగము నుండి సేకరించబడుతుంది ?

- (1) కీలార్థం (Stigma)
- (2) రేకులు (Petals)
- (3) కాండం (Stem)
- (4) ఆకులు (leaves)

Q23. Identify the term which is not a type of pollination.

- (1) Autogamy
- (2) Geitonogamy
- (3) Xenogamy
- (4) None of the above

ఈ క్రింది వాటిలో పరాగసంపర్కము కానిది గుర్తించండి.

- (1) ఆటోగామీ
- (2) గీటోనోగమీ
- (3) జెనోగమీ
- (4) పైవేవీ కావు

Q24. Which of the following statements is TRUE related to Deforestation ?

- (1) It converts agricultural areas to forest areas
- (2) It causes loss of biodiversity
- (3) It does not affect soil erosion
- (4) None of the above

ఈ క్రింది వాటిలో అడవుల నరికివేత/అడవుల నిర్మూలన సంబంధించి సరియైన ప్రవచనాన్ని గుర్తించండి.

- (1) వ్యవసాయ భూములు అటవీ భూములుగా మార్చబడతాయి.
- (2) జీవ వైవిధ్యం కోల్పోవడం జరుగుతుంది.
- (3) నేలకోత (భూక్షయం) పై ఎలాంటి ప్రభావం ఉండదు
- (4) పైవేవీ కావు

Q25. Who won the 2023 Border-Gavaskar trophy (Cricket) ?

- (1) India
- (2) Australia
- (3) New Zealand
- (4) South Africa

2023 సంవత్సరంలో బోర్డర్-గవాస్కర్ ట్రోఫీ (క్రికెట్) విజేత ఎవరు ?

- (1) భారత్
- (2) ఆస్ట్రేలియా
- (3) న్యూజీలాండ్
- (4) దక్షిణ ఆఫ్రికా

Q26. Which of the following activities does a human brain perform ?

- (1) Thinking and communication only
- (2) Balancing the body only
- (3) Regulating heart beat only
- (4) All of the above

ఈ క్రింది వాటిలో మానవుని మెదడు _____ కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తుంది.

- (1) ఆలోచించడం మరియు కమ్యూనికేషన్ మాత్రమే
- (2) శారీరక సంతులనం మాత్రమే
- (3) గుండె లయ నియంత్రణ మాత్రమే
- (4) పైవన్నీ

Q27. Who among the following was awarded the Padma Vibhushan Award for the year 2023 ?

- (1) Kumar Mangalam Birla
- (2) Vani Jayaram
- (3) Swami China Jeeyar
- (4) Zakir Hussain

ఈ క్రింది వారిలో 2023 సంవత్సరంలో పద్మ విభూషన్ పురస్కారం (Award) గ్రహీత ఎవరు ?

- (1) కుమార్ మంగళం బిర్లా
- (2) వాణీ జయరామ్
- (3) చిన్న జీయర్ స్వామి
- (4) జాకిర్ హుసేన్

Q28. Which of the following is a computer network that is confined to a single building?

- (1) Local Area Network (LAN)
- (2) Metropolitan Area Network (MAN)
- (3) Wide Area Network (WAN)
- (4) Personal Area Network (PAN)

ఈ క్రింది వాటిలో ఒకే భవనానికి పరిమితమైన కంప్యూటర్ నెట్వర్క్ ఏది ?

- (1) లోకల్ ఏరియా నెట్వర్క్ (LAN)
- (2) మెట్రోపాలిటన్ ఏరియా నెట్వర్క్ (MAN)
- (3) వైడ్ ఏరియా నెట్వర్క్ (WAN)
- (4) పర్సనల్ ఏరియా నెట్వర్క్ (PAN)

Q29. Volodymyr Zelenskiy is the president of _____.

- (1) Ukraine
- (2) Georgia
- (3) Poland
- (4) Slovenia

వోలోడిమిర్ జెలెన్స్కి ఏ దేశానికి అధ్యక్షుడు ?

- (1) యుక్రెయిన్
- (2) జార్జియా
- (3) పోలాండ్
- (4) స్లోవీనియా

Q30. India won the first ICC under-19 Women's world cup in Cricket by defeating _____

- (1) Australia
- (2) New Zealand
- (3) Sri Lanka
- (4) England

మొదటి ఐసిసి అండర్-19 మహిళల క్రికెట్ ప్రపంచ కప్పును గెలుచుకున్న భారత్ ఏ దేశాన్ని ఓడించింది ?

- (1) ఆస్ట్రేలియా
- (2) న్యూజీలాండ్
- (3) శ్రీ లంక
- (4) ఇంగ్లాండ్

Q31. NABARD stands for _____

- (1) National Bank for Agriculture and River Department
- (2) National Bank for Agriculture and Rural Development
- (3) National Block for Agriculture and Rural Development
- (4) National Bank for Agriculture and Rural Department

NABARD అసగా _____

- (1) National Bank for Agriculture and River Department
- (2) National Bank for Agriculture and Rural Development
- (3) National Block for Agriculture and Rural Development
- (4) National Bank for Agriculture and Rural Department

Q32. In human beings excretory products are removed by the _____ in the kidneys.

- (1) Pancreas
- (2) Palate
- (3) Nephrons
- (4) Neurons

మానవ విసర్జన ఉత్పత్తులు మూత్రపిండాల్లో _____ ద్వారా తీసివేయబడతాయి.

- (1) క్లోమం (Pancreas)
- (2) అంగిలి (Palate)
- (3) నెఫ్రాన్స్ (Nephrons)
- (4) న్యూరాన్స్ (Neurons)

Q33. Tooth decay starts when the pH value of the mouth is _____.

- (1) Lower than 5.5
- (2) Greater than 5.5
- (3) Between 5.5 to 7.5
- (4) Greater than 7.5

దంతక్షయం నోటి యొక్క pH విలువ _____ ఉన్నప్పుడు ప్రారంభమౌతుంది.

- (1) 5.5 కన్నా తక్కువ
- (2) 5.5 కన్నా ఎక్కువ
- (3) 5.5 మరియు 7.5 మధ్యలో
- (4) 7.5 కన్నా ఎక్కువ

Q34. What is the target inflation rate set by the Reserve Bank of India for the financial year 2022-23?

- (1) 3%
- (2) 4%
- (3) 5%
- (4) 6%

2022-23 ఆర్థిక సంవత్సరానికి భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంకు నిర్ణయించిన ద్రవ్యోల్బణ లక్ష్యం ఎంత?

- (1) 3%
- (2) 4%
- (3) 5%
- (4) 6%

Q35. Which acid is released by the ant during the ant bite ?

- (1) Formic acid
- (2) Sulphuric acid
- (3) Citric acid
- (4) Oxalic acid

చీమ కుట్టినప్పుడు చీమ నుండి విడుదలయ్యే ఆమ్లము ఏది ?

- (1) ఫార్మిక్ ఆమ్లము
- (2) సల్ఫ్యూరిక్ ఆమ్లము
- (3) సిట్రిక్ ఆమ్లము
- (4) ఆక్సాలిక్ ఆమ్లము

Q36. Which state has the highest urban population in India ?

- (1) West Bengal
- (2) Telangana
- (3) Tamil Nadu
- (4) Maharashtra

ఈ క్రింది వాటిలో ఏ రాష్ట్రంలో పట్టణ/నగర జనాభా అత్యధికంగా (highest) ఉంది?

- (1) పశ్చిమ బెంగాల్
- (2) తెలంగాణ
- (3) తమిళనాడు
- (4) మహారాష్ట్ర

Q37. Which of the following acids is present in spinach ?

- (1) Acetic acid
- (2) Citric acid
- (3) Lactic acid
- (4) Oxalic acid

ఈ క్రింది వాటిలో పాలకూర (spinach) లో ఉండే ఆమ్లాన్ని గుర్తించండి.

- (1) అసిటిక్ ఆమ్లము
- (2) సిట్రిక్ ఆమ్లము
- (3) లాక్టిక్ ఆమ్లము
- (4) ఆక్సాలిక్ ఆమ్లము

Q38. Indian Start-ups received a funding of around _____ in 2022, according to PWC.

- (1) \$ 12 billion
- (2) \$ 24 billion
- (3) \$ 36 billion
- (4) \$ 48 billion

భారత అంకుర సంస్థలకు (స్టార్ట్-అప్ సంస్థలకు) 2022 సంవత్సరంలో ఏ మేరకు పెట్టుబడి నిధులు అందాయని పీడబ్ల్యూసీ అంచనా ?

- (1) 12 బిలియన్ డాలర్లు
- (2) 24 బిలియన్ డాలర్లు
- (3) 36 బిలియన్ డాలర్లు
- (4) 48 బిలియన్ డాలర్లు

Q39. Angkor Wat, a 12th century Hindu temple is in _____

- (1) Indonesia
- (2) Malaysia
- (3) Cambodia
- (4) Nepal

ఆంగ్కోర్ వాట్ అనే 12 వ శతాబ్దపు హిందూ దేవాలయం ఎక్కడ ఉంది ?

- (1) ఇండోనేషియా
- (2) మలేషియా
- (3) కాంబోడియా
- (4) నేపాల్

Q40. United States of America (USA) has banned export of advanced semiconductors to _____ country.

- (1) China
- (2) Russia
- (3) Japan
- (4) South Korea

అమెరికా తన ఆధునిక సెమీకండక్టర్ల ఎగుమతిని ఏ దేశానికి నిషేధించింది ?

- (1) చైనా
- (2) రష్యా
- (3) జపాన్
- (4) దక్షిణ కొరియా

Q41. Smoking increases the following in the blood.

- (1) Oxygen
- (2) Nitric oxide
- (3) Carbon monoxide
- (4) Carbon dioxide

ధూమపానం అలవాటు రక్తంలో ఈ క్రింది వాటిలో దేనిని పెంచుతుంది ?

- (1) ఆక్సిజన్
- (2) నైట్రిక్ ఆసిడ్
- (3) కార్బన్ మోనాక్సైడ్
- (4) కార్బన్ డైఆక్సైడ్

Q42. In India, Name the present Chairperson of Rajya Sabha.

- (1) Venkaiah Naidu
- (2) Jagdeep Dhankar
- (3) Draupadi Murmu
- (4) Tamilisai Soundararajan

భారత రాజ్య సభ ప్రస్తుత చైర్పర్సన్ ఎవరు ?

- (1) వెంకయ్య నాయుడు
- (2) జగ్దీప్ ధన్కర్
- (3) ద్రౌపది ముర్ము
- (4) తమిళిసై సౌందరరాజన్

Q43. The term diapause defines which of the following :

- (1) Migration of animals and birds
- (2) Changing body temperature based on climate temperature
- (3) Suspending embryonic development temporarily
- (4) Stopping food due to health issues

ఈ క్రింది ప్రవచనాలలో డయాపాస్ అనగా ఏమి ?

- (1) పక్షులు, జంతువులు వలస పోవుట
- (2) పరిసరాల ఉష్ణోగ్రతను బట్టి శారీరక ఉష్ణోగ్రతలను మార్చుట
- (3) పిండాభివృద్ధిని తాత్కాలికంగా నిలిపివేయడం
- (4) అనారోగ్య కారణాల వల్ల ఆహారము భుజించక పోవుట

Q44. In the e-mail address field, to send a message to multiple recipients, "BCC" is used, which stands for _____.

- (1) Before Carbon Copy
- (2) Bi Communication Copy
- (3) Blind Carbon Copy
- (4) Best Communication Copies

ఇ-మెయిల్ వేర్వేరు వారికి పంపించేటప్పుడు అడ్రస్ విభాగంలో "BCC" ని ఉపయోగించుతారు. "BCC" అనగా _____.

- (1) బిఫోర్ కార్బన్ కాపీ
- (2) బై కమ్యూనికేషన్ కాపీ
- (3) బ్లైండ్ కార్బన్ కాపీ
- (4) బెస్ట్ కమ్యూనికేషన్ కాపీస్

Q45. Sound cannot travel through _____

- (1) Gases
- (2) Vacuum
- (3) Liquid
- (4) Solids

శబ్దము _____ ద్వారా ప్రయాణించలేదు.

- (1) వాయువు
- (2) శూన్య ప్రదేశం
- (3) ద్రవ పదార్థము
- (4) ఘన పదార్థము

Q46. Which State has the largest irrigated area ?

- (1) Haryana
- (2) Punjab
- (3) Uttar Pradesh
- (4) West Bengal

నీటిపారుదల ఎక్కువగా గల రాష్ట్రం ఏది ?

- (1) హర్యానా
- (2) పంజాబ్
- (3) ఉత్తర్ ప్రదేశ్
- (4) పశ్చిమ బెంగాల్

Q47. A thin membrane through which light enters the human eye is called _____.

- (1) Retina
- (2) Pupil
- (3) Cornea
- (4) Iris

కాంతి మానవుని కంటిలోకి ప్రవేశించే సన్నని పొరను _____ అంటారు.

- (1) రెటీనా (Retina)
- (2) కంటి పాప (Pupil)
- (3) కార్నియా (Cornea)
- (4) ఐరిస్ (Iris)

Q48. Which of the following country's President was the Chief Guest at the Indian Republic Day Celebrations held in 2023?

- (1) Egypt
- (2) France
- (3) Hungary
- (4) Israel

ఈ క్రింది వాటిలో 2023 సంవత్సరంలో జరిగిన భారత గణతంత్ర దినోత్సవాలకు ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన అధ్యక్షుడు ఏ దేశమునకు చెందిన వారు ?

- (1) ఈజిప్ట్
- (2) ఫ్రాన్స్
- (3) హంగేరి
- (4) ఇజ్రాయెల్

Q49. The author of the Book 'Panchasiddhantika' is _____

- (1) Aryabhata
- (2) Varahamihira
- (3) Brahmagupta
- (4) Bhaskara

'పంచసిద్ధాంతిక' గ్రంథ రచయిత ఎవరు ?

- (1) ఆర్యభట్ట
- (2) వరాహమిహిర
- (3) బ్రహ్మగుప్త
- (4) భాస్కర

Q50. India's Unified Payments Interface (UPI) payment system has been linked with _____ country's 'Pay Now' system in February, 2023.

- (1) United States of America (USA)
- (2) United Arab Emirates (UAE)
- (3) Singapore
- (4) Canada

ఫిబ్రవరి, 2023 సంవత్సరంలో భారత్ యొక్క యూనిఫైడ్ పేమెంట్స్ ఇంటర్ఫేస్ (UPI) చెల్లింపుల వ్యవస్థను ఏ దేశపు 'పే నౌ' అనే వ్యవస్థతో అనుసంధానం చేశారు ?

- (1) అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు (USA)
- (2) యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ (UAE)
- (3) సింగపూర్
- (4) కెనడా

Q51. According to tradition, people felt that the Bahamani ruler who had miracle powers and was supposed to have brought rains to the people of the Deccan. This earned him the title of wali(saint). Who was he ?

- (1) Ala-ud Din Bahaman Shah
- (2) Mujahid Shah
- (3) Ahmed Shah I
- (4) Muhammad Shah I

సాంప్రదాయము ప్రకారము, బహమనీ సుల్తానులలోని ఒకరికి దైవకృతమైన శక్తులు ఉన్నాయని మరియు దక్కన్లో ఈయన వర్షాలు కురిపించాడని ప్రజలు భావించేవారు. కావున ఈయన వాలి(సాధువు) అనే బిరుదును పొందినాడు. ఆయన ఎవరు ?

- (1) అల్లాఉద్దీన్ బహమన్ షా
- (2) ముజాహిద్ షా
- (3) మొదటి అహమ్మద్ షా
- (4) మొదటి ముహమ్మద్ షా

Q52. Most of the following Indus Valley civilization sites are found on the river banks. Arrange the following sites related to the rivers.

Group-I (Sites) Group-II (Rivers)

- (a) Harappa (i) Sindh
(b) Mohenjodaro (ii) Ravi
(c) Kalibangan (iii) Rangoi
(d) Banwali (iv) Ghaggar

- (1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv
(2) a-iii, b-iv, c-ii, d-i
(3) a-iv, b-iii, c-i, d-ii
(4) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

సింధూ నాగరికతకు చెందిన అనేక ప్రదేశములు నదీ పరీవాహక ప్రాంతాలలో విలసిల్లినాయి. ఈ క్రింది ప్రదేశములకు సంబంధించిన నదులను జతపరుచుము.

గ్రూప్-I (ప్రదేశములు) గ్రూప్-II (నదులు)

- (a) హరప్పా (i) సింధూ
(b) మొహెంజోదారో (ii) రావి
(c) కాలిబంగన్ (iii) రంగోయి
(d) భన్వాళి (iv) ఘగ్గర్

- (1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv
(2) a-iii, b-iv, c-ii, d-i
(3) a-iv, b-iii, c-i, d-ii
(4) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

Q53. Chronologically arrange the following important events at the time of Muhammad Bin Tughlaq.

- (a) Introduction of Token (Copper) currency.
(b) Shifting of capital from Delhi to Daulatabad.
(c) Increase of Revenue in Ganga-Yamuna Doab.
(d) The Khurasan expedition.

- (1) (a), (c), (d), (b)
(2) (c), (a), (b), (d)
(3) (a), (d), (b), (c)
(4) (c), (b), (a), (d)

మహమ్మద్ బిన్ తుగ్లక్ కాలము నాటి ఈ క్రింది ముఖ్య ఘటనలను కాలక్రమానుసారం మొదటి నుండి చివరి వరకు క్రమము చేయండి.

- (a) రాగి నాణెములను ప్రవేశపెట్టడము.
(b) ఢిల్లీ నుండి దౌలతాబాద్ కు రాజధాని మార్పు.
(c) గంగా యమునా అంతర్వేదిలో పన్నులను/ఆదాయము పెంచడము.
(d) ఖురసాన్ పైకి దండయాత్ర.

- (1) (a), (c), (d), (b)
(2) (c), (a), (b), (d)
(3) (a), (d), (b), (c)
(4) (c), (b), (a), (d)

Q54. Monsoon forests falls in the zone of _____

- (1) Dry
- (2) Humid
- (3) Very dry
- (4) Semi-Humid

ఋతుపవన అడవులు ఈ మండలానికి చెందినవి :

- (1) శుష్క/పొడి ప్రాంతం
- (2) ఆర్ద్ర/తేమ ప్రాంతం
- (3) అతి శుష్క/పొడి ప్రాంతం
- (4) అర్ధ ఆర్ద్ర ప్రాంతం

Q55. Which one of the following statements is not correct about Peshwas ?

- (1) Chattrapati Shahu appointed Balaji Vishwanath as a Peshwa in the Year 1713.
- (2) Bajji Rao became Peshwa after the death of his father in 1720 and continued till his death in 1750.
- (3) During the tenure of Peshwa Balaji Bajji Rao, the Chattrapati Ram Raja delegated many powers and virtually with this the Peshwa became real ruler of Maratha state.
- (4) Peshwa Bajji Rao popularized the slogan 'Hindu-pad-padshahi' or Hindu empire.

ఈ క్రింది ప్రవచనములలో పీష్వాలుకు సంబంధించి సరికాని ప్రవచనము ఏది ?

- (1) 1713 సంవత్సరములో ఛత్రపతి శాహు, బాలాజీ విశ్వనాథ్ ను పీష్వాగా నియమించెను.
- (2) తండ్రి మరణానంతరము 1720 లో బాజీరావు పీష్వాగా నియమించబడి అతని మరణం 1750 వరకు ఆ పదవిలో కొనసాగెను.
- (3) పీష్వా బాలాజీ బాజీరావు కాలంలోనే ఛత్రపతి రామరాజ్ అనేక అధికారములను పీష్వాకు బదలాయించెను. దీంతో పీష్వానే మరాఠ రాజ్యానికి నిజమైన పాలకుడు అయెను.
- (4) పీష్వా బాజీరావు 'హిందూ-పాద్-పాద్షాహి' అను నినాదమును వ్యాప్తి చేసెను.

Q56. Which one of the following statements is not correct about Rig-veda ?

- (1) Rig-veda does not mention temples or the worship of images of deities.
- (2) 'Rudra' is most frequently invoked God in the Rig-veda.
- (3) 'Ushas', the goddess of the dawn, is mentioned 300 times.
- (4) As for as funerary practices are concerned Rigveda refers to the both cremation and burial.

ఋగ్వేదమునకు సంబంధించి ఈ క్రింది ప్రవచనములలో ఏది సరియైనది కాదు ?

- (1) ఋగ్వేదం దేవాలయము గురించి కానీ, విగ్రహారాధన గురించి కానీ ప్రస్తావించలేదు.
- (2) ఋగ్వేదంలో రుద్రుని గురించి చాలా సార్లు ప్రస్తావించడం జరిగింది.
- (3) 'ఉషాస్', స్త్రీ దేవత గూర్చి 300 పర్యాయములు ప్రస్తావించింది.
- (4) అంత్యక్రియలకు సంబంధించి ఋగ్వేదము రెండు విధానాలు పాతిపెట్టడము, కల్పడము ను గురించి తెలుపుతున్నది.

Q57. Which one of the following statements is not correct about Guptas ?

- (1) Guptas used the symbol of 'Garuda' on their seals.
- (2) Allahabad Prashasti was written in kharoshthi script.
- (3) Kumara gupta coins have representations of the god Kartikeya.
- (4) Decentralization of administrative authority was an important feature of Gupta rule.

ఈ క్రింది ప్రవచనములలో గుప్తులకు సంబంధించి సరి కానిది ఏది ?

- (1) గుప్తు ముద్రకలపై 'గరుడ' చిహ్నమును ఉపయోగించినారు.
- (2) అలహాబాద్ ప్రశస్తి ఖరోష్ఠీ లిపిలో వ్రాయబడింది.
- (3) కుమార గుప్తుని నాణెములు 'కార్తికేయుని' చిహ్నముతో తయారు చేయబడినాయి.
- (4) అధికార వికేంద్రీకరణ గుప్తుల పరిపాలన యొక్క ముఖ్య లక్షణము.

Q58. Match the following.

Group-I (Social Reformers) Group-II (Papers and Magazines)

- (a) Raja Ram Mohan Roy (i) Tattvabodhini
(b) Bal Shastri Jambekar (ii) Mukul
(c) Shivanath Shastri (iii) Sambad Kaumudi
(d) Devendranath Tagore (iv) Darpan

- (1) a-iii, b-ii, c-iv, d-i
- (2) a-iii, b-iv, c-ii, d-i
- (3) a-i, b-ii, c-iii, d-iv
- (4) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

ఈ క్రింది వానిని జతపరుచుము.

గ్రూప్-I (సాంఘిక సంస్కర్తలు) గ్రూప్-II (పత్రికలు మరియు మాగజిన్స్)

- (a) రాజా రామ్ మోహన్ రాయ్ (i) తత్వబోధిని
(b) బాలశాస్త్రి జంబేకర్ (ii) ముకుల్
(c) శివనాథ శాస్త్రి (iii) సంబాద్ కౌముది
(d) దేవేంద్రనాథ్ టాగోర్ (iv) దర్పణ్

- (1) a-iii, b-ii, c-iv, d-i
- (2) a-iii, b-iv, c-ii, d-i
- (3) a-i, b-ii, c-iii, d-iv
- (4) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

Q59. EL-NINO is also called as _____

- (1) Hail
- (2) Southern Oscillation
- (3) Tornado
- (4) Jet Stream

ఎల్-నినో ను ఈ క్రింది విధంగా కూడా పిలుస్తారు :

- (1) వడగళ్లు
- (2) దక్షిణ డోలాయనం
- (3) టోర్నాడో
- (4) జెట్ ప్రవాహం

Q61. Ramgarh coal fields are found in the state of _____

- (1) Odisha
- (2) Karnataka
- (3) Jharkhand
- (4) West Bengal

రాష్ట్ర బొగ్గు గనులు ఈ రాష్ట్రంలో కనుగొనబడ్డాయి :

- (1) ఒడిషా
- (2) కర్ణాటక
- (3) జార్ఖండ్
- (4) పశ్చిమ బెంగాల్

Q62. What was the capital of Sind at the time of Arab invasion ?

- (1) Deval
- (2) Multan
- (3) Bhatinda
- (4) Alor

అరబ్బుల దండయాత్ర నాటికి సింధ్ రాజధాని ఏది ?

- (1) దేవల్
- (2) ముల్తాన్
- (3) భట్టిండా
- (4) అలోర్

Q63. The essential constituents of a state saptanga are discussed in the Arthashastra. They are :

- (1) King, Capital, Treasury, Territory, Administration, Danda and Allies.
- (2) King, Ministers, Military, Capital, Treasury, Danda and Allies.
- (3) King, Purohita, Military, Capital, Treasury, Justice and Danda.
- (4) King, Purohita, Capital, Territory, Administration, Danda and Justice.

రాజ్య నిర్వహణకు రాజ్యానికి ఉండవలసిన ఏడు అంగముల గురించి అర్థశాస్త్రములో వివరించబడింది. అవి :

- (1) రాజు, రాజధాని, భాండాగారము, భూభాగము, పరిపాలన, దండ మరియు మిత్రరాజ్యాలు.
- (2) రాజు, మంత్రులు, సైన్యము, రాజధాని, భాండాగారము, దండ మరియు మిత్రరాజ్యాలు.
- (3) రాజు, పురోహితుడు, సైన్యము, రాజధాని, భాండాగారము, న్యాయం మరియు దండ.
- (4) రాజు, పురోహితుడు, రాజధాని, భూభాగము, పరిపాలన, దండ మరియు న్యాయం.

Q64. The Coriolis force is absent along the _____

- (1) Equator
- (2) Tropic of Cancer
- (3) Tropic of Capricorn
- (4) Poles

కోరియోలిస్ శక్తి ప్రభావం లేని ప్రాంతం _____

- (1) భూమధ్యరేఖ
- (2) కర్కటరేఖ
- (3) మకరరేఖ
- (4) ధ్రువాలు

Q65. The state with lowest Human Development Index (HDI) in south India is _____

- (1) Karnataka
- (2) Kerala
- (3) Telangana
- (4) Andhra Pradesh

దక్షిణ భారతదేశంలో అతితక్కువ మానవాభివృద్ధి సూచి (HDI) గల రాష్ట్రం :

- (1) కర్ణాటక
- (2) కేరళ
- (3) తెలంగాణ
- (4) ఆంధ్రప్రదేశ్

Q66. "Gandhi's religious and moral views are admirable; but found it difficult to understand his practice of them in politics"- the Name of the Viceroy who commented on Gandhi's views.

- (1) Lord Reading
- (2) Lord Irwin
- (3) Lord Willingdon
- (4) Lord Chelmsford

"గాంధీ యొక్క మత మరియు నైతిక అభిప్రాయములు ఎంతో ఉన్నతమయినవి; కాని రాజకీయాల్లో వీటిని అనుసరించడము అర్థం కానటువంటి విషయము". ఏ వైస్రాయ్ గాంధీ అభిప్రాయాలను ఉద్దేశించి తన అభిప్రాయమును ఈ విధంగా వ్యక్తం చేసెను ?

- (1) లార్డ్ రీడింగ్
- (2) లార్డ్ ఇర్విన్
- (3) లార్డ్ విల్లింగడన్
- (4) లార్డ్ చేంస్ ఫర్డు

Q67. Sathavahana period marked with growth of Industrial and Agricultural development. In this context many professional groups emerged during this period. Arrange following professional groups with their work.

Group-I (Groups) Group-II (Professions)

(a) Kolikas (i) Potters

(b) Kularikas (ii) Weavers

(c) Vadhikas (iii) Bamboo workers

(d) Vasakaras (iv) Carpenters

(1) a-iv, b-iii, c-ii, d-i

(2) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

(3) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

(4) a-iii, b-iv, c-i, d-ii

వ్యవసాయము మరియు పరిశ్రమలు శాతవాహనుల కాలంలో బాగా వృద్ధి చెందినాయి. వివిధ వృత్తి పరమైన శాఖలు మరియు వారు నిర్వహించే పనిని జతపరచుము.

గ్రూప్-I (శాఖలు) గ్రూప్-II (వృత్తులు)

(a) కోలికులు (i) కుండలు చేయువారు

(b) కులరికులు (ii) చేనేత పనివారు

(c) వధికులు (iii) వెదురు బుట్టలు అల్లేవారు

(d) వసకారులు (iv) వడ్డంగి పనివారు

(1) a-iv, b-iii, c-ii, d-i

(2) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

(3) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

(4) a-iii, b-iv, c-i, d-ii

Q68. Along which latitude the sub-tropical High-Pressure belts occur ?

(1) 45° North & South

(2) 30° North & South

(3) 90° North & South

(4) 5° North & South

ఈ క్రింది ఏ ఆకాంక్షతో పాటు ఉప-ఆయన రేఖ అధిక పీడన పట్టీలు/మేఖలలు ఏర్పడతాయి ?

(1) 45° ఉత్తర & దక్షిణ

(2) 30° ఉత్తర & దక్షిణ

(3) 90° ఉత్తర & దక్షిణ

(4) 5° ఉత్తర & దక్షిణ

Q69. Typhoons occur mainly in regions between :

- (1) 6° & 20° North & South of equator
- (2) Along 30° North & South of equator
- (3) 45° to 50° North & South of equator
- (4) At 60° North & South of equator

ప్రచండ చక్రవాతాలు (టైఫూనులు) ప్రధానంగా ఈ మండలాలలో సంభవిస్తాయి :

- (1) 6° & 20° భూమధ్యరేఖకు ఉత్తర & దక్షిణంగా
- (2) 30° భూమధ్యరేఖకు ఉత్తర & దక్షిణంగా
- (3) 45° నుండి 50° భూమధ్యరేఖకు ఉత్తర & దక్షిణంగా
- (4) భూమధ్యరేఖకు 60° ఉత్తర & దక్షిణ ప్రాంతం

Q70. Who won the Hyderabad E-Prix Formula-E car race in February 2023 ?

- (1) Lucas di Grassi
- (2) Mitch Evans
- (3) Antonio Felix da Costa
- (4) Jean-Eric Vergne

2023, ఫిబ్రవరిలో జరిగిన హైదరాబాద్ ఈ-ప్రిక్స్ ఫార్ములా-ఇ కారు రేసు విజేత ఎవరు ?

- (1) లూకాస్ డి గ్రాస్సి
- (2) మిచ్ ఎవన్స్
- (3) ఆంటోనియో ఫీలిక్స్ డ కోస్టా
- (4) జీన్-ఎరిక్ వెర్గ్నె

Q71. Mahavira, the founder of Jainism died at pava in Bihar at the age of 72, traditionally in 527 B.C. This occasion was celebrated as a lamp festival by people of the two kingdoms of the region. According to Jaina tradition, the present day Dipavali. the Hindu festival is a continuation of this. Identify the two local kingdoms who celebrated this.

- (1) Haryankas and Sakyas
- (2) Chedi and Videhas
- (3) Mallakis and Licchavis
- (4) Ugaras and Bhogas

జైన మత స్థాపకుడు అయిన మహావీరుడు తన 72 ఏట క్రీ.పూ 527 లో నేటి బీహార్ నందుగల 'పావ'లో మరణించెను. ఈ సందర్భాన్ని రెండు ప్రాంతీయ రాజ్య ప్రజలు గౌరవ సూచకంగా దీపాల పండుగగా జరుపుకొనిరి. జైన సాంప్రదాయము ప్రకారము నేటి ప్రముఖ హిందూ పండుగ 'దీపావళి' నాటి దీపాల పండుగ కొనసాగింపే. ఈ పండుగ జరుపుకున్న రెండు రాజ్యాలను గుర్తించుము.

- (1) హర్యాంకులు మరియు శాక్యలు
- (2) చేది మరియు విదేహులు
- (3) మల్లకిలు మరియు లిచ్చవులు
- (4) ఉగారులు మరియు భోగులు

Q72. Which one of the following is not result of 1857 Sepoy Mutiny ?

- (1) The control of Indian Administration was transferred from the East India company to the crown.
- (2) The Taluqdars of Oudh who had joined in large numbers in the rebellion were reinstated and confirmed in their estates.
- (3) Revolt of 1857 was the lack of contact between ruler and the ruled. Hence it paved for the introduction of 1861 Indian Councils Act.
- (4) The entry of muslims into Indian Army banned temporarily.

1857 సిపాయిల తిరుగుబాటు ఫలితములో ఏది సరి అయినది కాదు?

- (1) ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీచే భారతదేశములో నిర్వహిస్తున్న కంపెనీ పరిపాలనను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి బదలాయించడము జరిగింది.
- (2) బెన్ గాంధీ ప్రాంతంలో సిపాయిల తిరుగుబాటులో పాల్గొన్న ఎక్కువ మంది 'తాలూక్ దార్ల' కు తిరిగి వారివస్థిత్తును అప్పగించడము జరిగింది.
- (3) 1857 సిపాయిల తిరుగుబాటుకు కారణము పాలకులు మరియు పాలితుల మధ్య సంబంధము లేకపోవడమే అని భావించింది ప్రభుత్వము. అందులో భాగంగానే 1861 లో ఇండియన్ కౌన్సిల్స్ చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టడము జరిగింది.
- (4) తాత్కాలికంగా ముస్లిమ్ సిపాయిలు ఇండియన్ ఆర్మీలో ప్రవేశానికి అనర్హులు అని ప్రకటించడము జరిగింది.

Q73. Which of the following place is not a part of Karewa soil ?

- (1) Pulwama
- (2) Kulgam
- (3) Gulmarg
- (4) Palampur

క్రింది వాటిలో ఏది కరేవా నేలలో భాగం కాదు ?

- (1) పుల్వామా
- (2) కుల్గాం
- (3) గుల్మార్గ్
- (4) పాలంపూర్

Q74. Which one of the following statement is not correct about Gupta administration ?

- (1) Gupta administration was more decentralized.
- (2) 'Ayuktaka' and 'Vishayapati' are the officers in-charge of the districts.
- (3) Gupta kingdom was divided into Aharas (provinces) and Aharas were divided into Pradesha or Vishaya (Districts).
- (4) Village was the last administrative unit under Guptas. During this period various categories of villages, i.e., grama, palli, gulma and khetaka are to be found.

గుప్తుల పరిపాలనకు సంబంధించి ఈ క్రింది ప్రవచనములలో సరికానటువంటిది ఏది ?

- (1) వికేంద్రీకృత పరిపాలనే గుప్తుల పరిపాలన యొక్క ముఖ్య లక్షణము.
- (2) 'ఆయుక్తక' మరియు 'విషయపతి'లు జిల్లా అధికారులు.
- (3) గుప్తుల యొక్క సామ్రాజ్యము ఆహారములు (రాష్ట్రములు)గా ఆహారములు ప్రదేశ లేదా విషయములు (జిల్లాలు)గా విభజింపబడింది.
- (4) గ్రామము పరిపాలనలో ఆఖరు విభజన, గ్రామ, పల్లి, గుల్మ మరియు కేతక అను అనేక రకములైన గ్రామములు గుప్తుల కాలంలో కనబడతాయి.

Q75. During Swadeshi movement in Bengal, number of organizations established in favour of Swadeshi and Boycott.

Match the following persons with organizations.

Group-I (Organization) Group-II (Persons)

(a) Dawn Society (i) Krishna Kumar Mitra

(b) Swadeshi Bandhav Samithi (ii) Pulin Das

(c) Anti-Circular Society (iii) Aswin Kumar Dutt

(d) (Dhaka) Decca Anushilan Samithi (iv) Satish Chandra Mukerji

(1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

(2) a-ii, b-iii, c-iv, d-i

(3) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

(4) a-iv, b-iii, c-i, d-ii

బెంగాల్ స్వదేశి ఉద్యమంలో 'స్వదేశి' మరియు బహిష్కరణ ఉద్యమాలకు అనుగుణంగా ఎన్నో సంస్థలు వెలసిల్లినాయి. ఈ క్రింది సంస్థలు వాటిని స్థాపించిన నాయకులతో జతపరచుము.

గ్రూప్-I (సంస్థలు) గ్రూప్-II (స్థాపించినవారు)

(a) డాన్ సొసైటీ (i) కృష్ణకుమార్ మిత్రా

(b) స్వదేశి బాందవ్ సమితి (ii) పులిన్ దాస్

(c) అంటీ-సర్క్యులర్ సొసైటీ (iii) ఆశ్విన్ కుమార్ దత్

(d) ఢాకా అనుశీలన్ సమితి (iv) సతీష్ చంద్ర ముఖర్జీ

(1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

(2) a-ii, b-iii, c-iv, d-i

(3) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

(4) a-iv, b-iii, c-i, d-ii

Q76. Name the ruler of Gwalior who fought like a true Rajput on the side of Ibrahim Lodi in the First war of Panipat in 1526.

(1) Raja Vikramjit

(2) Raja Indhrajit

(3) Raja Hemraj

(4) Raja Medini Rai

1526 సంవత్సరం మొదటి పానిపట్టు యుద్ధములో ఇబ్రాహీం లోడి తరపున నిజమైన రాజపుత్ర వీరునిగా పోరాటము చేసిన గ్వాలియర్ పాలకుడు ఎవరు ?

(1) రాజా విక్రమ్జిత్

(2) రాజా ఇంద్రజిత్

(3) రాజా హేమరాజ్

(4) రాజా మేదినీ రాయ్

Q77. Assertion (A): Hinayanists believed in individual salvation through self-discipline and meditation.

Reason (R): Mahayanists believed in the salvation of all with help and grace of the Buddha.

Choose the correct answer :

- (1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (2) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
- (3) (A) is true but (R) is false
- (4) (A) is false but (R) is true

ప్రతిపాదన(A): స్వీయ క్రమశిక్షణ, ధ్యానముతో ఎవరైనా ముక్తిని పొందగలరు అని హీనయానీయులు భావించిరి.

కారణం (R): బుద్ధుని యొక్క సహకారము మరియు అనుగ్రహముతోనే అందరూ ముక్తిని పొందగలరు అని మహాయానీయులు భావించిరి.

సరియైన జవాబును కనుగొనుము.

- (1) (A) మరియు (R) రెండూ సత్యము మరియు (A) కి (R) సరియైన వివరణ
- (2) (A) మరియు (R) రెండూ సత్యము మరియు (A) కి (R) సరియైన వివరణ కాదు
- (3) (A) సత్యము కానీ (R) అసత్యము
- (4) (A) అసత్యము కానీ (R) సత్యము

Q78. Assertion (A): Firoj Shah Tughlaq imposed Jiziya on Brahmans, the priest community of Hindus also.

Reason (R): Firoj shah Tughlaq believed all human beings are equal and no body is superior to another.

Choose the correct answer :

- (1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (2) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
- (3) (A) is true but (R) is false
- (4) (A) is false but (R) is true

ప్రతిపాదన(A): ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్, హిందూ సమాజములోని పూజారులయిన బ్రాహ్మణులపై కూడా జిజియా పన్నును విధించెను.

కారణం (R): ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్ అభిప్రాయములో మానవులందరూ సమానమే మరియు ఎవరూ ఎక్కువ తక్కువ కాదు.

సరియైన జవాబును కనుగొనుము.

- (1) (A) మరియు (R) రెండూ సత్యము మరియు (A) కి (R) సరియైన వివరణ
- (2) (A) మరియు (R) రెండూ సత్యము మరియు (A) కి (R) సరియైన వివరణ కాదు
- (3) (A) సత్యము కానీ (R) అసత్యము
- (4) (A) అసత్యము కానీ (R) సత్యము

Q79. The stupa represented many things in the Buddhist tradition. Most of the major stupa complexes were located on the outskirts of the great cities of the time. In this context which pair is not correct ?

- (1) Mrigdava stupa - Madura
- (2) Dharmarajika stupa - Taxila
- (3) Sanchi stupa - Vidisha
- (4) Amaravati stupa - Dharanikota

బౌద్ధ మత సాంప్రదాయములో స్థూపము ప్రత్యేకతను కలిగి ఉంది. స్థూప కట్టడములు ముఖ్య పట్టణముల శివారులలో నిర్మించబడినాయి. ఈ సందర్భంగా ఏ జత సరి అయినటువంటిది కాదు ?

- (1) మృగదవ స్థూపము - మధుర
- (2) ధర్మరాజిక స్థూపము - తక్షశిల
- (3) సాంచి స్థూపము - విదిశ
- (4) అమరావతి స్థూపము - ధరణికోట

Q80. Which state of India leads in sheep rearing ?

- (1) Andhra Pradesh
- (2) Telangana
- (3) Karnataka
- (4) Maharashtra

భారతదేశం లోని ఏ రాష్ట్రం గొర్రెల పెంపకంలో ముందున్నది ?

- (1) ఆంధ్రప్రదేశ్
- (2) తెలంగాణ
- (3) కర్ణాటక
- (4) మహారాష్ట్ర

Q81. Which of the following planet is also known as earth's twin?

- (1) Mercury
- (2) Mars
- (3) Venus
- (4) Neptune

క్రింది వానిలో ఒక గ్రహాన్ని భూమి యొక్క కవల అంటారు.

- (1) బుధుడు
- (2) అంగారకుడు
- (3) శుక్రుడు
- (4) నెప్ట్యూన్

Q82. Which one of the following statements is not correct about Akbar ?

- (1) Akbar believed in Divine worship of monarchs.
- (2) He introduced 'Jharokha-i-darshan' early at sunrise to his subjects.
- (3) By 1580, Akbar introduced 'Ain-i-Dahsala', a new assessment of land revenue.
- (4) Akbar built three important forts at Lahore, Agra and Delhi.

అక్బర్ కు సంబంధించినంతవరకు ఈ క్రింది ప్రవచనములలో సరికానిది ఏది ?

- (1) రాజులు 'దైవాంశసంభూతులు' అను అభిప్రాయమును అక్బర్ నమ్మెను.
- (2) ప్రజల బాగోగులను స్వయంగా తెలుసుకొనుటకు సూర్యోదయ సమయానికే అక్బర్ ఝరోకా-ఇ-దర్శన్ను ప్రవేశపెట్టెను.
- (3) 1580 సంవత్సరం నాటికి అక్బర్ 'ఐన్-ఇ-దహసలా' అను నూతన రెవెన్యూ విధానమును ప్రవేశపెట్టెను.
- (4) అక్బర్ తన పరిపాలన కాలంలో మూడు కోటలు లాహోర్, ఆగ్రా మరియు ఢిల్లీ ల యందు నిర్మించెను.

Q83. Which one of the following statements is not true about Emperor Ashoka ?

- (1) The epigraphs of Ashoka refers to southern peoples such as the Cholas, Pandyas, Satyaputras and Keralaputras.
- (2) One of the Ashokan Inscriptions mention Antiochus theos of Syria, Ptolemy III Philadelphus of Egypt, Antigonus Gonatus of Macedonia, magas of Cyrene and Alexander of Epirus-all kings of the contemporary with whom exchanged missions.
- (3) The king Meghavarna of Ceylon was contemporary of Ashoka.
- (4) Ashoka does not mention in his inscriptions the great event i.e, organization of third Buddhist council which was held at Pataliputra under the presidentship of Moggaliputtatissa.

అశోక చక్రవర్తికి సంబంధించిన ఈ క్రింది ప్రవచనములలో ఏది సరికానిది ?

- (1) అశోకుని శాసనములు దక్షిణ దేశస్థులను చోళులు, పాండ్యులు, సత్యపుత్రులు మరియు కేరళపుత్రులని పేర్కొన్నాయి.
- (2) అశోకుని యొక్క ఒక శాసనము ప్రకారము సిరియా పాలకుడు అంటియోకస్ థియెస్, ఈజిప్ట్ పాలకుడు మూడవ టాలమీ ఫిలడెల్ఫస్, మాసిడోనియాకు చెందిన అంటిగోనస్ గోనటస్, సైరన్సు చెందిన మాగాస్ మరియు ఏపిరిస్సు చెందిన అలెగ్జాండరలు సమకాలికులని వీరి మధ్య రాయభారాలు నడిచినవని వివరించింది.
- (3) సిలోన్ కు చెందిన మేఘవర్ణుడు అశోకుని సమకాలికుడు.
- (4) పాటలీపుత్ర నగరము నందు మూడవ బౌద్ధ సంగీతి, మొగ్గలిపుత్రుని అధ్యక్షతన జరిగినట్లు ఎక్కడా అశోకుని శాసనములు వివరించుటలేదు.

Q84. Identify the wrong pair.

- (1) Anumakonda Inscription - Ganapatideva
- (2) Bayyaram Tank Inscription - Mailamba
- (3) Chandupatla Inscription - Puvvula Mummidi
- (4) Draksharama Inscription - Malyala Hemadri

సరికాని జతను గుర్తించుము.

- (1) అనుమకొండ శాసనము - గణపతిదేవుడు
- (2) బయ్యారము శాసనము - మైలాంబ
- (3) చందుపట్ల శాసనము - పువ్వుల ముమ్మిడి
- (4) ద్రాక్షారామ శాసనము - మల్యాల హేమాద్రి

Q85. Which State has the largest deposits of copper-ore ?

- (1) Rajasthan
- (2) Madhya Pradesh
- (3) Jharkhand
- (4) West-Bengal

రాగి ఖనిజ నిక్షేపాలు విస్తారంగా లభించే రాష్ట్రం ఏది ?

- (1) రాజస్థాన్
- (2) మధ్యప్రదేశ్
- (3) జార్ఖండ్
- (4) పశ్చిమ బెంగాల్

Q86. India's best and largest coal deposits are found in _____

- (1) Gondwana system
- (2) Deccan Trap
- (3) Vindhyan system
- (4) Cuddapah system

భారతదేశపు నాణ్యమైన మరియు అతిపెద్ద బొగ్గు నిక్షేపాలు గల ప్రదేశం _____

- (1) గోండ్వానా శిల
- (2) దక్కను ట్రాప్ (నాపల)
- (3) వింధ్యా శిల
- (4) కడప శిల

Q87. The Mongolo-Dravidians are mostly found in :

- (1) Odisha
- (2) Telangana
- (3) Karnataka
- (4) Gujarat

మాంగోలో-ద్రవిడియన్లు ఎక్కువగా గల ప్రాంతం :

- (1) ఒడిషా
- (2) తెలంగాణ
- (3) కర్ణాటక
- (4) గుజరాత్

Q88. Name the current Solicitor General of India.

- (1) Mukul Rohatgi
- (2) Gopal Subramaniam
- (3) Tushar Mehta
- (4) K.K.Venugopal

ప్రస్తుత సొలిసిటర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా ఎవరు ?

- (1) ముకుల్ రోహత్తి
- (2) గోపాల్ సుబ్రమణ్యం
- (3) తుషార్ మెహ్తా
- (4) కె. కె. వేణుగోపాల్

Q89. Speed of the wind is measured by :

- (1) Anemometer
- (2) Hygrometer
- (3) Thermometer
- (4) Wind vane

గాలి యొక్క వేగాన్ని దేనితో కొలుస్తారు ?

- (1) అనిమోమీటర్
- (2) హైగ్రోమీటర్
- (3) థర్మోమీటర్
- (4) విండ్ వేన్

Q90. The diesel engines locomotives are produced at _____

- (1) Varanasi
- (2) Chennai
- (3) Hyderabad
- (4) Mumbai

డిజిల్ ఇంజన్ లోకోమోటివ్స్ను ఉత్పత్తిచేయు ప్రదేశం _____

- (1) వారణాసి
- (2) చెన్నై
- (3) హైదరాబాద్
- (4) ముంబాయి

Q91. Which of the following desert is the driest desert in the world?

- (1) Peruvian desert
- (2) Mexican desert
- (3) Gobi desert
- (4) Kalahari desert

ఈ క్రింది వాటిలో అత్యంత పొడి ఎడారి ఏది ?

- (1) పెర్ూవియన్ ఎడారి
- (2) మెక్సికన్ ఎడారి
- (3) గోబీ ఎడారి
- (4) కలహరీ ఎడారి

Q92. Shersha had four ministers looking after various duties. Arrange following ministers with their duties.

Group-I Group-II

- (a) Diwan-i-Ariz (i) Minister of Revenue and Finances
(b) Diwan-i-Wizarat (ii) Drafting and Dispatching of Royal proclamations
(c) Diwan-i-Risalat (iii) Army minister
(d) Diwan-i-Insha (iv) Foreign minister

- (1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv
(2) a-iv, b-i, c-ii, d-iii
(3) a-ii, b-iv, c-iii, d-i
(4) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

షేర్షా కాలంలో ప్రధానంగా నలుగురు మంత్రులు వివిధ బాధ్యతలను నిర్వహించేవారు. మంత్రులు మరియు వారు నిర్వహించిన విధులను జతపరుచుము.

గ్రూప్-I గ్రూప్-II

- (a) దివాన్-ఇ-ఆరిజ్ (i) రెవెన్యూ మరియు ఆర్థిక మంత్రి
(b) దివాన్-ఇ-విజారత్ (ii) అధికార పత్రాలను తయారు చేయడము మరియు వివిధ అధికారులకు పంపడము
(c) దివాన్-ఇ-రిసాలత్ (iii) సైనిక మంత్రి
(d) దివాన్-ఇ-ఇన్నా (iv) విదేశాంగ మంత్రి

- (1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv
(2) a-iv, b-i, c-ii, d-iii
(3) a-ii, b-iv, c-iii, d-i
(4) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

Q93. Match the following.

Group-I Group-II

- (Kings) (Dynasties)
(a) Kanishka (i) Parthians
(b) Menandar (ii) Shakas
(c) Gondophernes (iii) Kushans
(d) Maos (iv) Indo-Greeks

- (1) a-iii, b-iv, c-i, d-ii
(2) a-iii, b-i, c-ii, d-iv
(3) a-iii, b-ii, c-iv, d-i
(4) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

ఈ క్రింది వానిని జతపరుచుము.

గ్రూప్-I గ్రూప్-II

- (రాజులు) (వంశములు)
(a) కనిష్కడు (i) పార్థియనులు
(b) మినాండర్ (ii) శకులు
(c) గొండోఫర్నిస్ (iii) కుషానులు
(d) మావోస్ (iv) ఇండో-గ్రీకులు

- (1) a-iii, b-iv, c-i, d-ii
(2) a-iii, b-i, c-ii, d-iv
(3) a-iii, b-ii, c-iv, d-i
(4) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

Q94. Assertion (A): Gandhi's technique of satyagraha was based on the twin concepts of truth (Satya) and non-violence (Ahimsa).

Reason (R): The literal meaning of satyagraha is holding on to truth.

Choose the correct answer :

- (1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (2) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
- (3) (A) is true but (R) is false
- (4) (A) is false but (R) is true

ప్రతిపాదన(A): గాంధీ యొక్క సత్యాగ్రహం రెండు ముఖ్యమైన సిద్ధాంతములు సత్యము మరియు అహింసలపై ఆధారపడింది.

కారణం (R): సత్యాగ్రహం విడువకుండా ఉండడమే సత్యాగ్రహము.

సరియైన జవాబును కనుగొనుము.

- (1) (A) మరియు (R) రెండూ సత్యము మరియు (A) కి (R) సరియైన వివరణ
- (2) (A) మరియు (R) రెండూ సత్యము మరియు (A) కి (R) సరియైన వివరణ కాదు
- (3) (A) సత్యము కానీ (R) అసత్యము
- (4) (A) అసత్యము కానీ (R) సత్యము

Q95. In which Year Aurangajeb imposed Jijiya tax on Hindu subjects ?

- (1) 1658 A.D
- (2) 1675 A.D
- (3) 1679 A.D
- (4) 1680 A.D

ఔరంగజేబ్ జిజియా పన్నును ఏ సంవత్సరములో హిందువులపై ప్రవేశపెట్టెను ?

- (1) క్రీ.శ.1658
- (2) క్రీ.శ.1675
- (3) క్రీ.శ.1679
- (4) క్రీ.శ.1680

Q96. Which state has the maximum Bauxite reserves in India ?

- (1) Jharkhand
- (2) Maharashtra
- (3) Odisha
- (4) Gujarat

భారతదేశంలో బాక్సైట్ నిల్వలు అత్యధికంగా గల రాష్ట్రం ఏది ?

- (1) జార్ఖండ్
- (2) మహారాష్ట్ర
- (3) ఒడిషా
- (4) గుజరాత్

Q97. Khirganga National park is located in _____ State.

- (1) Haryana
- (2) West Bengal
- (3) Uttar Pradesh
- (4) Himachal Pradesh

ఖీర్గాంగా నేషనల్ పార్క్ ఏ రాష్ట్రంలో కలదు ?

- (1) హర్యాణా
- (2) పశ్చిమ బెంగాల్
- (3) ఉత్తర్ ప్రదేశ్
- (4) హిమాచల్ ప్రదేశ్

Q98. Which one of the following statements is not correct about Kabir ?

- (1) He strongly denounced idol worship.
- (2) He condemned the caste system and believed all are equal.
- (3) His teachings are mostly in Urdu language.
- (4) His followers were called as Kabir Panthis.

కబీర్ కు సంబంధించినంతవరకు ఈ క్రింది ప్రవచనములలో ఏది సరి కానిది ?

- (1) కబీర్ విగ్రహారాధనను ఖండించెను.
- (2) కబీర్ కుల వ్యవస్థను ఖండిస్తూ మానవులందరూ సమానమే అని భావించెను.
- (3) ఇతని యొక్క భోదనలు ముఖ్యంగా ఉర్దూ భాషలో లభ్యమవుతున్నాయి.
- (4) ఇతని యొక్క అనుచరులు కబీర్ పంథీలు అని పిలువబడినారు.

Q99. The Royal priest occupied a conspicuous position during Vijayanagaras. In this context match the important Royal priests with Rulers.

Group-I Group-II

(Royal priests) (Rulers)

(a) Krishnashakti Acharya (i) Devaraya II

(b) Narasihmacharya (ii) Harihara Raya II

(c) Ranganatha Dikshita (iii) Rama Raya

(d) Tatacharya (iv) Krishnadevaraya

(1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

(2) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

(3) a-iii, b-iv, c-i, d-ii

(4) a-i, b-ii, c-iv, d-iii

రాజ పురోహితుని యొక్క పాత్ర విజయనగర రాజుల కాలములో చాలా ముఖ్యమైనది. ఈ క్రింది పురోహితులు మరియు ఆయా రాజులతో జతపరుచుము.

గ్రూప్-I గ్రూప్-II

(రాజ పురోహితులు) (రాజులు)

(a) కృష్ణశక్తి ఆచార్య (i) రెండవ దేవరాయలు

(b) నరసింహ ఆచార్య (ii) రెండవ హరిహర రాయలు

(c) రంగనాథ దీక్షితులు (iii) రామ రాయలు

(d) తాతాచార్యులు (iv) కృష్ణదేవరాయలు

(1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

(2) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

(3) a-iii, b-iv, c-i, d-ii

(4) a-i, b-ii, c-iv, d-iii

Q100. Match the following.

Group-I Group-II

(Temples) (Builders)

(a) Raja Rajeshwara Temple-Tanjore (i) Nandivarman

(b) Sun Temple-Konark (ii) Arumolivarman

(c) Vijayanarayana Temple- Belur (iii) Narsihmadeva I

(d) Vaikuntha Perumal Temple- Kanchi (iv) Bittideva and Vishnuvardhana

(1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

(2) a-ii, b-iv, c-i, d-iii

(3) a-ii, b-iii, c-iv, d-i

(4) a-iv, b-i, c-ii, d-iii

ఈ క్రింది వానిని జతపరచుము.

గ్రూప్-I గ్రూప్-II

(ఆలయములు) (నిర్మాతలు)

(a) రాజరాజేశ్వర ఆలయము- తంజావూర్ (i) నందివర్మ

(b) సూర్య దేవాలయము-కోణార్క్ (ii) అరుమోళివర్మన్

(c) విజయనారాయణ దేవాలయము- బేలూర్ (iii) మొదటి నరసింహదేవుడు

(d) వైకుంఠ పెరుమాళ్ దేవాలయము- కంచి (iv) బిట్టిదేవ మరియు విష్ణువర్ధనుడు

(1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv

(2) a-ii, b-iv, c-i, d-iii

(3) a-ii, b-iii, c-iv, d-i

(4) a-iv, b-i, c-ii, d-iii

Q101. Which among the following was headed by Justice Ajith Prakash Shah on electoral reforms?

(1) Law Commission of India (1999)

(2) The Second Administrative Reforms Commission (2008)

(3) National Commission to Review the Working of Law Constitution (2001)

(4) Law Commission of India (2014)

ఈ క్రింది వానిలో జస్టిస్ అజిత్ ప్రకాష్ షా అధ్యక్షునిగా ఉన్న ఎన్నికల సంస్కరణ కమిటీ ఏమిటి ?

(1) భారత న్యాయ కమిషన్ (Law Commission) (1999)

(2) రెండవ పరిపాలనా సంస్కరణల కమిషన్ (2008)

(3) న్యాయ రాజ్యాంగ పనితీరును పరిశీలించే జాతీయ సంఘం (2001)

(4) భారత న్యాయ కమిషన్ (2014)

Q102. Gosainthan peak is situated in:

- (1) Trans-Himalayas
- (2) Greater-Himalayas
- (3) Lesser-Himalayas
- (4) Shiwalik Hills

గోసైన్తాన్ (Gosainthan) శిఖరం గల ప్రదేశం :

- (1) ట్రాన్స్ హిమాలయాలు
- (2) ఉన్నత హిమాలయాలు
- (3) నిమ్న హిమాలయాలు
- (4) శివాలిక్ కొండలు

Q103. Which among the following is not an agro-based industry?

- (1) Cotton
- (2) Iron
- (3) Jute
- (4) Silk

క్రింది వానిలో వ్యవసాయాధారిత పంట కానిది ఏది ?

- (1) పత్తి
- (2) ఇనుము
- (3) జనపనార
- (4) పట్టు

Q104. Mixed Economy refers to _____

- (1) Coexistence of Small and Large Industries
- (2) Coexistence of Agriculture and Industry
- (3) Coexistence of Private and Public Sector
- (4) Coexistence of Domestic and Foreign Enterprises

మిశ్రమ ఆర్థిక విధానం అనగా _____

- (1) చిన్న మరియు భారీ పరిశ్రమలు కలిసి ఉండడం
- (2) వ్యవసాయం మరియు పరిశ్రమలు కలిసి ఉండడం
- (3) ప్రైవేట్ మరియు ప్రభుత్వ సంస్థలు కలిసి ఉండడం
- (4) దేశీయ మరియు విదేశీ సంస్థలు కలిసి ఉండడం

Q105. Which of the following planets is the outermost planet in the solar family?

- (1) Uranus
- (2) Saturn
- (3) Neptune
- (4) Mars

సౌర కుటుంబంలోని క్రింది గ్రహాలలో ఏది చిట్టచివరి గ్రహం ?

- (1) యురేనస్
- (2) శని
- (3) నెప్ట్యూన్
- (4) అంగారకుడు

Q106. Which organization is responsible for regulating the financial sector in India?

- (1) Reserve Bank of India
- (2) Planning Commission of India
- (3) Banking ombudsman
- (4) Ministry of finance

భారత దేశ ఆర్థిక రంగ నియంత్రణ కొరకు ఏ సంస్థ భాధ్యత వహిస్తుంది ?

- (1) భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్
- (2) భారత ప్రణాళికా సంఘం
- (3) బ్యాంకింగ్ అంబుడ్స్మన్
- (4) ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ

Q107. In India, PMJDY is a central scheme, its expansion is _____

- (1) Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana
- (2) Pradhan Mantri Jeevan Dhan Yojana
- (3) Pradhan Mantri Jyoti Dhan Yojana
- (4) Pradhan Mantri Jaagruthi Dhan Yojana

భారత దేశంలో, పి.ఎమ్.జె.డి.వై అనునది ఒక కేంద్ర పథకం, దాని పూర్తి పేరు ఏమిటి ?

- (1) ప్రధానమంత్రి జన్ ధన్ యోజన
- (2) ప్రధానమంత్రి జీవన్ ధన్ యోజన
- (3) ప్రధానమంత్రి జ్యోతి ధన్ యోజన
- (4) ప్రధానమంత్రి జాగృతి ధన్ యోజన

Q108. The Constituent Assembly was formulated by _____

- (1) Indian Independence Act, 1947
- (2) Government of India Act 1935
- (3) Cabinet Mission Plan, 1946
- (4) Government of India Act, 1919

ఈ క్రింది వానిలో దేని వలన రాజ్యాంగ సభ రూపొందినది ?

- (1) భారత స్వతంత్ర చట్టం, 1947
- (2) భారత ప్రభుత్వ చట్టం, 1935
- (3) కేబినెట్ మిషన్ ప్లాన్, 1946
- (4) భారత ప్రభుత్వ చట్టం, 1919

Q109. Willy-Willies occur along:

- (1) China
- (2) India
- (3) Australia
- (4) West Africa

విల్లి-విల్లీస్ ఇక్కడ సంభవిస్తాయి :

- (1) చైనా
- (2) భారతదేశం
- (3) ఆస్ట్రేలియా
- (4) పశ్చిమాఫ్రికా

Q110. Which one of the following programmes is not a part of the poverty alleviation programmes in India?

- (1) Integrated Rural Development Programme
- (2) Deendayal Antyodaya Yojana
- (3) Ayushman Bharat Yojana
- (4) National Family Benefit Scheme

క్రింది వానిలో భారత దేశంలో పేదరిక నిర్మూలనకు ఉద్దేశించని పథకం ఏది ?

- (1) సమీకృత గ్రామీణ అభివృద్ధి కార్యక్రమం
- (2) దీన్ దయాళ్ అంత్యోదయ యోజన
- (3) ఆయుష్మాన్ భారత్ యోజన
- (4) జాతీయ కుటుంబ ఉపయోగ పథకం

Q111. Reh and Kallar soils are part of:

- (1) Black Soils
- (2) Red Soils
- (3) Alluvial Soils
- (4) Desert Soils

రేహ్ మరియు కల్లార్ నేలలు ఈ క్రింది వాటిలో భాగంగా ఉన్నాయి :

- (1) నల్ల నేలలు
- (2) ఎర్ర నేలలు
- (3) ఒండ్రు నేలలు
- (4) ఎడారి నేలలు

Q112. In India who appoints the Governors for states?

- (1) Prime minister
- (2) President of India
- (3) Supreme Court Chief Justice
- (4) Lok Sabha Speaker

భారత దేశంలో రాష్ట్రాలకు గవర్నర్లను ఎవరు నియమిస్తారు?

- (1) ప్రధాన మంత్రి
- (2) భారత రాష్ట్రపతి
- (3) సుప్రీం కోర్టు ప్రధాన న్యాయ మూర్తి
- (4) లోక్ సభ స్పీకర్

Q113. 'State to secure a special order for the promotion of welfare of the people' is mentioned in:

- (1) Fundamental Rights
- (2) Fundamental Duties
- (3) Directive Principles of State Policy
- (4) Amendments

'రాజ్యం తన పౌరులందరి కోసం శ్రేయో రాజ్యాన్ని ఏర్పాటు చేయడం కోసం సామాజిక భద్రతను కల్పిస్తుంది' అని ఎక్కడ ఉదహరించబడినది ?

- (1) ప్రాథమిక హక్కులు
- (2) ప్రాథమిక విధులు
- (3) ఆదేశిక సూత్రాలు
- (4) సవరణలు

Q114. Srinagar is situated on the bank of which river?

- (1) Ravi
- (2) Jhelum
- (3) Beas
- (4) Satlej

శ్రీనగర్ ఏ నది ఒడ్డున ఉన్నది ?

- (1) రావి
- (2) జీలం
- (3) బీయాస్
- (4) సట్లెజ్

Q115. The Indian sub-Schemes 'Shishu', 'Kishore' and 'Tarun' are under:

- (1) Atal Pension Yojana
- (2) Pradhan Mantri Mudra Yojana
- (3) Standup India Scheme
- (4) Pradhan Mantri Vinaya Vandana Yojana

భారత దేశంలో, 'శిశు', 'కిశోర్' మరియు 'తరుణ్' అనే ఉపపథకాలు దేనిలో భాగం ?

- (1) అటల్ పెన్షన్ యోజన
- (2) ప్రధానమంత్రి ముద్ర యోజన
- (3) స్టాండప్ ఇండియా పథకం
- (4) ప్రధానమంత్రి వినయ వందన యోజన

Q116. The practice of keeping more than one crop in a field is called

- (1) Crop Rotation
- (2) Mixed Farming
- (3) Mixed Cropping
- (4) Shifting Cultivation

ఒక పంట కన్నా ఎక్కువ పంటలు పండించే విధానాన్ని ఏమని పిలుస్తారు ?

- (1) పంటల మార్పిడి
- (2) మిశ్రమ వ్యవసాయం
- (3) మిశ్రమ పంటలు
- (4) పోడు వ్యవసాయం

Q117. Magnolia tree belongs to:

- (1) Eastern Himalayan Region
- (2) Western Himalayan Region
- (3) Nilgiri's Region
- (4) Northern Himalayan Region

మాగ్నోలియా చెట్టు ఈ క్రింది ప్రాంతానికి చెందినది :

- (1) తూర్పు హిమాలయా ప్రాంతం
- (2) పశ్చిమ హిమాలయా ప్రాంతం
- (3) నీలగిరి ప్రాంతం
- (4) ఉత్తర హిమాలయా ప్రాంతం

Q118. In India, Rastriya Madhyamika Shiksha Abhiyan was launched with a vision of:

- (1) 'Malling secondary education of good quality available, accessible and affordable to all young persons in the age group of 15-16 years'.
- (2) 'Raising the overall status of the girl-child and bringing about a positive change in the family and community attitudes'.
- (3) 'To provide vocational training to non-literates as well as school drop-outs in rural regions by identifying skills that have a relevant market in the region'.
- (4) An overarching program for the school education sector extending from pre-school to class 12 has been, therefore prepared with a broader goal of improving school education measured in terms of equal opportunities for schooling and equitable learning outcomes.

భారత దేశంలో, రాష్ట్రీయ మాధ్యమిక శిక్షా అభియాన్ ని ప్రారంభించిన ముఖ్య ఉద్దేశ్యం :

- (1) 15-16 సంవత్సరములు వయసున్న యువతకు నాణ్యమైన విద్యను చేరువగా, అందుబాటులోకి తీసుకు రావడం.
- (2) బాలికల విద్యాస్థాయిని పెంచడం మరియు కుటుంబం, సంఘం యొక్క ఆలోచనా విధానాన్ని మార్చడం.
- (3) నిరక్షరాస్యులకు మరియు చదువు మధ్యలో వదిలేసిన యువతకు తగిన వృత్తి నైపుణ్యాలను గుర్తించి, దానికి సంబంధించిన విద్యను అందించడం.
- (4) బడి విద్యను ప్రాథమిక స్థాయి నుండి 12 వ తరగతి వరకూ పెంచి, నేర్చుకోవడంలో అందరికీ సమాన అవకాశాలు, సమానంగా శిక్షణ ఫలితాలు పెంచే ఉద్దేశ్యం.

Q119. Deletion of regular wear and tear capital from the value of gross investment is called _____

- (1) Investment
- (2) Depreciation
- (3) Loss
- (4) Profit

స్థూల పెట్టుబడి నుండి తరుగుదల (wear and tear) కాపిటల్ మొత్తాన్ని తీసివేయడం అనగా _____

- (1) పెట్టుబడి
- (2) తరుగుదల (Depreciation)
- (3) నష్టం (Loss)
- (4) లాభం (Profit)

Q120. Identify the Indian Constitutional Body among the following.

- (1) Central Council of Indian Medicine
- (2) Special Officer for Linguistic Minorities
- (3) Central Council of Homeotherapy
- (4) Transport Development Council

క్రింది వానిలో భారత రాజ్యాంగ సంస్థ ఏది ?

- (1) భారత వైద్య కేంద్ర మండలి
- (2) భాషాపర అల్ప సంఖ్యాకుల ప్రత్యేక అధికారి
- (3) హోమియోథెరపీ కేంద్ర మండలి
- (4) రవాణా అభివృద్ధి మండలి

Q122. _____ helps find solutions to the conflicts between men and women.

- (1) Gender awareness
- (2) Gender roles
- (3) Gender prejudice
- (4) Gender stereotyping

ఈ క్రింది వాటిలో స్త్రీ మరియు పురుషుల మధ్య గల సమస్యలను / విరుద్ధతను గుర్తించడానికి ఉపకరించేది _____.

- (1) లింగ అవగాహన
- (2) స్త్రీ మరియు పురుష లింగ పాత్రలు
- (3) లింగ పక్షపాతం
- (4) లింగ మూస పద్ధతి

Q123. In the context of Indian New Economic Policy, LPG stands for _____

- (1) Liberalisation, Privatisation and Globalisation
- (2) Liberalisation, Performance and Globalisation
- (3) Liberalisation, Privatisation and Growth
- (4) Liberalisation, Performance and Growth

భారత నూతన ఆర్థిక విధానానికి సంబంధించి, ఎల్. పి. జి. అనగా _____

- (1) లిబరలైజేషన్, ప్రైవేటైజేషన్ మరియు గ్లోబలైజేషన్
- (2) లిబరలైజేషన్, పెర్ఫార్మెన్స్ మరియు గ్లోబలైజేషన్
- (3) లిబరలైజేషన్, ప్రైవేటైజేషన్ మరియు గ్రోత్
- (4) లిబరలైజేషన్, పెర్ఫార్మెన్స్ మరియు గ్రోత్

Q124. Ethical behaviour is a matter of _____.

- (1) Juggling with business standards and needs
- (2) Conflicting the rules of the system
- (3) Acting on a considered judgement
- (4) None of the above

నైతిక ప్రవర్తన అనగా _____.

- (1) మోసపూరిత ప్రమాణాలు మరియు వ్యాపార అవసరాలు
- (2) నియమాలపై సమస్యలను సృష్టించుట
- (3) న్యాయపరమైన విధానాలను అనుసరించుట
- (4) ఫైవేవీ కాపు

Q125. Murrah, Bhadwari and Rohtak are the breeds of:

- (1) Goats
- (2) Sheep
- (3) Buffalos
- (4) Horses

ముర్రా, భద్వారి, రోహతక్ జాతులు ఈ క్రింది వాటికి చెందినవి :

- (1) మేకలు
- (2) గొర్రెలు
- (3) గేదెలు
- (4) గుర్రాలు

Q126. In Indian constitution, 'There shall be a council of ministers with prime minister at the head to aid and advise the President' is mentioned in _____ article.

- (1) 73
- (2) 74
- (3) 75
- (4) 76

భారత రాజ్యాంగమునందు, 'రాష్ట్రపతికి సలహాలు ఇవ్వడానికి, సహాయం చేయడానికి ప్రధానమంత్రి నేతృత్వంలో మంత్రిమండలి కొలువుదీరి ఉంటుంది.' అని ఏ నిబంధన (article) లో ఉదహరించబడినది?

- (1) 73
- (2) 74
- (3) 75
- (4) 76

Q127. Articles 25-28 of Constitution of India belong to which category of Fundamental Rights ?

- (1) Cultural and Educational Right
- (2) Right to freedom of Religion
- (3) Right against Exploitation
- (4) Right to Freedom

భారత రాజ్యాంగంలోని 25-28 నిబంధనలు ప్రాథమిక హక్కులలో ఏ వర్గానికి చెందినవి ?

- (1) సాంస్కృతిక మరియు విద్యా హక్కు
- (2) మత స్వేచ్ఛ హక్కు
- (3) పీడన నిరోధించే హక్కు
- (4) స్వేచ్ఛ హక్కు

Q128. What is the primary objective of a Self Help Group (SHG) In India ?

- (1) To Provide micro-finance to groups
- (2) To improve technology of farming
- (3) To provide high quality of seeds
- (4) To provide education needs

భారత దేశంలో, సహకార సంఘాల యొక్క ప్రాథమిక ఉద్దేశ్యం ఏమిటి ?

- (1) సంఘాలకు చిన్న స్థాయి ఆర్థిక సహకారం అందించడం
- (2) సాంకేతిక వ్యవసాయం పెంపొందించడం
- (3) ఉన్నత స్థాయి విత్తనాలు ఉత్పత్తి చేయడం
- (4) విద్యావసరాలను తీర్చడం

Q129. Amazon forests are also known as _____

- (1) Selvas
- (2) Prairies
- (3) Steppes
- (4) Velds

అమెజాన్ అడవులను ఈ విధంగా కూడా అంటారు :

- (1) సెల్వాలు
- (2) ప్రయరీలు
- (3) స్టెప్పీలు
- (4) వేల్డులు

Q130. Aliabet oilfield is located in _____

- (1) Maharashtra
- (2) Assam
- (3) Gujarat
- (4) Andhra Pradesh

అలియాబెట్ చమురు క్షేత్రం నెలకొని ఉన్న ప్రదేశం _____

- (1) మహారాష్ట్ర
- (2) అస్సాం
- (3) గుజరాత్
- (4) ఆంధ్రప్రదేశ్

Q131. Article 15 of Indian Constitution deals with

- (1) Prohibition of discrimination on grounds of religion, race, caste, sex or place of birth
- (2) Equality before Law
- (3) Equality of opportunity in matters of Public Employment
- (4) Abolition of Untouchability

భారత రాజ్యాంగంలోని 15 వ నిబంధన దేని గురించి చర్చిస్తుంది ?

- (1) మత, జాతి, కుల, లింగ, జన్మ కారణంగా చూపే వివక్షత నిషేధం
- (2) చట్టం ముందు అందరూ సమానులే
- (3) ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో సమాన అవకాశాలు
- (4) అంటరానితనం నిర్మూలన

Q132. India's National income was first measured by :

- (1) William Cary
- (2) Dadabhai Navroji
- (3) P.C. Mahalanobis
- (4) V.K.R.V. Rao

భారత జాతీయ ఆదాయం మొట్ట మొదటగా లెక్కించినది?

- (1) విలియం కేరీ
- (2) దాదాభాయి నౌరోజీ
- (3) పి. సి. మహాలనోబిస్
- (4) వి.కె.ఆర్.వి. రావు

Q133. The anti-defection law is part of which schedule of Indian Constitution ?

- (1) II Schedule
- (2) VI Schedule
- (3) VII Schedule
- (4) X Schedule

పార్టీ ఫిరాయింపుల చట్టం భారత రాజ్యాంగంలో ఏ విభాగంలో పొందుపరచబడినది ?

- (1) రెండవ షెడ్యూలు
- (2) ఆరవ షెడ్యూలు
- (3) ఏడవ షెడ్యూలు
- (4) పదవ షెడ్యూలు

Q134. Monsoon forests lies in which climatic zone ?

- (1) Equatorial zone
- (2) Hot zone
- (3) Warm temperate zone
- (4) Cold zone

ఋతుపవన అడవులు ఏ శీతోష్ణస్థితి మండలంలో ఉన్నాయి ?

- (1) భూమధ్యరేఖ మండలం
- (2) ఉష్ణ మండలం
- (3) వెచ్చని సమశీతోష్ణ మండలం
- (4) శీతల మండలం

Q135. From the following, _____ are called as fixed capital.

- (1) Buildings only
- (2) Machines only
- (3) Computers only
- (4) All of the above

ఈ క్రింది వాటిలో వేటిని స్థిర మూలధనం అని పిలుస్తారు :

- (1) భవనాలు మాత్రమే
- (2) యంత్రాలు మాత్రమే
- (3) కంప్యూటర్లు మాత్రమే
- (4) పైవన్నీ

Q136. Which part of the Indian Constitution deals with State Legislature ?

- (1) Part-VII
- (2) Part-V
- (3) Part-IV
- (4) Part-VI

రాజ్యాంగంలోని ఏ భాగం రాష్ట్ర శాసన సభ గురించి చర్చిస్తుంది ?

- (1) భాగం-VII
- (2) భాగం-V
- (3) భాగం-IV
- (4) భాగం-VI

Q137. Sankalp se Siddhi, a Village and Digital Connect Drive is under which ministry ?

- (1) Ministry of Tribal Affairs
- (2) Ministry of Home Affairs
- (3) Ministry of Education
- (4) Ministry of Civil Aviation

సంకల్ప్ సే సిద్ధి అను గ్రామీణ మరియు డిజిటల్ డ్రైవ్ ఏ మంత్రిత్వ శాఖ పరిధి లోనిది ?

- (1) గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ
- (2) హోం వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ
- (3) విద్యా మంత్రిత్వ శాఖ
- (4) విమానయాన మంత్రిత్వ శాఖ

Q138. Part -IX has been added to the Constitution of India through _____

- (1) 104th Constitutional Amendment Act
- (2) 86th Constitutional Amendment Act
- (3) 73rd Constitutional Amendment Act
- (4) 74th Constitutional Amendment Act

భారత రాజ్యాంగం లోని IX వ భాగం దేని ద్వారా చేర్చబడింది ?

- (1) 104 వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం
- (2) 86 వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం
- (3) 73 వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం
- (4) 74 వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం

Q139. Identify the Constitutional body of India among the following.

- (1) Inter-State Council
- (2) Planning Commission
- (3) Central Vigilance Commission
- (4) Central Information Commission

క్రింది వానిలో భారత రాజ్యాంగ సంస్థను గుర్తించండి.

- (1) అంతర్జాతీయ మండలి
- (2) ప్రణాళికా సంఘం
- (3) కేంద్ర నిఘా సంస్థ
- (4) కేంద్ర సమాచార సంస్థ

Q140. Peninsular India has an isolyte of _____ cm along Konkan and Malabar coasts.

- (1) 100
- (2) 60
- (3) 150
- (4) 20

భారత ద్వీపకల్పంలో కొంకణ్ మరియు మలబార్ తీరం వెంబడి _____ సెం.మీ. సమవర్షపాతరేఖను చూపుతున్నది.

- (1) 100
- (2) 60
- (3) 150
- (4) 20

Q141. Which of the following is an example of dry winds ?

- (1) Fohn
- (2) Monsoons
- (3) Sirocco
- (4) Bora

క్రింది వానిలో ఏది శుష్క గాలులకు ఉదాహరణ ?

- (1) ఫోన్
- (2) ఋతుపవనాలు
- (3) సిరాక్కో
- (4) బోరా

Q142. Karewas of Kashmir are generally found along the lower slopes of :

- (1) Pir Panjal
- (2) Dhauladhar
- (3) Karol
- (4) Kathmandu valley

కాశ్మీర్ లోని రెండు నదుల మధ్య గల సమతల ప్రదేశం (Karewas) సాధారణంగా ఈ దిగువ వాలుల వెంబడి కనిపిస్తాయి :

- (1) పీర్ పంజాల్
- (2) ధౌలధర్
- (3) కారోల్
- (4) ఖాట్మండూ లోయ

Q143. _____ are not an informal credit sector in India.

- (1) Banks
- (2) Money Lenders
- (3) Employees
- (4) Relatives

భారత దేశంలో _____ అనధికారిక ఋణ రంగం కాదు.

- (1) బ్యాంకులు
- (2) వడ్డీ వ్యాపారులు
- (3) ఉద్యోగులు
- (4) బంధువులు

Q144. Indian Council Act of 1909 is also called as :

- (1) Morley-Minto Reforms
- (2) Montague - Chelmsford Reforms
- (3) Charter Act
- (4) Act of Good Government

భారత కౌన్సిల్ చట్టం 1909 యొక్క మరొక పేరు ఏమిటి ?

- (1) మోర్లే-మింటో సంస్కరణలు
- (2) మోంటేగ్ -చెమ్స్ ఫోర్డ్ సంస్కరణలు
- (3) చార్టర్ చట్టం
- (4) సుపరిపాలనా చట్టం

Q145. In India, which Scheme is aimed at empowering the citizens in rural areas by training them to operate computers or digital access devices ?

- (1) Pradhan Mantri Kaushal Vikas Yojana
- (2) Deen Dayal Upadhyay Grameen Kaushal Yojana
- (3) Pradhan Mantri Grameen Digital Saksharata Abhiyan
- (4) National Rural Livelihood Mission

భారత దేశంలో, ఏ పథకం గ్రామీణ ప్రజలకు శిక్షణ ద్వారా కంప్యూటర్ లేదా డిజిటల్ పరికరాలు ఉపయోగంపై సాధికారత ఇవ్వాలని ఉద్దేశించబడినది ?

- (1) ప్రధాన మంత్రి కౌశల్ వికాస్ యోజన
- (2) దీన్ దయాల్ ఉపాధ్యాయ గ్రామీణ కౌశల్ యోజన
- (3) ప్రధాన మంత్రి గ్రామీణ డిజిటల్ సాక్షరత అభియాన్
- (4) జాతీయ గ్రామీణ జీవనోపాధి కార్యక్రమం

Q146. _____ is called when people of all genders have equal rights, responsibilities and opportunities.

- (1) Gender disparity
- (2) Gender sensitization
- (3) Gender equality
- (4) None of the above

అన్ని లింగముల (Gender) వ్యక్తులకు సామాన్య హక్కులు ఉండటాన్ని _____ అంటారు.

- (1) లింగ అసమానత
- (2) లింగ సున్నితత్వం (Gender sensitization)
- (3) లింగ సమానత్వం
- (4) పైవేవీ కావు

Q147. Which of the following organizations calculates the National Income of India ?

- (1) Central Statistical Organisation
- (2) Ministry of Commerce and Industry
- (3) Indian Statistical Institute
- (4) Reserve Bank of India

భారత జాతీయ ఆదాయాన్ని ఈ క్రింది ఏ సంస్థ లెక్కించును ?

- (1) కేంద్ర గణాంక సంస్థ
- (2) వ్యాపార మరియు వాణిజ్య మంత్రిత్వ శాఖ
- (3) భారత గణాంక సంస్థ
- (4) భారత రిజర్వ్ బ్యాంకు

Q148. National Highway 48 connects _____.

- (1) Srinagar-Kanyakumari
- (2) Delhi-Chennai
- (3) Panvel-Kanyakumari
- (4) Hisar-Hubli

48 వ నంబరు జాతీయ రహదారి వీటిని కలుపుతుంది.

- (1) శ్రీనగర్-కన్యాకుమారి
- (2) ఢిల్లీ-చెన్నై
- (3) పన్నేల్-కన్యాకుమారి
- (4) హిస్సార్-హుబ్లీ

Q149. In India, the conduct of election to Panchayats is vested under :

- (1) State Election Commissioner
- (2) District Election Commissioner
- (3) Chief Election Commissioner
- (4) Chief Minister of the State

భారత దేశంలో పంచాయతీ ఎన్నికలు నిర్వహించే బాధ్యత ఎవరిది ?

- (1) రాష్ట్ర ఎన్నికల అధికారి
- (2) జిల్లా ఎన్నికల అధికారి
- (3) ముఖ్య ఎన్నికల అధికారి
- (4) రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి

Q150. Uralis of Tamil Nadu belong to :

- (1) Mongoloids
- (2) Negritoes
- (3) Proto-Australoids
- (4) Nordics

తమిళనాడుకు చెందిన యురాలీలు _____ కు చెందినవారు.

- (1) మంగోలాయిడ్
- (2) నెగ్రిటోలు (Negritoes)
- (3) ప్రోటో-ఆస్ట్రాలాయిడ్
- (4) నోర్డిక్స్

Q151. Which of the following are skills of Emotional intelligence ?

- (1) Recognizing emotions only
- (2) Understanding and Labeling emotions only
- (3) Expressing and Regulating emotions only
- (4) All of the above

ఈ క్రింది వాటిలో భావోద్వేగ మేధస్సుకు సంబంధించిన నైపుణ్యాలను గుర్తించండి.

- (1) భావోద్వేగాలు గుర్తించుట మాత్రమే
- (2) భావోద్వేగ వర్గ నిర్ధారణ మరియు అర్థం చేసుకొనుట మాత్రమే
- (3) భావోద్వేగ నియంత్రణ మరియు వ్యక్తీకరణ మాత్రమే
- (4) పైవన్నీ

Q152. Demonstrating empathy and _____ are key abilities of social awareness.

- (1) Unconscientiousness
- (2) Selfishness
- (3) Compassion
- (4) Perseverance

సామాజిక అవగాహన యొక్క కీలక సామర్థ్యాలు _____ మరియు సానుభూతి ప్రదర్శన.

- (1) మనస్సాక్షి లేమి
- (2) స్వార్థము
- (3) కరుణ
- (4) పట్టుదల

Q153. Social awareness requires understanding in areas such as _____ and empathy.

- (1) Emotional intelligence
- (2) Sympathy
- (3) Equality
- (4) Intolerance

సామాజిక అవగాహన పరంగా _____ మరియు సానుభూతి కలిగి యుండాలి.

- (1) భావోద్వేగ మేధస్సు
- (2) సానుభూతి
- (3) సమానత్వం
- (4) అసహనం

Q154. Identify the association founded by Kondalaxman Bapuji after submitting his resignation to his Ministership.

- (1) Telangana People's Samithi
- (2) Telangana Congress Samithi
- (3) Telangana Convention
- (4) People's party of Telangana

కొండాలక్ష్మణ్ బాపూజీ తన మంత్రి పదవికి రాజీనామా చేసిన తర్వాత నెలకొల్పిన సంఘం.

- (1) తెలంగాణ పీపుల్స్ సమితి
- (2) తెలంగాణ కాంగ్రెస్ సమితి
- (3) తెలంగాణ కన్వెన్షన్
- (4) పీపల్స్ పార్టీ ఆఫ్ తెలంగాణ

Q155. Which association was formed in the year 1997 to speed up the separate Telangana movement in the second phase ?

- (1) Telangana students forum
- (2) Telangana Aikya vedika
- (3) Telangana Intellectuals forum
- (4) Telangana journalist guild

1997 వ సంవత్సరంలో రెండో దశ ప్రత్యేక తెలంగాణోద్యమాన్ని వేగంగా నడిపే దశలో ఏర్పడిన సంస్థ ఏది ?

- (1) తెలంగాణ విద్యార్థుల ఫోరం
- (2) తెలంగాణ ఐక్య వేదిక
- (3) తెలంగాణ మేధావుల ఫోరం
- (4) తెలంగాణ జర్నలిస్టుల గిల్డ్

Q156. Emotionally intelligent people are found to be skilled in _____.

- (1) Problem solving only
- (2) Conflict transformation only
- (3) Both (1) and (2)
- (4) None

మానసికంగా తెలివైన వ్యక్తులు _____ లో కూడా నైపుణ్యం ఉన్నవారిగా గుర్తింపబడింది.

- (1) సమస్యల పరిష్కారం మాత్రమే
- (2) సమస్యల రూపాన్ని మార్చడం మాత్రమే
- (3) (1) మరియు (2)
- (4) పైవేవీ కావు

Q157. Which is the first UNESCO world heritage site recognized in Telangana ?

- (1) Ramappa Temple
- (2) Yadadri Temple
- (3) Vemulawada Temple
- (4) Dharmapuri Temple

ఈ క్రింది వాటిలో యూనెస్కో (UNESCO) ప్రపంచ వారసత్వ ప్రదేశంగా తెలంగాణలో గుర్తించబడిన స్థలము ఏది ?

- (1) రామప్ప గుడి
- (2) యాదాద్రి గుడి
- (3) వేములవాడ గుడి
- (4) ధర్మపురి గుడి

Q158. Identify the village where famous 'Herman Durf' the eminent Anthropologist resided, after his appointment as advisor to VIIth Nizam Mir-Osman Ali-Khan to study the condition of Gonds in the Adilabad region.

- (1) Jodeghat
- (2) Utnoor
- (3) Marlavayi
- (4) Asifabad

ఏడవ నిజాం మీర్-ఉస్మాన్-అలీ-ఖాన్ చే అదిలాబాద్ ప్రాంతంలోని గోండుల స్థితి గతులను అధ్యయనం చేయడానికి నియమించబడిన ప్రసిద్ధ ఆంట్రోపాలజిస్ట్ 'హర్మన్ డర్ఫ్' నివాసమున్న గ్రామం పేరేమి ?

- (1) జోడేఘాట్
- (2) ఉత్నూర్
- (3) మార్లవాయి
- (4) ఆసిఫాబాద్

Q159. Which of the following International Organisations has the widest geographical spread ?

- (1) BRICS
- (2) SAARC
- (3) ASEAN
- (4) UNO

ఈ క్రింది వాటిలో ఏ అంతర్జాతీయ సంఘం భౌగోళికంగా అత్యంత విశాలమైనది ?

- (1) బ్రిక్స్
- (2) సార్క్
- (3) ఆసియన్
- (4) యు ఎన్ ఓ

Q160. Identify the date of the appointment of Justice Srikrishna Committee to study the separate Telangana issue.

- (1) February 2, 2010
- (2) February 4, 2010
- (3) February 3, 2010
- (4) None of the Above

ప్రత్యేక తెలంగాణ సమస్య పరిష్కారానికై శ్రీకృష్ణ కమిటీని నియమించిన తేది.

- (1) ఫిబ్రవరి 2, 2010
- (2) ఫిబ్రవరి 4, 2010
- (3) ఫిబ్రవరి 3, 2010
- (4) ఫిబ్రవరి కాదు

Q161. Match the following Books with the corresponding Authors.

(Books) (Authors)

- (a) The 7 Habits of Highly Effective People (i) Robin Sharma
- (b) The 5 AM club (ii) Shiv Khera
- (c) You can win (iii) Dr. Joseph Murphy
- (d) Believe in Yourself (iv) Stephen R Covey

- (1) a-iii, b-ii, c-i, d-iv
- (2) a-ii, b-iii, c-iv, d-i
- (3) a-iv, b-i, c-ii, d-iii
- (4) a-iv, b-ii, c-iii, d-i

ఈ క్రింది వాటిలో రచయితలకు అనుగుణంగా వారి రచనలను గుర్తించండి.

(పుస్తకాలు) (రచయితలు)

- (a) ది 7 హాబిట్స్ ఆఫ్ హైలీ ఎఫ్ఫెక్టివ్ పీపుల్ (i) రాబిన్ శర్మ
- (b) ది 5 ఏఎమ్ క్లబ్ (ii) శివ్ ఖేరా
- (c) యూ కెన్ విన్ (iii) డా. జోసెఫ్ మర్ఫీ
- (d) బిలీవ్ ఇన్ యువర్సెల్ఫ్ (iv) స్టీఫెన్ ఆర్ కావె

- (1) a-iii, b-ii, c-i, d-iv
- (2) a-ii, b-iii, c-iv, d-i
- (3) a-iv, b-i, c-ii, d-iii
- (4) a-iv, b-ii, c-iii, d-i

Q162. Who was the founder President of Telangana Praja Samithi founded in 1969 ?

- (1) Ananthula Madan Mohan
- (2) K. Jayashankar
- (3) Konda Laxman Bapuji
- (4) M. Chenna Reddy

1969 వ సంవత్సరంలో నెలకొల్పబడిన తెలంగాణ ప్రజా సమితి వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడెవరు ?

- (1) అనంతుల మదన్ మోహన్
- (2) కె. జయశంకర్
- (3) కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ
- (4) ఎం. చెన్నా రెడ్డి

Q163. Identify the communist party leader who extended and announced his party's support to 'Separate Telangana' movement in January, 2010.

- (1) Brinda Karat
- (2) Gurudass Gupta
- (3) Sitaram Yechuri
- (4) P.R. Natarajan

జనవరి, 2010 సంవత్సరంలో ప్రత్యేక తెలంగాణోద్యమానికి కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ మద్దతును ప్రకటించిన ఆ పార్టీ నాయకుడెవరు ?

- (1) బ్రిందా కారత్
- (2) గురుదాస్ గుప్తా
- (3) సీతారాం ఏచూరి
- (4) P.R. నటరాజన్

Q164. Who served for the longest period as the Prime Minister of India ?

- (1) Jawaharlal Nehru
- (2) Indira Gandhi
- (3) Dr. Manmohan Singh
- (4) Atal Bihari Vajpayee

భారత దేశానికి ఎక్కువ కాలం ప్రధానిగా సేవలందించిన ప్రధాన మంత్రిని గుర్తించండి.

- (1) జవహర్లాల్ నెహ్రూ
- (2) ఇందిరా గాంధీ
- (3) డా. మన్మోహన్ సింగ్
- (4) అటల్ బీహార్ వాజ్పేయి

Q165. The Telangana Joint Action Committee was formed with an objective of :

- (1) Extending support to TRS party
- (2) Spreading Telangana movement in the rural areas
- (3) To unite all the organisations, associations founded to achieve separate Telangana
- (4) To spread Anti-Andhra feeling

'తెలంగాణ జయింట్ ఆక్షన్ కమిటీ' ఏ ఆశయంతో ఏర్పాటు చేయబడినది ?

- (1) టి.ఆర్.ఎస్ పార్టీ కి మద్దతు తెలుపుటకు
- (2) గ్రామీణ ప్రాంతంలో తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని వ్యాప్తి చేయుట
- (3) ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు లక్ష్యంతో ఏర్పాటైన అన్ని సంఘాలను, సంస్థలను ఐక్యం చేయడానికి
- (4) ఆంధ్ర వ్యతిరేక ధోరణిని వ్యాప్తి చేయుట

Q166. Who was the first Home Minister of Telangana State ?

- (1) Mahamood Ali
- (2) T. Harish Rao
- (3) Nayini Narasimha Reddy
- (4) P. Sabitha Indra Reddy

తెలంగాణ రాష్ట్రం యొక్క మొదటి హోంశాఖా మంత్రి ఎవరు ?

- (1) మహమూద్ అలీ
- (2) టి. హరీష్ రావు
- (3) నాయినీ నరసింహ రెడ్డి
- (4) పి. సబితా ఇంద్రా రెడ్డి

Q167. Who was the first recipient of Param Vir Chakra in Indian Army ?

- (1) Rifleman Sanjay Kumar
- (2) Major Ramaswamy Parameshwaran
- (3) Lance Naik Albert Ekka
- (4) Major Somnath Sharma

భారత సైన్యంలో మొట్టమొదటి పరమ వీర చక్ర గ్రహీత ఎవరు ?

- (1) రైఫిల్మాన్ సంజయ్ కుమార్
- (2) మేజర్ రామస్వామి పరమేశ్వరన్
- (3) లాన్స్ నాయక్ ఆల్బర్ట్ ఎక్క
- (4) మేజర్ సోమ్నాథ్ శర్మ

Q168. Identify the women leader who presided over the Nizam Andhra Mahila Sabha session held at Khammam in the year 1934.

- (1) Padmaja Naidu
- (2) Yellapragada Sita Kumari
- (3) Vimlabai
- (4) Sangam Laxmibai

1934 వ సంవత్సరంలో ఖమ్మంలో జరిగిన నిజాం ఆంధ్ర మహిళా సభకు అధ్యక్షత వహించిన ప్రముఖ మహిళా నాయకురాలు ఎవరు ?

- (1) పద్మజా నాయుడు
- (2) ఎల్లాప్రగడ సీతా కుమారి
- (3) విమలాబాయి
- (4) సంగం లక్ష్మీబాయి

Q169. Which of the following is the Coal-town in Telangana State ?

- (1) Kothagudem
- (2) Karimnagar
- (3) Warangal
- (4) Godavarikhani

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఏ ప్రాంతాన్ని బొగ్గు నగరం అని అంటారు ?

- (1) కొత్తగూడెం
- (2) కరీంనగర్
- (3) వరంగల్
- (4) గోదావరిఖని

Q170. Which of the following is true ?

(A) Changes in the REPO rate affect the flow of money in the markets

(B) Inflation refers to changes overtime in the overall level prices of goods and services throughout the economy

(C) The financial crisis is when financial instruments and assets decrease significantly in value

- (1) (A) & (B) only
- (2) (B) & (C) only
- (3) (A) & (C) only
- (4) (A), (B) & (C)

ఈ క్రింది వాటిలో సరియైన దానిని గుర్తించండి.

(A) రేపో రేట్ మారడం వల్ల మార్కెట్లలో ధన ప్రవాహంపై ప్రభావం పడుతుంది.

(B) ద్రవ్యోల్బణం ఆర్థిక వ్యవస్థలో వస్తువులు మరియు సేవల యొక్క పూర్తి స్థాయి ధరలపై ఆ వ్యవధిలో మార్పులను సూచిస్తుంది.

(C) ఆర్థిక సంక్షోభం అనగా ఆర్థిక సాధనాలు మరియు ఆస్తుల విలువ గణనీయంగా తగ్గడం

- (1) (A) & (B) మాత్రమే
- (2) (B) & (C) మాత్రమే
- (3) (A) & (C) మాత్రమే
- (4) (A), (B) & (C)

Q172. During the Final phase of separate Telangana agitation 'Rail Rokho' was held on :

- (1) October 16, 2011
- (2) October 11, 2011
- (3) October 15, 2011
- (4) None of the above

మలిదశ ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమంలో భాగంగా 'రైల్ రోకో' కార్యక్రమం ఎప్పుడు జరిగింది?

- (1) అక్టోబర్, 16, 2011
- (2) అక్టోబర్, 11, 2011
- (3) అక్టోబర్, 15, 2011
- (4) పైవేవి కావు

Q173. The value of Information Technology and ITes exports from Telangana for the Financial Year 2022-2023 is about _____

- (1) Rs. 80,000 Crores
- (2) Rs. 2.5 Lakh Crores
- (3) Rs. 1.82 Lakh Crores
- (4) None of the above

2022-2023 ఆర్థిక సంవత్సరానికి గాను, తెలంగాణ రాష్ట్రం నుంచి ఎగుమతి అయ్యే ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మరియు ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ ఆధారిత సేవల విలువ సుమారుగా _____

- (1) రూ. 80,000 కోట్లు
- (2) రూ. 2.5 లక్ష కోట్లు
- (3) రూ. 1.82 లక్ష కోట్లు
- (4) పైవేవి కావు

Q174. For the Financial Year 2023-24, Budget of Telangana State is _____.

- (1) Rs. 1.5 lakh crore
- (2) Rs. 2.9 lakh crore
- (3) Rs. 3.9 lakh crore
- (4) None of the above

2023-24 ఆర్థిక సంవత్సరానికి, తెలంగాణ రాష్ట్రం యొక్క బడ్జెట్ _____.

- (1) రూ. 1.5 లక్ష కోట్లు
- (2) రూ. 2.9 లక్ష కోట్లు
- (3) రూ. 3.9 లక్ష కోట్లు
- (4) పైవేవి కావు

Q175. What does 'Epigraphy' mean ?

- (1) Study of inscriptions
- (2) Study of coins
- (3) Sea-Ports construction related study
- (4) Study of disease resistance in Horses

'ఎపిగ్రఫీ' అనగానేమి ?

- (1) శాసనాల గురించి చదివే శాస్త్రం
- (2) నాణేల గురించి చదివే శాస్త్రం
- (3) ఓడరేవుల నిర్మాణం గురించి వివరించే శాస్త్రం
- (4) అశ్వుల రోగనిరోధక శక్తిని వివరించే శాస్త్రం

Q176. Identify the Economic/Financial capital of India.

- (1) Mumbai
- (2) Delhi
- (3) Kolkata
- (4) Hyderabad

భారత దేశ ఆర్థిక/వాణిజ్య రాజధాని ఏది ?

- (1) ముంబాయి
- (2) ఢిల్లీ
- (3) కోల్కతా
- (4) హైదరాబాద్

Q177. Name the Karnataka village where all the residents speak Sanskrit for day to day communication.

- (1) Mattur
- (2) Keradi
- (3) Tumkur
- (4) Kundapura

కర్ణాటకలోని ఏ గ్రామంలో నివాసులందరూ నిత్యం సంస్కృతం మాట్లాడుతారు?

- (1) మట్టూర్
- (2) కేరడి
- (3) తూమ్మూరు
- (4) కుందాపుర

Q178. Name the Chief Executive Officer (CEO) of Abu Dhabi National Oil Company who has been appointed as President of next UN Climate Summit's COP - 28.

- (1) Sultan al-Jaber
- (2) Sameh Showkry
- (3) Alok Sharma
- (4) Carolina Schmidt

ఐక్య రాజ్య సమితి ఆధ్వర్యంలోని వాతావరణ శిఖరాగ్ర సమావేశాలు కాప్-28 కి అధ్యక్షుడిగా నియమితుడైన అబు ధాబి చమురు కంపెనీ ముఖ్య కార్యనిర్వాహక అధికారి (చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్) ఎవరు ?

- (1) సుల్తాన్ ఆల్ జబెర్
- (2) సమేహ్ షాక్రి
- (3) అలోక్ శర్మ
- (4) కార్లోలైనా స్మిడ్ట్

Q179. Name the former international athlete and coach who chaired the proceedings in the Rajya Sabha in 2023.

- (1) P.T. Usha
- (2) Ashwini Nachappa
- (3) Sania Mirza
- (4) None of the Above

ఇటీవల 2023 సంవత్సరంలో రాజ్యసభ వ్యవహారాలు నడిపిన మాజీ అంతర్జాతీయ క్రీడాకారిణి మరియు కోచ్ ఎవరు ?

- (1) పి. టి. ఉష
- (2) ఆశ్వినీ నాచప్ప
- (3) సానియా మీర్జా
- (4) ఫైవేవీ కావు

Q180. Who is the Father of the Indian Army ?

- (1) Major Stringer Lawrence
- (2) Ranjit Singh
- (3) Zorawar Singh
- (4) None of the above

ఈ క్రింది వారిలో భారత సైన్యం యొక్క పితామహుడు ఎవరు ?

- (1) మేజర్ స్ట్రీంగర్ లారెన్స్
- (2) రంజిత్ సింగ్
- (3) జోరావర్ సింగ్
- (4) ఫైవేవీ కావు

Q181. In which city does the state level Telangana Mahila Joint Action Samithi meeting was conducted in January, 2010 ?

- (1) Warangal
- (2) Karimnagar
- (3) Adilabad
- (4) Hyderabad

జనవరి, 2010 సంవత్సరంలో తెలంగాణ మహిళా జాయింట్ ఆక్షన్ సమితి సమావేశం ఏ నగరంలో జరిగింది?

- (1) వరంగల్
- (2) కరీంనగర్
- (3) ఆదిలాబాద్
- (4) హైదరాబాద్

Q182. Name the Mughal ruler who bore the title Ghazi.

- (1) Babur
- (2) Humayun
- (3) Jahangir
- (4) Shajahan

ఏ మొగల్ పాలకుడు 'ఘాజి' అను బిరుదును ధరించెను.

- (1) బాబర్
- (2) హుమాయూన్
- (3) జహంగీర్
- (4) షాజహాన్

Q183. The Press Council of India has chosen _____ for the Raja Rammohan Roy award for Excellence in Journalism in 2023.

- (1) C.H. Ramoji Rao
- (2) Allam Narayana
- (3) Anne Bhavani Koteswara Prasad
- (4) None of the above

జర్నలిజం వృత్తిలో అత్యుత్తమ సేవలకు గుర్తింపుగా ప్రెస్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ఇచ్చే రాజా రామ్మోహన్ రాయ్ అవార్డుకు 2023 సంవత్సరంలో ఎవరు ఎంపికయ్యారు ?

- (1) సి. హెచ్. రామ్మోజీ రావు
- (2) అల్లం నారాయణ
- (3) అన్నే భవానీ కోటేశ్వర ప్రసాద్
- (4) పైవేవీ కావు

Q184. 'Telangana Convention' was started by _____

- (1) M. Chenna Reddy
- (2) Manzoor Alam
- (3) Jaffery
- (4) Madan Mohan

తెలంగాణ కన్వెన్షన్ ను ఎవరు నెలకొల్పారు ?

- (1) ఎం.చెన్నారెడ్డి
- (2) మంజూర్ ఆలం
- (3) జాఫ్రీ
- (4) మదన్ మోహన్

Q186. Who was the founder of 'Hyderabad-Hitarakshana samithi' ?

- (1) Ramachari
- (2) Krishnam Raju
- (3) C. H. Wagray
- (4) Kuppaunaidu

'హైదరాబాద్ హితరక్షణ సమితి' స్థాపకుడెవరు ?

- (1) రామాచారి
- (2) క్రిష్ణంరాజు
- (3) సి.హెచ్. వాగ్రే
- (4) కుప్పనాయుడు

Q187. Who received the first Bharat Ratna Award ?

- (1) C. Rajagopalachari only
- (2) Dr. Sarvepalli Radhakrishnan only
- (3) Dr.C.V. Raman only
- (4) All of the above

భారత రత్న పురస్కారాన్ని మొదటిసారిగా అందుకున్న వ్యక్తిని/వ్యక్తులను గుర్తించండి.

- (1) సి. రాజగోపాలాచారి మాత్రమే
- (2) డా. సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ మాత్రమే
- (3) డా. సి. వి. రామన్ మాత్రమే
- (4) పైవన్నీ

Q188. Identify the largest district in Telangana State from its area point of view.

- (1) Adilabad
- (2) Mancheriyal
- (3) Hyderabad
- (4) Bhadrachari Kothagudem

తెలంగాణలో భౌగోళిక విస్తీర్ణం పరంగా అతి పెద్ద జిల్లాను గుర్తించుము.

- (1) అదిలాబాద్
- (2) మంచిర్యల్
- (3) హైదరాబాద్
- (4) భద్రాద్రి కొత్తగూడెం

Q189. When was the Godavari Water Disputes Tribunal headed by Justice Bachawat constituted by the central Government of India ?

- (1) April, 1969
- (2) October, 1969
- (3) June, 1969
- (4) December, 1969

జస్టిస్ బచావత్ నేతృత్వంలో గోదావరి జల వివాదాల ట్రిబ్యునల్ ను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేసింది ?

- (1) ఏప్రిల్, 1969
- (2) అక్టోబర్, 1969
- (3) జూన్, 1969
- (4) డిసెంబర్, 1969

Q190. Match the following Companies with the Chief Executive Officer (CEOs).

(Companies) (CEOs)

- (a) Microsoft (i) Sunder Pichai
- (b) Google (ii) Shantanu Narayen
- (c) IBM (iii) Sathya Nadella
- (d) Adobe Inc. (iv) Arvind Krishna

- (1) a-iii, b-iv, c-i, d-ii
- (2) a-iii, b-i, c-iv, d-ii
- (3) a-i, b-ii, c-iii, d-iv
- (4) a-ii, b-iv, c-iii, d-i

ఈ క్రింది వాటిలో కంపెనీలకు అనుగుణంగా వాటి యొక్క CEO లతో జత చేయండి.

(కంపెనీలు) (CEO లు)

- (a) మైక్రోసాఫ్ట్ (i) సుందర్ పిచ్చై
- (b) గూగుల్ (ii) శంతను నారాయన్
- (c) ఐ.బి.ఎమ్ (iii) సత్య నాదెళ్ల
- (d) అడ్ోబ్ ఐఎస్సీ. (iv) అరవింద్ కృష్ణ

- (1) a-iii, b-iv, c-i, d-ii
- (2) a-iii, b-i, c-iv, d-ii
- (3) a-i, b-ii, c-iii, d-iv
- (4) a-ii, b-iv, c-iii, d-i

Q191. _____ helps students understand peers' perspective and incorporate those perspectives into decision making.

- (1) Empathy
- (2) Cooperative Learning
- (3) Classroom participation
- (4) Leadership

విద్యార్థులు తోటి వారి ధృక్పథం అర్థం చేసుకుని వాటిని నిర్ణయాత్మక విధానంలో పొందుపరచడాన్ని _____ అంటారు.

- (1) తాదాత్మ్యం (సమ్మతింపు)
- (2) సహకార అభ్యాసం
- (3) తరగతి భాగస్వామ్యం
- (4) నాయకత్వం

Q192. Who presided over the 'Officers Committee' in 1986 ?

- (1) Jayabharat Reddy
- (2) Sridhar Naik
- (3) J.K. Dubey
- (4) S.K. Mishra

1986 లో ఏర్పాటు చేసిన 'ఆఫీసర్స్ కమిటీ' అధ్యక్షులు ఎవరు ?

- (1) జయభారత్ రెడ్డి
- (2) శ్రీధర్ నాయక్
- (3) J.K. దూబే
- (4) S.K. మిశ్రా

Q193. Arrange the following events connected with Telangana movement in chronological order from First to last.

- (A) Ravindranath started indefinite strike at Palvancho
- (B) Indira Gandhi Announced 8 points Formula
- (C) M. Chenna Reddy's announcement of the postponement of Jai Telangana movement
- (D) Announcement of six points formula by Central Govt. in September, 1973.

- (1) (B), (D), (A), (C)
- (2) (D), (A), (B), (C)
- (3) (A), (B), (C), (D)
- (4) (B), (C), (A), (D)

తెలంగాణ ఉద్యమంతో సంబంధమున్న ఈ క్రింద పేర్కొన్న సంఘటనలను కాలక్రమానుసారం మొదటి నుండి చివరి వరకు క్రమము చేయండి.

- (A) పాల్వంచలో రవీంద్రనాథ్ నిరాహార దీక్ష సమ్మె
- (B) ఇందిరా గాంధీచే 8 సూత్రాల ప్రకటన
- (C) M. చెన్నారెడ్డిచే జై తెలంగాణ ఉద్యమం వాయిదా ప్రకటన
- (D) సెప్టెంబర్, 1973 లో కేంద్ర ప్రభుత్వంచే 6 సూత్రాల ప్రకటన

- (1) (B), (D), (A), (C)
- (2) (D), (A), (B), (C)
- (3) (A), (B), (C), (D)
- (4) (B), (C), (A), (D)

Q194. Arrange the following events connected with Telangana movement in chronological order as per their occurrence.

- (A) 1997 Suryapet declaration.
- (B) 1998 Telangana Jana sabha meeting at Hyderabad.
- (C) Formation of Telangana 'Aikhya Vedika' in 1997.
- (D) Warangal Sabha 1997.

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (A), (C), (B), (D)
- (3) (B), (C), (A), (D)
- (4) (A), (C), (D), (B)

తెలంగాణ ఉద్యమంతో సంబంధమున్న ఈ క్రింది సంఘటనలను అవి జరిగిన క్రమంలో మొదటి నుండి చివరి క్రమము చేయండి.

- (A) 1997 సూర్యాపేట డిక్లరేషన్
- (B) 1998 తెలంగాణ జనసభ సమావేశం హైదరాబాద్ లో
- (C) 1997 లో తెలంగాణ ఐక్యవేదిక ఏర్పాటు
- (D) 1997, వరంగల్ సభ

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (A), (C), (B), (D)
- (3) (B), (C), (A), (D)
- (4) (A), (C), (D), (B)

Q195. Who presided over the 'Bhongir Sabha' held from 8th to 9th March, 1997 ?

- (1) Mallaiah Mudiraj
- (2) Srisailam Yadav
- (3) Jaini Mallaiah Gupta
- (4) K. Jayashankar

భువనగిరిలో మార్చి 8వ తేదీ నుండి 9వ తేదీ వరకు, 1997 సంవత్సరంలో జరిగిన భువనగిరి సభకు ఎవరు అధ్యక్షత వహించారు ?

- (1) మల్లయ్య ముదిరాజ్
- (2) శ్రీశైలం యాదవ్
- (3) జైన్ మల్లయ్య గుప్తా
- (4) కే. జయశంకర్

Q196. The 23rd Mobile Biodiversity Festival focused on cultivation and consumption of millets was held in _____.

- (1) Machnoor
- (2) Pochampally
- (3) Pyararam
- (4) None of the above

మిల్లెట్ల (చిరుధాన్యాల) సాగు మరియు వినియోగంపై జరిగిన 23వ మొబైల్ బయోడైవర్సిటీ ఫెస్టివల్ _____ లో జరిగింది.

- (1) మాచనూరు
- (2) పోచంపల్లి
- (3) ప్యారారం
- (4) పైవేవీ కావు

Q197. Identify the British VICEROY during the time of independence of India.

- (1) Lord Mountbatten
- (2) Lord Canning
- (3) Lord Curzon
- (4) Lord Harding II

భారత దేశ స్వాతంత్ర్య సమయంలో ఉన్న బ్రిటిష్ వైస్రాయ్ గుర్తించండి.

- (1) లార్డ్ మౌంట్ బాటెన్
- (2) లార్డ్ కాన్లింగ్
- (3) లార్డ్ కర్జన్
- (4) లార్డ్ హార్డింగ్ II

Q198. Who is the first visually challenged (blind) IAS Officer in India ?

- (1) Pranjal Patil
- (2) Susmita Patil
- (3) Raagini sen
- (4) None of the above

ఈ క్రింది వాటిలో భారత దేశం నుంచి, అంధుడు/అంధురాలు అయిన మొదటి IAS ఆఫీసర్ ను గుర్తించండి.

- (1) ప్రాంజల్ పాటిల్
- (2) సుస్మితా పాటిల్
- (3) రాగినీ సేన్
- (4) పైవేవి కావు

Q199. Which City in India earned a Unique place for having three National parks ?

- (1) Warangal
- (2) Hyderabad
- (3) Hanmakonda
- (4) Vijayawada

పట్టణ ప్రాంతంలో మూడు జాతీయ పార్కులను కలిగిన ఏకైక నగరం భారతదేశంలో ఏది ?

- (1) వరంగల్
- (2) హైదరాబాద్
- (3) హన్మకొండ
- (4) విజయవాడ

Q200. The Indian Government on 17th September, 1948 conducted which military operation to bring Hyderabad state into the Indian Union ?

- (1) Operation Logo
 - (2) Operation Code
 - (3) Operation Polo
 - (4) Operation Vijay
- 1948, సెప్టెంబర్ 17 న భారత ప్రభుత్వం హైదరాబాద్ రాష్ట్రాన్ని ఇండియన్ యూనియన్ లోకి తీసుకురావడానికి ఏ సైనిక చర్యను నిర్వహించింది ?
- (1) ఆపరేషన్ లోగో
 - (2) ఆపరేషన్ కోడ్
 - (3) ఆపరేషన్ పోలో
 - (4) ఆపరేషన్ విజయ్

Answer key

1 → (4)	2 → (1)	3 → (2)	4 → (1)	5 → (2)	6 → (2)	7 → (4)
8 → (1)	9 → (1)	10 → (1)	11 → (1)	12 → (2)	13 → (3)	14 → (1)
15 → (3)	16 → (2)	17 → (1)	18 → (4)	19 → (1)	21 → (1)	22 → (1)
23 → (4)	24 → (2)	25 → (1)	26 → (4)	27 → (4)	28 → (1)	29 → (1)
30 → (4)	31 → (2)	32 → (3)	33 → (1)	34 → (4)	35 → (1)	36 → (4)
37 → (4)	38 → (2)	39 → (3)	40 → (1)	41 → (3)	42 → (2)	43 → (3)
44 → (3)	45 → (2)	46 → (3)	47 → (3)	48 → (1)	49 → (2)	50 → (3)
51 → (3)	52 → (4)	53 → (4)	54 → (4)	55 → (2)	56 → (2)	57 → (2)
58 → (2)	59 → (2)	61 → (3)	62 → (4)	63 → (1)	64 → (1)	65 → (4)
66 → (1)	67 → (2)	68 → (2)	69 → (1)	70 → (4)	71 → (3)	72 → (4)
73 → (4)	74 → (3)	75 → (4)	76 → (1)	77 → (2)	78 → (3)	79 → (1)
80 → (2)	81 → (3)	82 → (4)	83 → (3)	84 → (1)	85 → (1)	86 → (1)
87 → (1)	88 → (3)	89 → (1)	90 → (1)	91 → (1)	92 → (4)	93 → (1)
94 → (2)	95 → (3)	96 → (3)	97 → (4)	98 → (3)	99 → (2)	100 → (3)
101 → (4)	102 → (2)	103 → (2)	104 → (3)	105 → (3)	106 → (1)	107 → (1)
108 → (3)	109 → (3)	110 → (3)	111 → (3)	112 → (2)	113 → (3)	114 → (2)
115 → (2)	116 → (3)	117 → (1)	118 → (1)	119 → (2)	120 → (2)	122 → (1)
123 → (1)	124 → (3)	125 → (3)	126 → (2)	127 → (2)	128 → (1)	129 → (1)
130 → (3)	131 → (1)	132 → (2)	133 → (4)	134 → (2)	135 → (4)	136 → (4)
137 → (1)	138 → (3)	139 → (1)	140 → (3)	141 → (1)	142 → (1)	143 → (1)
144 → (1)	145 → (3)	146 → (3)	147 → (1)	148 → (2)	149 → (1)	150 → (2)
151 → (4)	152 → (3)	153 → (1)	154 → (2)	155 → (2)	156 → (3)	157 → (1)
158 → (3)	159 → (4)	160 → (3)	161 → (3)	162 → (1)	163 → (2)	164 → (1)
165 → (3)	166 → (3)	167 → (4)	168 → (2)	169 → (1)	170 → (4)	172 → (3)
173 → (4)	174 → (2)	175 → (1)	176 → (1)	177 → (1)	178 → (1)	179 → (1)
180 → (1)	181 → (4)	182 → (1)	183 → (3)	184 → (4)	186 → (1)	187 → (4)
188 → (4)	189 → (1)	190 → (2)	191 → (1)	192 → (1)	193 → (3)	194 → (4)
195 → (3)	196 → (1)	197 → (1)	198 → (1)	199 → (2)	200 → (3)	

Answers with explanations

Q1. (4) All of the above · (4) పైవన్నీ

Cats, bats and rats are all mammals: they have hair, are warm-blooded and feed their young on milk. The bat is the only mammal capable of true flight, which is why it is sometimes wrongly taken for a bird.

పిల్లలు, గబ్బిలాలు మరియు ఎలుకలు అన్నీ క్షీరదాలే: వీటికి వెంట్రుకలు ఉంటాయి, ఇవి ఉష్ణరక్త జీవులు మరియు తమ పిల్లలకు పాలు ఇచ్చి పోషిస్తాయి. నిజంగా ఎగరగలిగే ఏకైక క్షీరదం గబ్బిలం; అందుకే దీనిని కొన్నిసార్లు పౌరపాటుగా పక్షిగా భావిస్తారు.

Q2. (1) Vitamin B12 · (1) విటమిన్ బి12 (Vitamin B12)

Vitamin B12 (cobalamin) is needed for the formation of the myelin sheath of nerves, so its deficiency in children causes developmental delay, neurological damage and impaired mental function. Vitamin A deficiency mainly causes night blindness and vitamin C deficiency causes scurvy.

విటమిన్ బి12 (కోబాలమిన్) నాడూల చుట్టూ ఉండే మయలిన్ తొడుగు (myelin sheath) ఏర్పడటానికి అవసరం, కాబట్టి పిల్లలలో దీని లోపం వల్ల ఎదుగుదల ఆలస్యం కావడం, నాడీ సంబంధ నష్టం మరియు మానసిక పనితీరు దెబ్బతినడం జరుగుతాయి. విటమిన్ ఎ లోపం ప్రధానంగా రేచీకటికి, విటమిన్ సి లోపం స్కర్వికి కారణమవుతాయి.

Q3. (2) Uttarakhand · (2) ఉత్తరాఖండ్

Satellite images reported in January 2023 showed China building a dam on the Mabja Zangbo river in Burang county of Tibet, about 16 km north of the India-Nepal-China trijunction and opposite the Kalapani area of Uttarakhand. The river flows on into Nepal and its waters ultimately reach the Ganga.

జనవరి 2023 లో వెలువడిన ఉపగ్రహ చిత్రాల ప్రకారం చైనా టిబెట్‌లోని బురాంగ్ కౌంటీలో మాబ్జా జాంగ్బో నదిపై ఆనకట్ట నిర్మిస్తోంది; ఇది భారత్-నేపాల్-చైనా కూడలికి సుమారు 16 km ఉత్తరాన, ఉత్తరాఖండ్‌లోని కాలాపానీ ప్రాంతానికి ఎదురుగా ఉంది. ఈ నది అక్కడి నుండి నేపాల్‌లోకి ప్రవహిస్తుంది మరియు దీని జలాలు చివరికి గంగా నదిని చేరుతాయి.

Q4. (1) Threshing · (1) నూర్పిడి (Threshing)

Threshing is the beating of harvested crop stalks to separate the grains from them. Winnowing comes afterwards and separates the grain from the lighter husk with the help of wind.

కోసిన పంట కాడలను కొట్టి వాటి నుండి ధాన్యాన్ని వేరు చేయడాన్ని నూర్పిడి (Threshing) అంటారు. చెరుగుట (Winnowing) దీని తర్వాత జరుగుతుంది; ఇది గాలి సహాయంతో తేలికైన పొట్టు నుండి ధాన్యాన్ని వేరు చేస్తుంది.

Q5. (2) Manoharabad (Medak) · (2) మనోహరాబాద్ (మెదక్)

At the end of January 2023, Telangana minister K.T. Rama Rao inaugurated ITC's Rs 450 crore integrated food manufacturing and logistics facility at Manoharabad in Medak district, which makes packaged foods such as biscuits, chips and noodles.

జనవరి 2023 చివరలో తెలంగాణ మంత్రి కె.టి. రామారావు మెదక్ జిల్లాలోని మనోహరాబాద్‌లో ఐటీసికి చెందిన రూ. 450 కోట్ల సమీకృత ఆహార తయారీ మరియు లాజిస్టిక్స్ కేంద్రాన్ని ప్రారంభించారు; ఇక్కడ బిస్కెట్లు, చిప్స్ మరియు నూడుల్స్ వంటి ప్యాకెజ్డ్ ఆహార పదార్థాలు తయారవుతాయి.

Q6. (2) Pochampally · (2) పోచంపల్లి

Bhoodan Pochampally in Yadadri Bhuvanagiri district, famous for its ikat handloom weaving, was chosen as one of the UNWTO "Best Tourism Villages" in 2021.

ఇకత్ చేనేత నేతకు ప్రసిద్ధి చెందిన యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లాలోని భూదాన్ పోచంపల్లి 2021 లో UNWTO "ఉత్తమ పర్యాటక గ్రామాల" (Best Tourism Villages) లో ఒకటిగా ఎంపికైంది.

Q7. (4) All of the above · (4) పైవన్నీ

DNA is built from nucleotides made of a deoxyribose sugar, a phosphate group and a nitrogenous base, so it contains carbon, hydrogen, oxygen, nitrogen and phosphorus. All three listed elements are present.

DNA డీఆక్సీరైబోస్ చక్కెర, ఫాస్ఫేట్ సమూహం మరియు నత్రజని క్షారం (nitrogenous base) తో కూడిన న్యూక్లియోటైడ్లతో నిర్మితమవుతుంది, కాబట్టి దానిలో కార్బన్, హైడ్రోజన్, ఆక్సిజన్, నత్రజని మరియు ఫాస్ఫరస్ ఉంటాయి. ఇచ్చిన మూడు మూలకాలూ దానిలో ఉన్నాయి.

Q8. (1) Salami Slicing · (1) సలామీ స్లైసింగ్

"Salami slicing" is the strategy of taking territory through a series of small moves, none big enough to provoke a war, which together change the status quo; it is often used to describe China's actions along the LAC and in the South China Sea.

"సలామీ స్లైసింగ్" అంటే చిన్న చిన్న చర్యల వరుస ద్వారా భూభాగాన్ని చేజిక్కించుకునే వ్యూహం; వీటిలో ఏ ఒక్క చర్య యుద్ధాన్ని రెచ్చగొట్టేంత పెద్దది కాదు, కానీ అన్నీ కలిసి యథాతథ స్థితిని (status quo) మార్చివేస్తాయి. వాస్తవాధీన రేఖ (LAC) వెంబడి మరియు దక్షిణ చైనా సముద్రంలో చైనా చర్యలను వివరించడానికి ఈ పదాన్ని తరచుగా ఉపయోగిస్తారు.

Q9. (1) New START · (1) న్యూ స్టార్ట్

On 21 February 2023 President Putin announced that Russia was suspending its participation in New START (signed 2010), the last remaining treaty limiting the strategic nuclear arsenals of Russia and the USA.

21 ఫిబ్రవరి 2023 న అధ్యక్షుడు పుతిన్, న్యూ స్టార్ట్ (New START, 2010 లో సంతకం చేయబడింది) ఒప్పందంలో రష్యా తన భాగస్వామ్యాన్ని నిలిపివేస్తున్నట్లు ప్రకటించారు; రష్యా మరియు అమెరికాల వ్యూహాత్మక అణ్వాయుధ నిల్వలను పరిమితం చేసే ఒప్పందాలలో మిగిలి ఉన్న చివరి ఒప్పందం ఇదే.

Q10. (1) **Lignite** · (1) లిగ్నైట్

Lignite (brown coal) is formed from compressed plant remains, so it is an organically formed sedimentary rock. Gypsum is chemically formed (by evaporation), while gravel and sandstone are mechanically formed from rock fragments.

లిగ్నైట్ (గోధుమ రంగు బొగ్గు) ఒత్తిడికి గురైన మొక్కల అవశేషాల నుండి ఏర్పడుతుంది, కాబట్టి ఇది సేంద్రీయంగా ఏర్పడిన అవక్షేప శిల. జిప్సం రసాయనికంగా (బాష్పీభవనం ద్వారా) ఏర్పడుతుంది, కాగా గ్రావెల్ మరియు ఇసుక రాయి శిలా శకలాల నుండి యాంత్రికంగా ఏర్పడతాయి.

Q11. (1) **Silver (Ag)** · (1) వెండి (Ag)

In the reactivity series the order of these metals is $Mg > Fe > Pb > Ag$, so silver is the least reactive; it lies below hydrogen and does not displace hydrogen from dilute acids.

చర్యాశీలత శ్రేణి (reactivity series) లో ఈ లోహాల క్రమం $Mg > Fe > Pb > Ag$, కాబట్టి వెండి అతి తక్కువగా ప్రతిస్పందించే లోహం; ఇది హైడ్రోజన్ కంటే దిగువన ఉంటుంది మరియు విలీన ఆమ్లాల నుండి హైడ్రోజన్ను స్థానభ్రంశం చెందించదు.

Q12. (2) **Scurvy** · (2) స్కర్వి

Lack of vitamin C (ascorbic acid) causes scurvy, with bleeding gums and poor wound healing. Beriberi is caused by lack of vitamin B1, rickets by lack of vitamin D and goitre by lack of iodine.

విటమిన్ సి (అస్కార్బిక్ ఆమ్లం) లోపం వల్ల స్కర్వి వస్తుంది; ఇందులో చిగుళ్ల నుండి రక్తస్రావం మరియు గాయాలు సరిగా మానకపోవడం కనిపిస్తాయి. బెరిబెరి విటమిన్ బి1 లోపం వల్ల, రిక్టెస్ విటమిన్ డి లోపం వల్ల మరియు గాయ్టర్ అయోడిన్ లోపం వల్ల కలుగుతాయి.

Q13. (3) **Ravi** · (3) రావి

The Ravi was called Iravati (and Parushni in the Rig Veda). Among the other Indus tributaries, the Jhelum was the Vitasta, the Chenab the Asikni and the Beas the Vipasa.

రావి నదిని ఐరావతి అని (ఋగ్వేదంలో పరుష్ణి అని) పిలిచేవారు. ఇతర సింధు ఉపనదులలో జీలంను వితస్తా అని, చీనాబ్ ను అసిక్ని అని, బీయాస్ ను విపాశ అని పిలిచేవారు.

Q14. (1) **Salmonella typhi** · (1) సల్మోనెల్లా టైఫి

Typhoid fever is caused by the bacterium Salmonella typhi, spread through contaminated food and water. "Typhoid Mary" was the nickname of Mary Mallon, a famous healthy carrier of the disease, not a microbe.

టైఫాయిడ్ జ్వరం సల్మోనెల్లా టైఫి (Salmonella typhi) అనే బాక్టీరియా వల్ల కలుగుతుంది; ఇది కలుషితమైన ఆహారం మరియు నీటి ద్వారా వ్యాపిస్తుంది. "టైఫాయిడ్ మేరీ" అనేది ఈ వ్యాధికి ప్రసిద్ధ ఆరోగ్యవంతమైన వాహకురాలు (healthy carrier) అయిన మేరీ మల్లన్ మారుపేరు, అది సూక్ష్మజీవి కాదు.

Q15. (3) **Oxygen** · (3) ఆక్సిజన్

Carbon dioxide, methane and nitrous oxide absorb outgoing infrared radiation and are greenhouse gases. Oxygen (O₂) does not absorb infrared radiation in this way, so it does not contribute to the greenhouse effect.

కార్బన్ డైఆక్సైడ్, మీథేన్ మరియు నైట్రస్ ఆక్సైడ్ బయటకు వెళ్ళే పరారుణ వికిరణాన్ని (infrared radiation) శోషించుకుంటాయి కాబట్టి ఇవి గ్రీన్ హౌస్ వాయువులు. ఆక్సిజన్ (O₂) ఈ విధంగా పరారుణ వికిరణాన్ని శోషించుకోదు, కాబట్టి అది గ్రీన్ హౌస్ ప్రభావానికి దోహదపడదు.

Q16. (2) **Leena Nandan** · (2) లీనా నందన్

Leena Nandan, an IAS officer, was Secretary of the Ministry of Environment, Forest and Climate Change at the time of the exam (from 2022). S. Jaishankar is the External Affairs Minister.

IAS అధికారి అయిన లీనా నందన్ పరీక్ష జరిగిన సమయంలో (2022 నుండి) పర్యావరణ, అటవీ మరియు వాతావరణ మార్పుల మంత్రిత్వ శాఖ కార్యదర్శిగా ఉన్నారు. ఎస్. జైశంకర్ విదేశాంగ వ్యవహారాల మంత్రి.

Q17. (1) **Small Satellite Launch Vehicle** · (1) స్మాల్ సాటిలైట్ లాంచ్ వెహికల్

On 10 February 2023 the second flight of the Small Satellite Launch Vehicle (SSLV-D2) from Sriharikota placed EOS-07, Janus-1 and AzaadiSAT-2 in orbit; this was SSLV's first successful launch after the failed maiden flight of August 2022.

10 ఫిబ్రవరి 2023 న శ్రీహరికోట నుండి జరిగిన స్మాల్ సాటిలైట్ లాంచ్ వెహికల్ (SSLV-D2) రెండో ప్రయోగం EOS-07, Janus-1 మరియు AzaadiSAT-2 ఉపగ్రహాలను కక్ష్యలో ప్రవేశపెట్టింది; ఆగస్టు 2022 లో జరిగిన తొలి ప్రయోగం విఫలమైన తర్వాత SSLV కి ఇదే మొదటి విజయవంతమైన ప్రయోగం.

Q18. (4) **Photovoltaic cells** · (4) ఫోటోవోల్టాయిక్ సెల్స్

Photovoltaic (solar) cells convert light energy directly into electrical energy through the photovoltaic effect in semiconductors such as silicon. Fuel cells and galvanic cells produce electricity from chemical reactions, and electrolytic cells consume electricity.

ఫోటోవోల్టాయిక్ (సూర) సెల్స్, సిలికాన్ వంటి అర్ధవాహకాలలో జరిగే ఫోటోవోల్టాయిక్ ప్రభావం (photovoltaic effect) ద్వారా కాంతి శక్తిని నేరుగా విద్యుచ్ఛక్తిగా మారుస్తాయి. ఫ్యూయల్ సెల్స్ మరియు గాల్వెనిక్ సెల్స్ రసాయన చర్యల నుండి విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేస్తాయి, ఎలక్ట్రోలైటిక్ సెల్స్ విద్యుత్తును వినియోగించుకుంటాయి.

Q19. (1) **1064° C** · (1) 1064° C

Gold melts at about 1064 °C (1064.18 °C, roughly 1948 °F). 328 °F (about 164 °C) is far too low.

బంగారం సుమారు 1064 °C (1064.18 °C, దాదాపు 1948 °F) వద్ద కరుగుతుంది. 328 °F (సుమారు 164 °C) చాలా తక్కువ ఉష్ణోగ్రత.

Q21. (1) **Mir Barkat Ali Mukarram Jah** · (1) మీర్ బర్కత్ అలీ ముకరం జా

Mir Barkat Ali Khan Mukarram Jah, the titular eighth Nizam of Hyderabad and grandson of the seventh Nizam Mir Osman Ali Khan, died in Istanbul, Turkey, in January 2023 at the age of 89 and was buried in Hyderabad. Mir Osman Ali Khan (died 1967) was the last ruling Nizam.

హైదరాబాద్ నామమాత్రపు ఎనిమిదవ నిజాం మరియు ఏడవ నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ మనుమడు అయిన మీర్ బర్కత్ అలీ ఖాన్ ముకరం జా జనవరి 2023 లో 89 ఏళ్ల వయసులో టర్కీలోని ఇస్తాంబుల్లో మరణించారు; ఆయనను హైదరాబాద్లో ఖననం చేశారు. పాలన చేసిన చివరి నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ (1967 లో మరణించారు).

Q22. (1) **Stigma** · (1) కీలార్గం (Stigma)

Saffron consists of the dried red stigmas (with styles) of the flower of Crocus sativus; each flower has only three stigmas, which are picked by hand, making saffron very costly.

కుంకుమ పువ్వు అంటే క్రోకస్ సటైవస్ (Crocus sativus) పుష్పం యొక్క ఎండబెట్టిన ఎర్రని కీలార్గాలు (కీలాలతో సహా); ప్రతి పుష్పంలో మూడు కీలార్గాలు మాత్రమే ఉంటాయి, వాటిని చేతితో సేకరిస్తారు, అందుకే కుంకుమ పువ్వు చాలా ఖరీదైనది.

Q23. (4) **None of the above** · (4) పైవేవి కావు

All three are types of pollination: autogamy is transfer of pollen within the same flower, geitonogamy is transfer between different flowers of the same plant, and xenogamy is transfer to a flower of a different plant (cross-pollination). Hence none of them is wrong.

ఈ మూడూ పరాగసంపర్క రకాలే: ఆటోగామీ అంటే అదే పుష్పంలో పుష్పాడి బదిలీ, గీటోనోగామీ అంటే ఒకే మొక్కలోని వేర్వేరు పుష్పాల మధ్య బదిలీ, జెనోగామీ అంటే వేరే మొక్క పుష్పానికి బదిలీ (పర-పరాగసంపర్కం). కాబట్టి వీటిలో ఏదీ తప్పు కాదు.

Q24. (2) **It causes loss of biodiversity** · (2) జీవ వైవిధ్యం కోల్పోవడం జరుగుతుంది.

Deforestation destroys the habitats of plants and animals and therefore causes loss of biodiversity. It converts forest land to other uses (not the reverse) and, by removing the vegetation cover that binds the soil, increases soil erosion.

అడవుల నరికివేత మొక్కలు మరియు జంతువుల ఆవాసాలను నాశనం చేస్తుంది, అందువల్ల జీవ వైవిధ్యం కోల్పోవడం జరుగుతుంది. ఇది అటవీ భూములను ఇతర ఉపయోగాలకు మారుస్తుంది (దీనికి వ్యతిరేకంగా కాదు), మరియు నేలను పట్టి ఉంచే వృక్ష ఆచ్ఛాదనను తొలగించడం ద్వారా నేలకోత (భూక్షయం) ను పెంచుతుంది.

Q25. **(1) India** · (1) భారత్

India beat Australia 2-1 in the four-Test Border-Gavaskar Trophy series played in India in February-March 2023 and retained the trophy.

ఫిబ్రవరి-మార్చి 2023 లో భారత్‌లో జరిగిన నాలుగు టెస్టుల బోర్డర్-గవాస్కర్ ట్రోఫీ సిరీస్‌లో భారత్ ఆస్ట్రేలియాను 2-1 తేడాతో ఓడించి ట్రోఫీని నిలబెట్టుకుంది.

Q26. **(4) All of the above** · (4) పైవన్నీ

The brain does all three: the cerebrum handles thinking, memory and speech, the cerebellum maintains balance and posture, and the medulla oblongata controls involuntary actions such as heartbeat and breathing.

మెదడు ఈ మూడు పనులనూ నిర్వహిస్తుంది: మస్తిష్కం (cerebrum) ఆలోచన, జ్ఞాపకశక్తి మరియు మాటను నిర్వహిస్తుంది, అనుమస్తిష్కం (cerebellum) శరీర సంతులనాన్ని మరియు భంగిమను కాపాడుతుంది, మజ్జాముఖం (medulla oblongata) గుండె లయ మరియు శ్వాసక్రియ వంటి అసంకల్పిత చర్యలను నియంత్రిస్తుంది.

Q27. **(4) Zakir Hussain** · (4) జాకిర్ హుసేన్

Tabla maestro Ustad Zakir Hussain received the Padma Vibhushan in the 2023 Padma awards. Kumar Mangalam Birla, singer Vani Jairam and Chinna Jeeyar Swamy were given the Padma Bhushan that year.

తబలా విద్వాంసుడు ఉస్తాద్ జాకిర్ హుసేన్ 2023 పద్మ పురస్కారాలలో పద్మ విభూషన్ అందుకున్నారు. కుమార్ మంగళం బిర్లా, గాయని వాణీ జయరామ్ మరియు చిన్న జీయర్ స్వామికి ఆ సంవత్సరం పద్మ భూషణ్ లభించింది.

Q28. **(1) Local Area Network (LAN)** · (1) లోకల్ ఏరియా నెట్వర్క్ (LAN)

A LAN links computers within a limited area such as one office, building or campus. A MAN spans a city, a WAN spans countries or the globe, and a PAN covers only a few metres around one person's devices.

LAN ఒకే కార్యాలయం, భవనం లేదా క్యాంపస్ వంటి పరిమిత ప్రాంతంలోని కంప్యూటర్లను అనుసంధానిస్తుంది. MAN ఒక నగరమంతా, WAN దేశాలు లేదా ప్రపంచమంతా విస్తరించి ఉంటాయి, PAN ఒక వ్యక్తి పరికరాల చుట్టూ కొన్ని మీటర్ల పరిధిని మాత్రమే కవర్ చేస్తుంది.

Q29. **(1) Ukraine** · (1) యుక్రెయిన్

Volodymyr Zelenskyy has been President of Ukraine since May 2019 and has led the country through the Russian invasion that began in February 2022.

వోలోడిమిర్ జెలెన్స్కీ మే 2019 నుండి యుక్రెయిన్ అధ్యక్షుడిగా ఉన్నారు; ఫిబ్రవరి 2022 లో ప్రారంభమైన రష్యా దండయాత్ర కాలంలో ఆయన దేశానికి నాయకత్వం వహించారు.

Q30. **(4) England** · (4) ఇంగ్లాండ్

In the final of the inaugural ICC Under-19 Women's T20 World Cup at Potchefstroom, South Africa, on 29 January 2023, India led by Shafali Verma beat England by 7 wickets.

29 జనవరి 2023 న దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని పోచెస్ట్రూమ్‌లో జరిగిన తొలి ఐసిసి అండర్-19 మహిళల T20 ప్రపంచ కప్ ఫైనల్‌లో, షఫాలీ వర్మ నాయకత్వంలోని భారత్ ఇంగ్లాండ్‌ను 7 వికెట్ల తేడాతో ఓడించింది.

Q31. **(2) National Bank for Agriculture and Rural Development** · (2) National Bank for Agriculture and Rural Development

NABARD is the National Bank for Agriculture and Rural Development, the apex development bank for agriculture and rural credit, set up on 12 July 1982 on the recommendation of the Sivaraman (CRAFICARD) committee.

NABARD అంటే National Bank for Agriculture and Rural Development; ఇది వ్యవసాయం మరియు గ్రామీణ రుణాలకు సంబంధించిన అత్యున్నత అభివృద్ధి బ్యాంకు, శివరామన్ (CRAFICARD) కమిటీ సిఫార్సు మేరకు 12 జూలై 1982 న ఏర్పాటైంది.

Q32. **(3) Nephrons** · (3) నెఫ్రాన్స్ (Nephrons)

Nephrons are the structural and functional units of the kidney (about a million in each kidney); they filter the blood and form urine. Neurons are nerve cells, and the pancreas and palate are not part of the kidney.

నెఫ్రాన్స్ మూత్రపిండం యొక్క నిర్మాణాత్మక మరియు క్రియాత్మక ప్రమాణాలు (ప్రతి మూత్రపిండంలో సుమారు పది లక్షలు); ఇవి రక్తాన్ని వడపోసి మూత్రాన్ని ఏర్పరుస్తాయి. న్యూరాన్స్ నాడీ కణాలు, క్లోమం మరియు అంగిలి మూత్రపిండంలో భాగాలు కావు.

Q33. (1) **Lower than 5.5** · (1) 5.5 కన్నా తక్కువ

Bacteria in the mouth ferment sugars into acids; when the pH falls below about 5.5 (the critical pH), the calcium phosphate (hydroxyapatite) of tooth enamel starts to dissolve and decay begins.

నోటిలోని బాక్టీరియా చక్కెరలను కిణ్వనం చెందించి ఆమ్లాలుగా మారుస్తాయి; pH సుమారు 5.5 (కీలక pH / critical pH) కన్నా తక్కువకు పడిపోయినప్పుడు దంత ఎనామెల్లోని కాల్షియం ఫాస్ఫేట్ (హైడ్రాక్సీఅపటైట్) కరగడం మొదలై దంతక్షయం ప్రారంభమౌతుంది.

Q34. (4) **6%** · (4) 6%

Under the flexible inflation targeting framework (April 2021 to March 2026) the RBI must keep CPI inflation at 4% with a tolerance band of +/- 2%, i.e. between 2% and 6%; the official key takes the upper tolerance limit of 6% as the answer, although the target itself is usually stated as 4%. (Official final key; some sources differ.)

సరళ ద్రవ్యోల్బణ లక్ష్య చట్రం (flexible inflation targeting framework, ఏప్రిల్ 2021 నుండి మార్చి 2026 వరకు) ప్రకారం RBI, CPI ద్రవ్యోల్బణాన్ని +/- 2% సహన పరిధితో (tolerance band) 4% వద్ద, అంటే 2% మరియు 6% మధ్య ఉంచాలి; లక్ష్యాన్ని సాధారణంగా 4% గా పేర్కొన్నప్పటికీ, అధికారిక కీ ఎగువ సహన పరిమితి అయిన 6% ను సమాధానంగా తీసుకుంది. (అధికారిక కీ ప్రకారం; కొన్ని ఆధారాలు వేరేగా చెబుతున్నాయి.)

Q35. (1) **Formic acid** · (1) ఫార్మిక్ ఆమ్లము

An ant sting injects formic acid (methanoic acid, HCOOH), which causes the burning pain; rubbing a mild base such as baking soda neutralises it.

చీమ కుట్టినప్పుడు అది ఫార్మిక్ ఆమ్లాన్ని (మిథనోయిక్ ఆమ్లం, HCOOH) శరీరంలోకి పంపుతుంది, ఇదే మంటతో కూడిన నొప్పికి కారణం; బేకింగ్ సోడా వంటి బలహీన క్షారాన్ని రుద్దితే అది తటస్థీకరించబడుతుంది.

Q36. (4) **Maharashtra** · (4) మహారాష్ట్ర

As per Census 2011, Maharashtra has the largest urban population in absolute numbers (about 5.08 crore), followed by Uttar Pradesh and Tamil Nadu. Tamil Nadu has a higher share of urban population than Maharashtra but fewer urban residents.

2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం సంపూర్ణ సంఖ్యలో అత్యధిక పట్టణ జనాభా మహారాష్ట్రలో ఉంది (సుమారు 5.08 కోట్లు), తర్వాతి స్థానాలలో ఉత్తర ప్రదేశ్ మరియు తమిళనాడు ఉన్నాయి. తమిళనాడులో పట్టణ జనాభా వాటా మహారాష్ట్ర కంటే ఎక్కువ, కానీ పట్టణవాసుల సంఖ్య తక్కువ.

Q37. (4) **Oxalic acid** · (4) ఆక్సాలిక్ ఆమ్లము

Spinach is rich in oxalic acid, which can bind calcium to form calcium oxalate (a common type of kidney stone). Acetic acid is found in vinegar, citric acid in citrus fruits and lactic acid in curd and sour milk.

పాలకూరలో ఆక్సాలిక్ ఆమ్లము అధికంగా ఉంటుంది; ఇది కాల్షియంతో కలిసి కాల్షియం ఆక్సలేట్‌ను (సాధారణంగా కనిపించే ఒక రకం మూత్రపిండ రాయి) ఏర్పరచగలదు. అసిటిక్ ఆమ్లము వెనిగర్‌లో, సిట్రిక్ ఆమ్లము నిమ్మజాతి పండ్లలో, లాక్టిక్ ఆమ్లము పెరుగు మరియు పుల్లటి పాలలో ఉంటాయి.

Q38. (2) **\$ 24 billion** · (2) 24 బిలియన్ డాలర్లు

According to PwC India's start-up report released in January 2023, Indian start-ups raised nearly USD 24 billion in calendar year 2022, about 33% less than in 2021.

జనవరి 2023 లో విడుదలైన పీడబ్ల్యూసీ (PwC) ఇండియా స్టార్ట్-అప్ నివేదిక ప్రకారం, భారత అంకుర సంస్థలు 2022 క్యాలెండర్ సంవత్సరంలో దాదాపు 24 బిలియన్ డాలర్ల (USD) నిధులను సమీకరించాయి; ఇది 2021 కంటే సుమారు 33% తక్కువ.

Q39. (3) **Cambodia** · (3) కాంబోడియా

Angkor Wat, near Siem Reap in Cambodia, was built in the early 12th century by the Khmer king Suryavarman II and dedicated to Vishnu; it is the largest religious monument in the world.

కాంబోడియాలోని సయెమ్ రీప్ సమీపంలో ఉన్న ఆంగ్కోర్ వాట్‌ను 12 వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో ఖ్మేర్ రాజు రెండవ సూర్యవర్మన్ నిర్మించి విష్ణువుకు అంకితం చేశాడు; ఇది ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద మత సంబంధ కట్టడం.

Q40. (1) **China** · (1) చైనా

In October 2022 the US Commerce Department imposed sweeping export controls restricting the sale of advanced semiconductor chips and chip-making equipment to China.

అక్టోబర్ 2022 లో అమెరికా వాణిజ్య విభాగం (US Commerce Department) చైనాకు ఆధునిక సెమీకండక్టర్ చిప్లు మరియు చిప్ తయారీ పరికరాల అమ్మకాన్ని నియంత్రిస్తూ విస్తృతమైన ఎగుమతి నియంత్రణలను విధించింది.

Q41. (3) **Carbon monoxide** · (3) కార్బన్ మోనాక్సైడ్

Cigarette smoke contains carbon monoxide, which binds to haemoglobin far more strongly than oxygen, forming carboxyhaemoglobin and reducing the blood's oxygen-carrying capacity.

సిగరెట్ పొగలో కార్బన్ మోనాక్సైడ్ ఉంటుంది; ఇది ఆక్సిజన్ కంటే చాలా బలంగా హీమోగ్లోబిన్ తో బంధించబడి కార్బాక్సీహీమోగ్లోబిన్ ను ఏర్పరుస్తుంది, తద్వారా రక్తం ఆక్సిజన్ను మోసుకెళ్ళే సామర్థ్యం తగ్గుతుంది.

Q42. (2) **Jagdeep Dhankar** · (2) జగ్దీప్ ధన్కర్

The Vice-President of India is the ex-officio Chairman of the Rajya Sabha (Article 89); Jagdeep Dhankhar became Vice-President on 11 August 2022, succeeding M. Venkaiah Naidu. Droupadi Murmu is the President.

భారత ఉపరాష్ట్రపతి రాజ్య సభకు పదవిరీత్యా (ex-officio) చైర్మన్ (ఆర్టికల్ 89); ఎం. వెంకయ్య నాయుడు తర్వాత జగ్దీప్ ధన్కర్ 11 ఆగస్టు 2022 న ఉపరాష్ట్రపతి అయ్యారు. ద్రౌపది ముర్ము రాష్ట్రపతి.

Q43. (3) **Suspending embryonic development temporarily** · (3) పిండాభివృద్ధిని తాత్కాలికంగా నిలిపివేయడం

Diapause is a stage of suspended development that some organisms (many insects, zooplankton and even some mammalian embryos) enter to survive unfavourable conditions. Migration is moving away from the stress, and changing body temperature with the surroundings describes conformers, not diapause.

డయాపాస్ అంటే అననుకూల పరిస్థితులను తట్టుకుని జీవించడానికి కొన్ని జీవులు (అనేక కీటకాలు, జంతుప్లవకాలు (zooplankton) మరియు కొన్ని క్షీరదాల పిండాలు కూడా) ప్రవేశించే, అభివృద్ధి తాత్కాలికంగా నిలిచిపోయే దశ. వలస అంటే ఒత్తిడి నుండి దూరంగా వెళ్ళడం, మరియు పరిసరాల ఉష్ణోగ్రతను బట్టి శరీర ఉష్ణోగ్రతను మార్పుకోవడం కన్ఫర్మర్స్ (conformers) లక్షణం, డయాపాస్ కాదు.

Q44. (3) **Blind Carbon Copy** · (3) బ్లైండ్ కార్బన్ కాపీ

BCC means Blind Carbon Copy: addresses put in the BCC field receive the mail but are hidden from all other recipients, unlike CC (Carbon Copy), where every recipient can see the addresses.

BCC అంటే బ్లైండ్ కార్బన్ కాపీ (Blind Carbon Copy): BCC విభాగంలో ఉంచిన చిరునామాలకు మెయిల్ అందుతుంది కానీ అవి ఇతర గ్రహీతలెవరికీ కనిపించవు; CC (కార్బన్ కాపీ) లో మాత్రం ప్రతి గ్రహీత చిరునామాలను చూడగలరు.

Q45. (2) **Vacuum** · (2) శూన్య ప్రదేశం

Sound is a mechanical wave that needs a material medium whose particles can vibrate, so it cannot pass through a vacuum. It travels through solids, liquids and gases, fastest in solids.

శబ్దము ఒక యాంత్రిక తరంగం; దీని ప్రయాణానికి కణాలు కంపించగల పదార్థ యానకం అవసరం, కాబట్టి అది శూన్య ప్రదేశం ద్వారా ప్రయాణించలేదు. ఇది ఘన, ద్రవ మరియు వాయు పదార్థాల ద్వారా ప్రయాణిస్తుంది; ఘన పదార్థాలలో అత్యంత వేగంగా ప్రయాణిస్తుంది.

Q46. (3) **Uttar Pradesh** · (3) ఉత్తర్ ప్రదేశ్

Uttar Pradesh has the largest irrigated area in India in absolute terms, mainly through tube wells and canals. Punjab has the highest share of its cropped area under irrigation, but its total area is much smaller.

సంపూర్ణ విస్తీర్ణం పరంగా భారతదేశంలో అత్యధిక నీటిపారుదల విస్తీర్ణం ఉత్తర్ ప్రదేశ్ లో ఉంది, ప్రధానంగా గొట్టపు బావులు మరియు కాలువల ద్వారా. సాగు విస్తీర్ణంలో నీటిపారుదల కింద ఉన్న వాటా పంజాబ్ లో అత్యధికం, కానీ దాని మొత్తం విస్తీర్ణం చాలా తక్కువ.

Q47. (3) **Cornea** · (3) కార్నియా (Cornea)

Light enters the eye through the cornea, the thin transparent membrane at the front of the eyeball, where most of the refraction occurs. The pupil is only an opening controlled by the iris, and the retina is the light-sensitive layer at the back.

కనుగుడ్డు ముందు భాగంలో ఉండే సన్నని పారదర్శక పొర అయిన కార్నియా ద్వారా కాంతి కంటిలోకి ప్రవేశిస్తుంది; కాంతి వక్రీభవనం చాలావరకు ఇక్కడే జరుగుతుంది. కంటి పాప ఐరిస్ చేత నియంత్రించబడే ఒక రంధ్రం మాత్రమే, రెటీనా కంటి వెనుక భాగంలో ఉండే కాంతి సున్నిత పొర.

Q48. (1) **Egypt** · (1) ఈజిప్ట్

Egyptian President Abdel Fattah el-Sisi was the Chief Guest at India's 74th Republic Day celebrations on 26 January 2023, and a contingent of the Egyptian Army also took part in the parade.

ఈజిప్ట్ అధ్యక్షుడు అబ్దెల్ ఫత్తా ఎల్-సిసి 26 జనవరి 2023 న జరిగిన భారత 74 వ గణతంత్ర దినోత్సవాలకు ముఖ్య అతిథిగా హాజరయ్యారు; ఈజిప్ట్ సైన్యానికి చెందిన ఒక దళం కూడా కవాతులో పాల్గొంది.

Q49. (2) **Varahamihira** · (2) వరాహమిహిర

Pancha Siddhantika was written by Varahamihira (6th century CE), one of the "nine gems" associated with Vikramaditya; it summarises five earlier astronomical systems. He also wrote Brihat Samhita, while Aryabhata wrote the Aryabhatiya and Brahmagupta the Brahmasphutasiddhanta.

పంచసిద్ధాంతికను విక్రమాదిత్యునితో ముడిపడిన "నవరత్నాల"లో ఒకరైన వరాహమిహిర (క్రీ.శ. 6 వ శతాబ్దం) రచించాడు; ఇది అంతకుముందు ఉన్న ఐదు ఖగోళ శాస్త్ర సిద్ధాంతాలను సంగ్రహిస్తుంది. ఆయన బృహత్ సంహితను కూడా రచించాడు, కాగా ఆర్యభట్ట ఆర్యభటీయంను, బ్రహ్మగుప్త బ్రహ్మస్ఫుటసిద్ధాంతంను రచించారు.

Q50. (3) **Singapore** · (3) సింగపూర్

On 21 February 2023 Prime Ministers Narendra Modi and Lee Hsien Loong launched the linkage of India's UPI with Singapore's PayNow, allowing real-time cross-border fund transfers between the two countries.

21 ఫిబ్రవరి 2023 న ప్రధానమంత్రులు నరేంద్ర మోదీ మరియు లీ సియెన్ లూంగ్ భారత్ యొక్క UPI ని సింగపూర్ యొక్క పే నౌ (PayNow) తో అనుసంధానించే వ్యవస్థను ప్రారంభించారు; దీని ద్వారా రెండు దేశాల మధ్య తక్షణ సరిహద్దు నిధుల బదిలీలు సాధ్యమవుతాయి.

Q51. (3) **Ahmed Shah I** · (3) మొదటి అహమ్మద్ షా

Ahmad Shah I (1422-1436), who shifted the Bahmani capital from Gulbarga to Bidar, was revered as a holy man; tradition says rain fell after his prayers during a drought, so he came to be called "Wali" (saint), and his tomb at Ashtur near Bidar is still venerated. Ala-ud-din Bahman Shah was the founder of the dynasty, not the "saint" king. బహమనీ రాజధానిని గుల్బర్గా నుండి బీదర్ కు మార్చిన మొదటి అహమ్మద్ షా (1422-1436) ను ఒక పవిత్ర వ్యక్తిగా గౌరవించేవారు; కరువు సమయంలో ఆయన ప్రార్థనల తర్వాత వర్షాలు కురిశాయని సంప్రదాయం చెబుతుంది, అందుకే ఆయనను "వాలి" (సాధువు) అని పిలిచేవారు, బీదర్ సమీపంలోని అష్టూర్ లో ఉన్న ఆయన సమాధిని నేటికీ పూజిస్తారు. అల్లాఉద్దీన్ బహమన్ షా ఈ వంశ స్థాపకుడు, "సాధువు" రాజు కాదు.

Q52. (4) **a-ii, b-i, c-iv, d-iii** · (4) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

Harappa lies on the Ravi and Mohenjodaro on the Indus (Sindh) in Pakistan, Kalibangan in Rajasthan lies on the Ghaggar, and Banawali in Haryana lies on the dried bed of the Rangoi channel. Hence a-ii, b-i, c-iv, d-iii.

హరప్పా రావి నది ఒడ్డున, మొహెంజోదారో పాకిస్తాన్ లోని సింధూ (సింధ్) నది ఒడ్డున ఉన్నాయి; రాజస్థాన్ లోని కాళిభంగన్ ఘగ్గర్ నది ఒడ్డున ఉంది, హర్యానాలోని భన్వాళి ఎండిపోయిన రంగోయి ప్రవాహ మార్గం పై ఉంది. కాబట్టి a-ii, b-i, c-iv, d-iii.

Q53. (4) (c), (b), (a), (d) · (4) (c), (b), (a), (d)

Muhammad bin Tughlaq first raised the land revenue in the Doab (c. 1325-26), then shifted the capital to Daulatabad (1327), then introduced the token copper currency (c. 1329-30), and the planned Khurasan expedition followed and was abandoned. So the order is (c), (b), (a), (d).

మహమ్మద్ బిన్ తుగ్లక్ మొదట గంగా యమునా అంతర్వేదిలో భూమి శిస్తును పెంచాడు (సుమారు 1325-26), తర్వాత రాజధానిని దౌలతాబాద్ కు మార్చాడు (1327), ఆ తర్వాత రాగి బోకెన్ కరెన్సీని ప్రవేశపెట్టాడు (సుమారు 1329-30), ఆపై తలపెట్టిన ఖురసాన్ దండయాత్ర వచ్చింది, దానిని విరమించుకున్నారు. కాబట్టి క్రమం (c), (b), (a), (d).

Q54. (4) Semi-Humid · (4) అర్ధ ఆర్ధ్ర ప్రాంతం

Monsoon forests are the tropical deciduous forests that grow where rainfall is moderate (roughly 70-200 cm) with a long dry season, i.e. a semi-humid (sub-humid) climate, and they shed their leaves in the dry months. Evergreen forests belong to the humid zone, while thorn and scrub vegetation belongs to the dry zones.

ఋతుపవన అడవులు అంటే మోస్తరు వర్షపాతం (సుమారు 70-200 cm) మరియు సుదీర్ఘ పొడి కాలం ఉండే ప్రాంతాలలో, అంటే అర్ధ ఆర్ధ్ర (sub-humid) శీతోష్ణస్థితిలో పెరిగే ఉష్ణమండల ఆకురాల్చే అడవులు; ఇవి పొడి నెలల్లో ఆకులను రాలిస్తాయి. సతత హరిత అడవులు ఆర్ధ్ర మండలానికి చెందినవి, కాగా ముళ్ల మరియు పొద వృక్షసంపద పొడి మండలాలకు చెందినవి.

Q55. (2) Bajji Rao became Peshwa after the death of his father in 1720 and continued till his death in 1750. · (2)

తండ్రి మరణానంతరము 1720 లో బాజీరావు పీష్వాగా నియమించబడి అతని మరణం 1750 వరకు ఆ పదవిలో కొనసాగెను.

Baji Rao I did become Peshwa in 1720 on the death of his father Balaji Vishwanath, but he died in 1740, not 1750. 1750 is the year of the Sangola agreement, by which Chhatrapati Ramaraja handed real power to Peshwa Balaji Baji Rao, as statement (3) says.

మొదటి బాజీరావు తన తండ్రి బాలాజీ విశ్వనాథ్ మరణానంతరం 1720 లో పీష్వా అయిన మాట నిజమే, కానీ ఆయన 1750 లో కాదు, 1740 లో మరణించాడు. 1750 అనేది సంగోలా ఒప్పందం జరిగిన సంవత్సరం; ప్రవచనం (3) చెబుతున్నట్లుగా, ఈ ఒప్పందం ద్వారా ఛత్రపతి రామరాజ్ నిజమైన అధికారాన్ని పీష్వా బాలాజీ బాజీరావుకు అప్పగించాడు.

Q56. (2) 'Rudra' is most frequently invoked God in the Rig-veda. · (2) ఋగ్వేదంలో రుద్రుని గురించి చాలా సార్లు ప్రస్తావించడం జరిగింది.

The most frequently invoked god of the Rig Veda is Indra (about 250 hymns), followed by Agni (about 200); Rudra is addressed in only a handful of hymns. So statement (2) is incorrect.

ఋగ్వేదంలో అత్యధికంగా స్తుతించబడిన దేవుడు ఇంద్రుడు (సుమారు 250 సూక్తాలు), తర్వాతి స్థానంలో అగ్ని (సుమారు 200) ఉన్నారు; రుద్రుని ఉద్దేశించిన సూక్తాలు కొన్ని మాత్రమే. కాబట్టి ప్రవచనం (2) సరికాదు.

Q57. (2) Allahabad Prashasti was written in kharoshthi script. · (2) అలహాబాద్ ప్రశస్తి ఖరోష్ఠి లిపిలో వ్రాయబడింది.

The Allahabad Prashasti of Samudragupta, composed by Harishena, is in Sanskrit and written in the Brahmi script, not Kharoshthi. The Garuda seal, Kumaragupta's peacock/Kartikeya coins and a decentralised administration are all correct features of Gupta rule.

హరిషేణుడు రచించిన సముద్రగుప్తుని అలహాబాద్ ప్రశస్తి సంస్కృత భాషలో, బ్రాహ్మీ లిపిలో ఉంది, ఖరోష్ఠి లిపిలో కాదు. గరుడ ముద్రిక, కుమారగుప్తుని నెమలి/కార్తికేయ నాణెములు మరియు వికేంద్రీకృత పరిపాలన అన్నీ గుప్తుల పాలనకు సంబంధించిన సరైన లక్షణాలే.

Q58. (2) a-iii, b-iv, c-ii, d-i · (2) a-iii, b-iv, c-ii, d-i

Raja Ram Mohan Roy published the Bengali weekly Sambad Kaumudi, Bal Shastri Jambhekar started the Darpan (1832), Shivanath Shastri edited the children's magazine Mukul, and Devendranath Tagore's Tattvabodhini Sabha brought out the Tattvabodhini Patrika. Hence a-iii, b-iv, c-ii, d-i.

రాజా రామ్ మోహన్ రాయ్ బెంగాలీ వారపత్రిక సంబాద్ కౌముదిని ప్రచురించారు, బాలశాస్త్రి జంబేకర్ దర్పణ్ ను (1832) ప్రారంభించారు, శివనాథ శాస్త్రి పిల్లల పత్రిక ముకుల్ కు సంపాదకత్వం వహించారు, మరియు దేవేంద్రనాథ్ టాగోర్ యొక్క తత్వబోధిని సభ తత్వబోధిని పత్రికను ప్రచురించింది. కాబట్టి a-iii, b-iv, c-ii, d-i.

Q59. (2) **Southern Oscillation** · (2) దక్షిణ డోలాయనం

El Nino, the periodic warming of the eastern equatorial Pacific, is coupled with the Southern Oscillation, the see-saw of air pressure between the eastern and western Pacific, so the combined phenomenon is called ENSO (El Nino-Southern Oscillation). Hail, tornadoes and jet streams are unrelated weather features.

తూర్పు భూమధ్యరేఖా పసిఫిక్ మహాసముద్రం క్రమానుగతంగా వేడెక్కడమే ఎల్-నినో; ఇది తూర్పు మరియు పశ్చిమ పసిఫిక్ మధ్య వాయు పీడనంలో జరిగే ఊగినలాట అయిన దక్షిణ డోలాయనంతో ముడిపడి ఉంటుంది, అందుకే ఈ సంయుక్త దృగ్విషయాన్ని ENSO (El Nino-Southern Oscillation) అంటారు. వడగళ్లు, టోర్నడోలు మరియు జెట్ ప్రవాహాలు దీనితో సంబంధం లేని వాతావరణ అంశాలు.

Q61. (3) **Jharkhand** · (3) జార్ఖండ్

The Ramgarh coalfield is one of the Gondwana coalfields of the Damodar valley in Ramgarh district of Jharkhand, along with Jharia, Bokaro and Karanpura. Raniganj is the main field in West Bengal and Talcher in Odisha.

రాష్ట్ర బొగ్గు క్షేత్రం, ఝరియా, బొకారో మరియు కరణ్ పురాలతో పాటు, జార్ఖండ్ లోని రాష్ట్ర జిల్లాలో దామోదర్ లోయలో ఉన్న గోండ్వానా బొగ్గు క్షేత్రాలలో ఒకటి. పశ్చిమ బెంగాల్ లో ప్రధాన క్షేత్రం రాణిగంజ్, ఒడిషాలో తాల్చేర్.

Q62. (4) **Alor** · (4) అలోర్

When Muhammad bin Qasim invaded Sind in 712 AD, the kingdom of Raja Dahir had its capital at Alor (Aror). Debal (Deval) was the port the Arabs captured first, and Multan was taken later.

క్రీ.శ. 712 లో మహమ్మద్ బిన్ ఖాసిం సింధుపై దండెత్తినప్పుడు రాజా దాహిర్ రాజ్యానికి రాజధాని అలోర్ (అరోర్). దేవల్ (డెబల్) అరబ్బులు మొదట స్వాధీనం చేసుకున్న రేవు పట్టణం, ముల్తాన్ ను ఆ తర్వాత స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

Q63. (1) **King, Capital, Treasury, Territory, Administration, Danda and Allies.** · (1) రాజు, రాజధాని, భాండారము, భూభాగము, పరిపాలన, దండ మరియు మిత్రరాజ్యాలు.

Kautilya's saptanga (seven limbs) are Swami (king), Amatya (ministers/administration), Janapada (territory and people), Durga (fortified capital), Kosha (treasury), Danda (army/force) and Mitra (allies), which is option (1). Option (2) leaves out territory and counts the army twice, and the Purohita is not one of the seven limbs.

కౌటిల్యుని సప్తాంగాలు (ఏడు అంగములు): స్వామి (రాజు), అమాత్య (మంత్రులు/పరిపాలన), జనపద (భూభాగము మరియు ప్రజలు), దుర్గ (కోటతో కూడిన రాజధాని), కోశ (భాండారము), దండ (సైన్యము/బలం) మరియు మిత్ర (మిత్రరాజ్యాలు); ఇదే ఐచ్ఛికం (1). ఐచ్ఛికం (2) భూభాగాన్ని వదిలేసి సైన్యాన్ని రెండుసార్లు లెక్కిస్తుంది, మరియు పురోహితుడు ఏడు అంగములలో ఒకటి కాదు.

Q64. (1) **Equator** · (1) భూమధ్యరేఖ

The Coriolis force is proportional to the sine of the latitude ($2\Omega v \sin \phi$), so it is zero at the equator and greatest at the poles. That is why tropical cyclones do not form within about 5° of the equator.

కోరియోలిస్ శక్తి అక్షాంశం యొక్క sine కు అనులోమానుపాతంలో ఉంటుంది ($2\Omega v \sin \phi$), కాబట్టి అది భూమధ్యరేఖ వద్ద సున్నా, ధృవాల వద్ద గరిష్ఠం. అందుకే భూమధ్యరేఖకు సుమారు 5° లోపల ఉష్ణమండల చక్రవాతాలు ఏర్పడవు.

Q65. (4) **Andhra Pradesh** · (4) ఆంధ్రప్రదేశ్

In Global Data Lab's subnational HDI for 2019, Andhra Pradesh (about 0.65) is the lowest of the southern states, below Telangana (0.67), Karnataka (0.68) and Tamil Nadu (0.70), while Kerala (about 0.77) is the highest in the south. So the answer is Andhra Pradesh.

Global Data Lab యొక్క 2019 ఉప-జాతీయ HDI ప్రకారం దక్షిణాది రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ (సుమారు 0.65) అత్యల్ప స్థానంలో ఉంది; ఇది తెలంగాణ (0.67), కర్ణాటక (0.68) మరియు తమిళనాడు (0.70) కంటే తక్కువ, కాగా దక్షిణాదిలో కేరళ (సుమారు 0.77) అత్యధికం. కాబట్టి సమాధానం ఆంధ్రప్రదేశ్.

Q66. (1) **Lord Reading** · (1) లార్డ్ రీడింగ్

Lord Reading (Viceroy 1921-26) met Gandhi in May 1921, during the Non-Cooperation Movement, and wrote that Gandhi's religious and moral views were admirable but that he found it difficult to understand Gandhi's practice of them in politics.

లార్డ్ రీడింగ్ (వైస్రాయ్ 1921-26) సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమ కాలంలో మే 1921 లో గాంధీని కలిశారు; గాంధీ యొక్క మత మరియు నైతిక అభిప్రాయములు ప్రశంసనీయమైనవే కానీ రాజకీయాల్లో ఆయన వాటిని ఆచరించే విధానాన్ని అర్థం చేసుకోవడం తనకు కష్టంగా ఉందని ఆయన రాశారు.

Q67. (2) **a-ii, b-i, c-iv, d-iii** · (2) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

Satavahana-period inscriptions name many craft groups: kolikas were weavers, kularikas potters, vadhakis (vadhikas) carpenters and vasakaras bamboo workers. Hence a-ii, b-i, c-iv, d-iii.

శాతవాహనుల కాలపు శాసనాలు అనేక వృత్తి సమూహాలను పేర్కొంటాయి: కోలికులు చేనేత పనివారు, కులరికులు కుండలు చేయువారు, వధకీలు (వధికులు) వడ్డంగి పనివారు మరియు వసకారులు వెదురు పనివారు. కాబట్టి a-ii, b-i, c-iv, d-iii.

Q68. (2) **30° North & South** · (2) 30° ఉత్తర & దక్షిణ

Air that rises at the equator moves poleward and sinks at about 30° N and S, creating the subtropical high-pressure belts (the "horse latitudes"). The equatorial low lies around 0-5°, the sub-polar lows near 60° and the polar highs at 90°.

భూమధ్యరేఖ వద్ద పైకి లేచే గాలి ధ్రువాల వైపు కదిలి సుమారు 30° ఉత్తర మరియు దక్షిణ అక్షాంశాల వద్ద కిందకు దిగుతుంది; దీనివల్ల ఉప-ఆయన రేఖ అధిక పీడన పట్టీలు ("అశ్వ అక్షాంశాలు" / horse latitudes) ఏర్పడతాయి. భూమధ్యరేఖా అల్పపీడనం సుమారు 0-5° వద్ద, ఉప-ధ్రువ అల్పపీడనాలు 60° సమీపంలో మరియు ధ్రువ అధిక పీడనాలు 90° వద్ద ఉంటాయి.

Q69. (1) **6° & 20° North & South of equator** · (1) 6° & 20° భూమధ్యరేఖకు ఉత్తర & దక్షిణంగా

Typhoons are tropical cyclones (the name used in the north-west Pacific), and tropical cyclones form over warm oceans mainly between about 6° and 20° latitude on either side of the equator. They do not form right at the equator because the Coriolis force there is too weak, and 30°, 45-50° and 60° are subtropical or temperate latitudes.

టైఫూనులు ఉష్ణమండల చక్రవాతాలే (వాయువ్య పసిఫిక్ లో వాడే పేరు); ఉష్ణమండల చక్రవాతాలు ప్రధానంగా భూమధ్యరేఖకు ఇరువైపులా సుమారు 6° మరియు 20° అక్షాంశాల మధ్య వెచ్చని సముద్రాలపై ఏర్పడతాయి. భూమధ్యరేఖ వద్ద కోరియోలిస్ శక్తి చాలా బలహీనంగా ఉండటం వల్ల అవి సరిగ్గా అక్కడ ఏర్పడవు, మరియు 30°, 45-50° మరియు 60° అనేవి ఉపఉష్ణమండల లేదా సమశీతోష్ణ అక్షాంశాలు.

Q70. (4) **Jean-Eric Vergne** · (4) జీన్-ఎరిక్ వెర్గ్నె

Jean-Eric Vergne of DS Penske won the Hyderabad E-Prix on 11 February 2023. It was the first Formula E race held in India, run on a street circuit around Hussain Sagar.

DS పెన్స్కె జట్టుకు చెందిన జీన్-ఎరిక్ వెర్గ్నె 11 ఫిబ్రవరి 2023 న హైదరాబాద్ ఈ-ఫ్రీక్స్ గేలుచుకున్నారు. భారతదేశంలో జరిగిన మొట్టమొదటి ఫార్ములా-ఇ రేసు ఇదే; దీనిని హుస్సేన్ సాగర్ చుట్టూ ఉన్న వీధి సర్క్యూట్ పై నిర్వహించారు.

Q71. (3) **Mallakis and Licchavis** · (3) మల్లకిలు మరియు లిచ్చవులు

According to the Jaina Kalpasutra, on the night Mahavira attained nirvana at Pava, the Mallaki and Licchavi chiefs lit lamps, saying that since the light of knowledge had gone they would make a light of material things. Jainas regard Deepavali as a continuation of this. Mahavira himself belonged to the Jnatrika clan of the Licchavi-led Vajji confederacy, and Pava was a Malla town.

జైన కల్పసూత్రం ప్రకారం, మహావీరుడు పావలో నిర్వాణం పొందిన రాత్రి మల్లకి మరియు లిచ్చవి అధిపతులు, జ్ఞాన జ్యోతి వెళ్ళిపోయింది కాబట్టి భౌతిక వస్తువులతో వెలుగును సృష్టిస్తామని చెబుతూ దీపాలు వెలిగించారు. జైనులు దీపావళిని దీని కొనసాగింపుగా భావిస్తారు. మహావీరుడు స్వయంగా లిచ్చవుల నాయకత్వంలోని వజ్జి సమాఖ్యకు చెందిన జ్ఞాతృక వంశానికి చెందినవాడు, మరియు పావ ఒక మల్ల పట్టణం.

Q72. (4) **The entry of muslims into Indian Army banned temporarily.** · (4) తాత్కాలికంగా ముస్లిమ్ సిపాయిలు ఇండియన్ ఆర్మీలో ప్రవేశానికి అనర్హులు అని ప్రకటించడము జరిగింది.

After 1857 the Government of India Act, 1858 transferred power from the Company to the Crown, the taluqdars of Awadh were won back by restoring their estates, and the Indian Councils Act, 1861 brought Indians into the legislative councils to bridge the gap between rulers and ruled. The army was reorganised with more European troops and a policy of balancing communities and regions, but there was no ban on Muslims entering the army.

1857 తర్వాత భారత ప్రభుత్వ చట్టం, 1858 అధికారాన్ని కంపెనీ నుండి బ్రిటిష్ రాజరికానికి (Crown) బదిలీ చేసింది, ఔథ్ తాలూక్ దార్లకు వారి ఎస్టేట్లను తిరిగి అప్పగించడం ద్వారా వారిని మళ్ళీ తమ వైపుకు తిప్పుకున్నారు, మరియు పాలకులు, పాలితుల మధ్య అంతరాన్ని తగ్గించడానికి ఇండియన్ కౌన్సిల్స్ చట్టం, 1861 భారతీయులను శాసన మండల్లోకి తీసుకువచ్చింది. ఎక్కువ మంది యూరోపియన్ సైనికులతో మరియు వర్గాలను, ప్రాంతాలను సమతుల్యం చేసే విధానంతో సైన్యాన్ని పునర్వ్యవస్థీకరించారు, కానీ ముస్లింలు సైన్యంలో ప్రవేశించడంపై ఎలాంటి నిషేధం విధించలేదు.

Q73. (4) **Palampur** · (4) పాలంపూర్

Karewas are lake (lacustrine) deposits of the Kashmir valley, found around Pulwama, Kulgam, Gulmarg, Budgam and Baramulla, and they are famous for saffron (Pampore) and orchards. Palampur is in the Kangra valley of Himachal Pradesh, known for tea, so it is not a Karewa area.

కరేవాలు కాశ్మీర్ లోయలోని సరస్సు (lacustrine) నిక్షేపాలు; ఇవి పుల్వామా, కుల్గాం, గుల్మార్గ్, బద్గాం మరియు బారాముల్లా చుట్టుపక్కల కనిపిస్తాయి, మరియు కుంకుమ పువ్వుకు (పాంపోర్) మరియు పండ్ల తోటలకు ప్రసిద్ధి. పాలంపూర్ హిమాచల్ ప్రదేశ్ లోని కాంగ్రా లోయలో ఉంది, తేయాకుకు ప్రసిద్ధి, కాబట్టి అది కరేవా ప్రాంతం కాదు.

Q74. (3) **Gupta kingdom was divided into Aharas (provinces) and Aharas were devided into Pradesha or Vishaya (Districts).** · (3) గుప్తుల యొక్క సామ్రాజ్యము ఆహారములు (రాష్ట్రములు)గా ఆహారములు ప్రదేశ లేదా విషయములు (జిల్లాలు)గా విభజింపబడింది.

The Gupta empire was divided into provinces called bhuktis (under an uparika), and bhuktis were divided into districts called vishayas (under a vishayapati or ayuktaka). Ahara was a district-level name, not a province, so statement (3) is wrong.

గుప్త సామ్రాజ్యము భుక్తులు అనే రాష్ట్రములుగా (ఉపరిక అధికారి ఆధ్వర్యంలో), భుక్తులు విషయములు అనే జిల్లాలుగా (విషయపతి లేదా ఆయుక్తక ఆధ్వర్యంలో) విభజింపబడ్డాయి. ఆహార అనేది జిల్లా స్థాయి పేరు, రాష్ట్రము కాదు, కాబట్టి ప్రవచనం (3) తప్పు.

Q75. (4) **a-iv, b-iii, c-i, d-ii** · (4) a-iv, b-iii, c-i, d-ii

The Dawn Society was founded by Satish Chandra Mukherjee, the Swadesh Bandhab Samiti of Barisal by Ashwini Kumar Dutt, the Anti-Circular Society (started by Sachindra Prasad Bose) had Krishna Kumar Mitra as its president, and the Dacca Anushilan Samiti was led by Pulin Behari Das. Hence a-iv, b-iii, c-i, d-ii.

డాన్ సొసైటీని సతీష్ చంద్ర ముఖర్జీ స్థాపించారు, బారిసాల్ కు చెందిన స్వదేశీ బాందవ్ సమితిని ఆశ్వినీ కుమార్ దత్ స్థాపించారు, అంటీ-సర్క్యులర్ సొసైటీకి (దీనిని సచీంద్ర ప్రసాద్ బోస్ ప్రారంభించారు) కృష్ణకుమార్ మిత్రా అధ్యక్షుడు, మరియు ఢాకా అనుశీలన్ సమితికి పులిన్ బిహారీ దాస్ నాయకత్వం వహించారు. కాబట్టి a-iv, b-iii, c-i, d-ii.

Q76. (1) **Raja Vikramjit** · (1) రాజా విక్రమ్జిత్

Raja Vikramajit (Vikramaditya) of the Tomara house of Gwalior fought for Ibrahim Lodi against Babur at the First Battle of Panipat (1526) and was killed there. Medini Rai was the Rajput chief of Chanderi, whose fort Babur captured in 1528. గ్వాలియర్ తోమర వంశానికి చెందిన రాజా విక్రమ్జిత్ (విక్రమాదిత్య) మొదటి పానిపట్టు యుద్ధంలో (1526) బాబర్ కు వ్యతిరేకంగా ఇబ్రాహీం లోడి తరపున పోరాడి అక్కడే మరణించాడు. మేదినీ రాయ్ చందేరి రాజపుత్ర అధిపతి; బాబర్ 1528 లో అతని కోటను స్వాధీనం చేసుకున్నాడు.

Q77. (2) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A) · (2) (A) మరియు (R) రెండూ సత్యము మరియు (A) కి (R) సరియైన వివరణ కాదు

Hinayana stressed each person's own effort (self-discipline and meditation) for salvation, while Mahayana held that all beings can be saved with the help and grace of the Buddha and Bodhisattvas. Both statements are true, but the Mahayana belief describes a different school and does not explain the Hinayana view.

హీనయానం ముక్తి కోసం ప్రతి వ్యక్తి సొంత కృషిని (స్వీయ క్రమశిక్షణ మరియు ధ్యానం) నొక్కి చెప్పింది, కాగా బుద్ధుడు మరియు బోధిసత్వుల సహకారము మరియు అనుగ్రహముతో అన్ని జీవులూ ముక్తిని పొందగలవని మహాయానం భావించింది. రెండు ప్రవచనాలూ సత్యమే, కానీ మహాయాన విశ్వాసం వేరొక శాఖకు సంబంధించినది, అది హీనయాన దృక్పథాన్ని వివరించదు.

Q78. (3) (A) is true but (R) is false · (3) (A) సత్యము కానీ (R) అసత్యము

Firoz Shah Tughlaq was the first Sultan to levy jizya on Brahmins, who had earlier been exempt, so (A) is true. He was an orthodox ruler who followed the ulema and treated non-Muslims unequally, so (R) is false.

అంతకుముందు మినహాయింపు పొందిన బ్రాహ్మణులపై కూడా జిజియా పన్ను విధించిన మొదటి సుల్తాన్ ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్, కాబట్టి (A) సత్యము. ఆయన ఉలేమాలను అనుసరించిన సనాతనవాద పాలకుడు, ముస్లిమేతరులను అసమానంగా చూశాడు, కాబట్టి (R) అసత్యము.

Q79. (1) Mrigadava stupa - Madura · (1) మృగదవ స్థూపము - మధుర

Mrigadava (the Deer Park) is Sarnath near Varanasi, where the Buddha gave his first sermon, so it is not linked with Mathura. The Dharmarajika stupa is at Taxila, Sanchi lies near Vidisha, and Amaravati stupa is beside Dharanikota (ancient Dhanyakataka).

మృగదవ (జింకల వనం) అంటే వారణాసి సమీపంలోని సారనాథ్; బుద్ధుడు తన మొదటి ధర్మోపదేశం ఇక్కడే చేశాడు, కాబట్టి దీనికి మధురతో సంబంధం లేదు. ధర్మరాజిక స్థూపము తక్షశిలలో ఉంది, సాంచి విదిశ సమీపంలో ఉంది, మరియు అమరావతి స్థూపము ధరణికోట (ప్రాచీన ధాన్యకటకం) పక్కనే ఉంది.

Q80. (2) Telangana · (2) తెలంగాణ

According to the 20th Livestock Census (2019), Telangana has the largest sheep population in India (about 1.9 crore), followed by Andhra Pradesh and Karnataka.

20 వ పశుగణన (2019) ప్రకారం భారతదేశంలో అత్యధిక గొర్రెల సంఖ్య తెలంగాణలో ఉంది (సుమారు 1.9 కోట్లు), తర్వాతి స్థానాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ మరియు కర్ణాటక ఉన్నాయి.

Q81. (3) Venus · (3) శుక్రుడు

Venus is called Earth's twin (or sister planet) because it is nearly the same size, mass and density as Earth and is our nearest planetary neighbour. Its surface conditions, however, are very different, with a thick carbon dioxide atmosphere and extreme heat.

శుక్రుడు పరిమాణం, ద్రవ్యరాశి మరియు సాంద్రతలో దాదాపు భూమితో సమానంగా ఉండటం వల్ల మరియు మనకు అత్యంత సమీపంలో ఉన్న పొరుగు గ్రహం కావడం వల్ల దీనిని భూమి యొక్క కవల (లేదా సోదర గ్రహం) అంటారు. అయితే దాని ఉపరితల పరిస్థితులు చాలా భిన్నంగా ఉంటాయి: మందమైన కార్బన్ డైఆక్సైడ్ వాతావరణం మరియు తీవ్రమైన వేడి ఉంటాయి.

Q82. (4) Akbar built three important forts at Lahore, Agra and Delhi. · (4) అక్బర్ తన పరిపాలన కాలంలో మూడు కోటలు లాహోర్, ఆగ్రా మరియు ఢిల్లీ ల యందు నిర్మించెను.

The Red Fort at Delhi was built by Shah Jahan (1639-48), not Akbar; Akbar's major forts were at Agra, Lahore, Allahabad and Ajmer. Akbar did begin the jharokha darshan at sunrise and introduced the Ain-i-Dahsala (Zabti) revenue system in 1580.

ఢిల్లీలోని ఎర్రకోటను అక్బర్ కాదు, షాజహాన్ (1639-48) నిర్మించాడు; అక్బర్ నిర్మించిన ప్రధాన కోటలు ఆగ్రా, లాహోర్, అలహాబాద్ మరియు అజ్మీర్ లో ఉన్నాయి. అక్బర్ సూర్యోదయ సమయంలో ఝరొకా దర్శనను ప్రారంభించిన మాట, 1580 లో ఐన్-ఇ-దహసలా (జబ్తీ) రెవెన్యూ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టిన మాట నిజమే.

Q83. (3) **The king Meghavarna of Ceylon was contemporary of Ashoka.** · (3) సిలోన్ కు చెందిన మేఘవర్ణుడు అశోకుని సమకాలికుడు.

Meghavarna of Sri Lanka was a contemporary of Samudragupta, from whom he sought permission to build a monastery at Bodh Gaya; Ashoka's Sri Lankan contemporary was Devanampiya Tissa. Statement (2) describes Rock Edict XIII, though the Egyptian king named there was Ptolemy II Philadelphus (the booklet prints "III"), and the Third Buddhist Council is known from Sri Lankan chronicles and is indeed not mentioned in Ashoka's inscriptions.

శ్రీలంకకు చెందిన మేఘవర్ణుడు సముద్రగుప్తుని సమకాలికుడు, బోధ్ గయలో ఒక విహారం నిర్మించడానికి ఆయన సముద్రగుప్తుని అనుమతి కోరాడు; అశోకుని సమకాలికుడైన శ్రీలంక రాజు దేవానాంపియ తిస్స. ప్రవచనం (2) పదమూడవ శిలా శాసనాన్ని (Rock Edict XIII) వివరిస్తుంది, అయితే అందులో పేర్కొన్న ఈజిప్ట్ రాజు రెండవ టాలమీ ఫిలడెల్ఫస్ (ప్రశ్నాపత్రంలో "III" అని ముద్రించారు); మూడవ బౌద్ధ సంగీతి గురించి శ్రీలంక చరిత్ర గ్రంథాల ద్వారా తెలుస్తుంది, అది నిజంగానే అశోకుని శాసనములలో ప్రస్తావించబడలేదు.

Q84. (1) **Anumakonda Inscription - Ganapatideva** · (1) అనుమకొండ శాసనము - గణపతిదేవుడు

The Anumakonda (Hanamkonda, Thousand Pillar Temple) inscription of 1163 was issued by Rudradeva (Prataparudra I), not Ganapatideva. The Bayyaram tank inscription was set up by Mailamba, Ganapatideva's sister, and the Chandupatla inscription of Puvvula Mummidi records the death of Rudramadevi.

అనుమకొండ (హనుమకొండ, వేయి స్తంభాల గుడి) శాసనము (1163) ను గణపతిదేవుడు కాదు, రుద్రదేవుడు (మొదటి ప్రతాపరుద్రుడు) వేయించాడు. బయ్యారము చెరువు శాసనాన్ని గణపతిదేవుని సోదరి మైలాంబ వేయించింది, మరియు పువ్వుల ముమ్మిడి వేయించిన చదుపట్ల శాసనము రుద్రమదేవి మరణాన్ని నమోదు చేస్తుంది.

Q85. (1) **Rajasthan** · (1) రాజస్థాన్

Rajasthan holds the largest share (just over half) of India's copper ore resources, mainly in the Khetri copper belt of Jhunjhunu district. Madhya Pradesh (Malanjkhand) is the leading producer of copper ore, but its resources are much smaller than Rajasthan's.

భారతదేశపు రాగి ఖనిజ వనరులలో అత్యధిక వాటా (సగం కంటే కొంచెం ఎక్కువ) రాజస్థాన్ లో ఉంది, ప్రధానంగా ఝుంజును జిల్లాలోని ఖేత్రి రాగి మేఖలలో. రాగి ఖనిజ ఉత్పత్తిలో మధ్యప్రదేశ్ (మలాంజ్ ఖండ్) అగ్రస్థానంలో ఉంది, కానీ దాని వనరులు రాజస్థాన్ కంటే చాలా తక్కువ.

Q86. (1) **Gondwana system** · (1) గోండ్వానా శిల

Nearly all of India's coal reserves (about 98%) and its best bituminous coal lie in the Gondwana formations of the Damodar, Mahanadi, Son and Godavari valleys. The Deccan Trap is volcanic basalt, and the Vindhyan and Cuddapah systems are older sedimentary rocks without significant coal.

భారతదేశపు బొగ్గు నిల్వలలో దాదాపు అన్నీ (సుమారు 98%) మరియు అత్యుత్తమ బిటుమినస్ బొగ్గు దామోదర్, మహానది, సోన్ మరియు గోదావరి లోయలలోని గోండ్వానా శిలా సముదాయాలలో ఉన్నాయి. దక్కను ట్రాప్ అగ్నిపర్వత బసాల్ట్ శిల, కాగా వింధ్యా మరియు కడప శిలలు చెప్పుకోదగ్గ బొగ్గు లేని పురాతన అవక్షేప శిలలు.

Q87. (1) **Odisha** · (1) ఒడిషా

In H.H. Risley's classification of Indian peoples, the Mongolo-Dravidian (Bengali-Oriya) type is found mainly in West Bengal and Odisha. Of the options, only Odisha fits.

భారతీయ ప్రజలపై హెచ్.హెచ్. రిస్లీ చేసిన వర్గీకరణలో మాంగోలో-ద్రవిడియన్ (బెంగాలీ-ఒరియా) రకం ప్రధానంగా పశ్చిమ బెంగాల్ మరియు ఒడిషాలలో కనిపిస్తుంది. ఇచ్చిన ఐచ్ఛికాలలో ఒడిషా మాత్రమే సరిపోతుంది.

Q88. (3) **Tushar Mehta** · (3) తుషార్ మెహ్తా

Tushar Mehta has been the Solicitor General of India since 2018 and was reappointed for further terms. Mukul Rohatgi and K.K. Venugopal are former Attorneys General, and Gopal Subramaniam is a former Solicitor General.

తుషార్ మెహ్తా 2018 నుండి సొలిసిటర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియాగా ఉన్నారు, తదుపరి పదవీకాలాలకు కూడా తిరిగి నియమితులయ్యారు. ముకుల్ రోహట్టి మరియు కె. కె. వేణుగోపాల్ మాజీ అటార్నీ జనరల్లు, గోపాల్ సుబ్రమణ్యం మాజీ సొలిసిటర్ జనరల్.

Q89. (1) **Anemometer** · (1) అనిమోమీటర్

An anemometer measures wind speed. A hygrometer measures humidity, a thermometer measures temperature, and a wind vane shows only the direction of the wind.

అనిమోమీటర్ గాలి వేగాన్ని కొలుస్తుంది. హైగ్రోమీటర్ తేమను, థర్మోమీటర్ ఉష్ణోగ్రతను కొలుస్తాయి, మరియు విండ వేన్ గాలి దిశను మాత్రమే చూపిస్తుంది.

Q90. (1) **Varanasi** · (1) వారణాసి

Diesel locomotives are built at the Diesel Locomotive Works, Varanasi (renamed Banaras Locomotive Works in 2020).

Chennai is home to the Integral Coach Factory, which makes passenger coaches.

డీజిల్ లోకోమోటివ్లను వారణాసిలోని డీజిల్ లోకోమోటివ్ వర్క్స్లో (2020 లో బనారస్ లోకోమోటివ్ వర్క్స్ గా పేరు మార్చారు) తయారుచేస్తారు. చెన్నైలో ప్రయాణికుల బోగీలను తయారుచేసే ఇంటిగ్రల్ కోచ్ ఫ్యాక్టరీ ఉంది.

Q91. (1) **Peruvian desert** · (1) పెరూవియన్ ఎడారి

The coastal Atacama-Peruvian desert along the Pacific coast of northern Chile and southern Peru is the driest non-polar desert in the world; the cold Peru (Humboldt) current and the Andes rain shadow keep it almost rainless. The Gobi is a cold desert and the Kalahari is semi-arid.

ఉత్తర చిలీ మరియు దక్షిణ పెరూ పసిఫిక్ తీరం వెంబడి ఉన్న తీరప్రాంత అటకామా-పెరూవియన్ ఎడారి ప్రపంచంలో అత్యంత పొడి ధృవేతర ఎడారి; చల్లని పెరూ (హంబోల్ట్) ప్రవాహం మరియు ఆండ్స్ పర్వతాల వర్షచ్ఛాయ (rain shadow) దీనిని దాదాపు వర్షం లేకుండా ఉంచుతాయి. గోబీ ఒక శీతల ఎడారి, కలహరీ అర్ధ శుష్క ప్రాంతం.

Q92. (4) **a-iii, b-i, c-iv, d-ii** · (4) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

Under Sher Shah, the Diwan-i-Ariz headed the army, the Diwan-i-Wizarat handled revenue and finance, the Diwan-i-Risalat dealt with foreign affairs, and the Diwan-i-Insha drafted and dispatched royal orders. This gives a-iii, b-i, c-iv, d-ii.

షేర్షా కాలంలో దివాన్-ఇ-ఆరిజ్ సైన్యానికి అధిపతి, దివాన్-ఇ-విజారత్ రెవెన్యూ మరియు ఆర్థిక వ్యవహారాలను చూసేవాడు, దివాన్-ఇ-రిసాలత్ విదేశీ వ్యవహారాలను నిర్వహించేవాడు, మరియు దివాన్-ఇ-ఇన్నా రాజజ్జులను తయారుచేసి పంపేవాడు. దీని ప్రకారం a-iii, b-i, c-iv, d-ii.

Q93. (1) **a-iii, b-iv, c-i, d-ii** · (1) a-iii, b-iv, c-i, d-ii

Kanishka was the greatest Kushan king, Menander (Milinda) was an Indo-Greek ruler, Gondophernes was the Indo-Parthian (Pahlava) king linked with St. Thomas, and Maues (Moga) was the first Shaka king in north-west India. This gives a-iii, b-iv, c-i, d-ii.

కనిష్కుడు కుషానుల రాజులలో అత్యంత గొప్పవాడు, మినాండర్ (మిలింద) ఇండో-గ్రీకు పాలకుడు, గొండోఫర్నిస్ సెయింట్ థామస్ తో ముడిపడిన ఇండో-పార్థియన్ (పహ్లావ) రాజు, మరియు మావోస్ (మోగ) వాయువ్య భారతదేశంలో మొదటి శక రాజు. దీని ప్రకారం a-iii, b-iv, c-i, d-ii.

Q94. (2) **Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)** · (2) (A) మరియు (R) రెండూ సత్యము

మరియు (A) కి (R) సరియైన వివరణ కాదు

Satyagraha (satya + agraha) literally means holding firmly to truth, and Gandhi based it on truth and non-violence, so both statements are true. The literal meaning of the word only defines the term and says nothing about ahimsa, so it does not explain why the technique rested on these twin principles.

సత్యాగ్రహం (సత్య + ఆగ్రహ) అంటే అక్షరాధంగా సత్యాన్ని దృఢంగా పట్టుకోవడం, మరియు గాంధీ దీనిని సత్యము మరియు అహింసలపై ఆధారం చేశారు, కాబట్టి రెండు ప్రవచనాలూ సత్యమే. ఈ పదం యొక్క అక్షరాధం కేవలం ఆ పదాన్ని నిర్వచిస్తుంది, అహింస గురించి ఏమీ చెప్పదు, కాబట్టి ఈ పద్ధతి ఈ రెండు సిద్ధాంతాలపై ఎందుకు ఆధారపడిందో అది వివరించదు.

Q95. (3) **1679 A.D** · (3) క్రీ.శ.1679

Aurangzeb reimposed the jizya on non-Muslims in 1679, more than a century after Akbar had abolished it in 1564. 1658 is the year Aurangzeb came to the throne.

అక్బర్ 1564 లో జిజియాను రద్దు చేసిన ఒక శతాబ్దం కంటే ఎక్కువ కాలం తర్వాత, ఔరంగజేబ్ 1679 లో ముస్లిం మతరులపై జిజియాను తిరిగి విధించాడు. 1658 ఔరంగజేబ్ సింహాసనం అధిష్టించిన సంవత్సరం.

Q96. (3) **Odisha** · (3) ఒడిషా

Odisha has about half of India's bauxite resources, mostly in the Eastern Ghats districts of Koraput, Rayagada and Kalahandi, and is also the largest producer. Jharkhand, Maharashtra and Gujarat have much smaller deposits.

భారతదేశపు బాక్సైట్ వనరులలో సుమారు సగం ఒడిషాలో ఉన్నాయి, ఎక్కువగా తూర్పు కనుమల జిల్లాలైన కోరాపుట్, రాయగడ మరియు కలహండిలలో; ఒడిషా అతిపెద్ద ఉత్పత్తిదారు కూడా. జార్ఖండ్, మహారాష్ట్ర మరియు గుజరాత్లలో నిక్షేపాలు చాలా తక్కువ.

Q97. (4) **Himachal Pradesh** · (4) హిమాచల్ ప్రదేశ్

Khirganga National Park is in Kullu district of Himachal Pradesh, near the Parvati valley and the Great Himalayan National Park. It was notified in 2010.

ఖీర్గాంగా నేషనల్ పార్క్ హిమాచల్ ప్రదేశ్లోని కుల్లు జిల్లాలో, పార్వతి లోయ మరియు గ్రేట్ హిమాలయన్ నేషనల్ పార్క్ సమీపంలో ఉంది. దీనిని 2010 లో నోటిఫై చేశారు.

Q98. (3) **His teachings are mostly in Urdu language.** · (3) ఇతని యొక్క భోదనలు ముఖ్యంగా ఉర్దూ భాషలో

లభ్యమవుతున్నాయి.

Kabir's dohas and sakhis were composed in a mixed vernacular Hindi (Sadhukkadi, with Awadhi, Braj and Bhojpuri elements), not Urdu; they are preserved in the Bijak and the Guru Granth Sahib. He rejected idol worship and caste, and his followers form the Kabir Panth.

కబీర్ దోహాలు మరియు సాఖీలు ఉర్దూలో కాకుండా మిశ్రమ వ్యావహారిక హిందీలో (అవధీ, బ్రజ్ మరియు భోజ్పురి అంశాలతో కూడిన సమైక్యత) రచించబడ్డాయి; అవి బీజక్ మరియు గురు గ్రంథ్ సాహిబ్లలో భద్రపరచబడ్డాయి. ఆయన విగ్రహారాధనను మరియు కుల వ్యవస్థను తిరస్కరించారు, మరియు ఆయన అనుచరులు కబీర్ పంథ్గా ఏర్పడ్డారు.

Q99. (2) **a-ii, b-i, c-iv, d-iii** · (2) a-ii, b-i, c-iv, d-iii

Harihara II acknowledged the Shaiva teacher Kriyashakti (printed here as Krishnashakti) as his family guru in an inscription, and the Tatacharya family of Srivaishnava teachers became rajagurus of the later (Aravidu-era) Vijayanagara rulers, which fits a-ii and d-iii. As per the official key, Narasimhacharya goes with Devaraya II and Ranganatha Dikshita with Krishnadevaraya, giving a-ii, b-i, c-iv, d-iii.

రెండవ హరిహర రాయలు ఒక శాసనంలో శైవ గురువు క్రియాశక్తిని (ఇక్కడ కృష్ణశక్తి అని ముద్రించారు) తన కుల గురువుగా పేర్కొన్నాడు, మరియు శ్రీవైష్ణవ గురువులైన తాతాచార్యుల కుటుంబం తరువాతి (ఆరవిడు కాలపు) విజయనగర పాలకులకు రాజగురువులు అయింది; ఇది a-ii మరియు d-iii లకు సరిపోతుంది. అధికారిక కీ ప్రకారం నరసింహ ఆచార్య రెండవ దేవరాయలతో, రంగనాథ దీక్షితులు కృష్ణదేవరాయలతో జతపడతారు, దీనితో a-ii, b-i, c-iv, d-iii వస్తుంది.

Q100. (3) **a-ii, b-iii, c-iv, d-i** · (3) a-ii, b-iii, c-iv, d-i

The Rajarajeshwara (Brihadeeswara) temple at Thanjavur was built by Rajaraja I, whose earlier name was Arumolivarman; the Konark Sun Temple by Narasimhadeva I of the Eastern Gangas; the Vijayanarayana (Chennakeshava) temple at Belur by the Hoysala Bittideva, who took the name Vishnuvardhana; and the Vaikuntha Perumal temple at Kanchi by the Pallava Nandivarman II. This gives a-ii, b-iii, c-iv, d-i.

తంజావూర్లోని రాజరాజేశ్వర (బృహదీశ్వర) ఆలయాన్ని మొదటి రాజరాజు నిర్మించాడు, ఆయన పూర్వ నామం అరుమోలివర్మన్; కోణార్క్ సూర్య దేవాలయాన్ని తూర్పు గాంగ వంశానికి చెందిన మొదటి నరసింహదేవుడు నిర్మించాడు; బేలూర్లోని విజయనారాయణ (చెన్నకేశవ) దేవాలయాన్ని విష్ణువర్ధనుడు అనే పేరు స్వీకరించిన హొయసల రాజు బిట్టిదేవ నిర్మించాడు; మరియు కంచిలోని వైకుంఠ పెరుమాళ్ దేవాలయాన్ని పల్లవ రాజు రెండవ నందివర్మ నిర్మించాడు. దీని ప్రకారం a-ii, b-iii, c-iv, d-i.

Q101. (4) Law Commission of India (2014) · (4) భారత న్యాయ కమిషన్ (2014)

Justice Ajit Prakash Shah chaired the 20th Law Commission of India, which gave reports on electoral disqualifications (2014) and on electoral reforms (255th Report, 2015). The 1999 Law Commission report on electoral law reform came under Justice B.P. Jeevan Reddy, the 2001 Constitution review commission (NCRWC) was headed by Justice M.N. Venkatachaliah, and the Second ARC was headed by Veerappa Moily.

జస్టిస్ అజిత్ ప్రకాష్ షా 20వ భారత న్యాయ కమిషన్ కు అధ్యక్షత వహించారు; ఈ కమిషన్ ఎన్నికల అనర్హతలపై (2014) మరియు ఎన్నికల సంస్కరణలపై (255వ నివేదిక, 2015) నివేదికలు సమర్పించింది. ఎన్నికల చట్ట సంస్కరణపై 1999 న్యాయ కమిషన్ నివేదిక జస్టిస్ బి.పి. జీవన్ రెడ్డి ఆధ్వర్యంలో వచ్చింది, 2001 రాజ్యాంగ సమీక్ష కమిషన్ (NCRWC) కు జస్టిస్ ఎం.ఎన్. వెంకటాచలయ్య అధ్యక్షత వహించారు, రెండవ పరిపాలనా సంస్కరణల కమిషన్ కు వీరప్ప మొయిలీ అధ్యక్షత వహించారు.

Q102. (2) Greater-Himalayas · (2) ఉన్నత హిమాలయాలు

Gosainthan (Shishapangma, about 8,027 m) is one of the 8,000-metre peaks of the Greater Himalayas (Himadri), lying in Tibet just north of the Nepal border. The Lesser Himalayas and Shiwaliks are much lower ranges to the south, and the Trans-Himalayas lie north of the Indus-Tsangpo line.

గోసైన్తాన్ (షిషాపాంగ్మా, సుమారు 8,027 m) ఉన్నత హిమాలయాల (హిమాద్రి) లోని 8,000 మీటర్ల ఎత్తైన శిఖరాలలో ఒకటి; ఇది నేపాల్ సరిహద్దుకు కొంచెం ఉత్తరాన టిబెట్ లో ఉంది. నిమ్న హిమాలయాలు మరియు శివాలిక్ కొండలు దక్షిణాన ఉన్న చాలా తక్కువ ఎత్తు గల శ్రేణులు, ట్రాన్స్ హిమాలయాలు సింధు-సాంగ్పో రేఖకు ఉత్తరాన ఉన్నాయి.

Q103. (2) Iron · (2) ఇనుము

Agro-based industries use agricultural (plant or animal) raw materials, such as cotton and jute textiles and silk (from silkworms reared on mulberry). The iron and steel industry uses minerals such as iron ore, coal and limestone, so it is a mineral-based industry.

వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమలు వ్యవసాయ (మొక్కలు లేదా జంతువుల నుండి లభించే) ముడి పదార్థాలను ఉపయోగిస్తాయి; ఉదాహరణకు పత్తి మరియు జనవనార వస్త్రాలు, పట్టు (మల్బరీ ఆకులపై పెంచే పట్టుపురుగుల నుండి). ఇనుము-ఉక్కు పరిశ్రమ ఇనుప ఖనిజం, బొగ్గు, సున్నపురాయి వంటి ఖనిజాలను ఉపయోగిస్తుంది, కాబట్టి అది ఖనిజాధారిత పరిశ్రమ.

Q104. (3) Coexistence of Private and Public Sector · (3) ప్రైవేట్ మరియు ప్రభుత్వ సంస్థలు కలిసి ఉండడం

A mixed economy is one in which the public sector and the private sector exist side by side, combining state planning with market forces. India adopted this model through the Industrial Policy Resolutions of 1948 and 1956.

ప్రభుత్వ రంగం మరియు ప్రైవేట్ రంగం పక్కపక్కనే కలిసి ఉండి, ప్రభుత్వ ప్రణాళికను మార్కెట్ శక్తులతో మేళవించే ఆర్థిక వ్యవస్థను మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థ (మిశ్రమ ఆర్థిక విధానం) అంటారు. 1948 మరియు 1956 పారిశ్రామిక విధాన తీర్మానాల ద్వారా భారతదేశం ఈ నమూనాను అనుసరించింది.

Q105. (3) Neptune · (3) నెప్ట్యూన్

Counting outward from the Sun the planets are Mercury, Venus, Earth, Mars, Jupiter, Saturn, Uranus and Neptune, so Neptune is the outermost planet. Pluto, which lies beyond it, was reclassified as a dwarf planet in 2006.

సూర్యుని నుండి బయటికి లెక్కిస్తే గ్రహాలు బుధుడు, శుక్రుడు, భూమి, అంగారకుడు, బృహస్పతి, శని, యురేనస్ మరియు నెప్ట్యూన్; కాబట్టి నెప్ట్యూన్ చిట్టచివరి (అత్యంత బయటి) గ్రహం. దాని ఆవల ఉన్న ప్లూటోను 2006లో మరుగుజ్జు గ్రహంగా పునర్వర్గీకరించారు.

Q106. (1) Reserve Bank of India · (1) భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్

The Reserve Bank of India, set up under the RBI Act 1934, regulates and supervises banks, non-banking financial companies and payment systems, so it is the main financial-sector regulator among the options. The Planning Commission was a planning body (replaced by NITI Aayog in 2015), the Banking Ombudsman only handles customer complaints, and the Finance Ministry frames policy.

RBI చట్టం 1934 కింద ఏర్పాటైన భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్ బ్యాంకులను, బ్యాంకింగ్ తర ఆర్థిక సంస్థలను మరియు చెల్లింపు వ్యవస్థలను నియంత్రిస్తుంది, పర్యవేక్షిస్తుంది; కాబట్టి ఇచ్చిన ఐచ్ఛికాలలో ఇదే ప్రధాన ఆర్థిక రంగ నియంత్రణ సంస్థ. భారత ప్రణాళికా సంఘం ఒక ప్రణాళికా సంస్థ (2015లో దాని స్థానంలో NITI Aayog వచ్చింది), బ్యాంకింగ్ అంబుడ్స్మన్ కేవలం ఖాతాదారుల ఫిర్యాదులను మాత్రమే పరిష్కరిస్తారు, ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ విధానాలను రూపొందిస్తుంది.

Q107. (1) **Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana** · (1) ప్రధానమంత్రి జన్ ధన్ యోజన

PMJDY stands for Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana, the national mission for financial inclusion launched on 28 August 2014. It gives every household a basic (zero-balance) bank account with a RuPay debit card and accident insurance cover.

PMJDY అంటే ప్రధానమంత్రి జన్ ధన్ యోజన; ఇది 28 ఆగస్టు 2014న ప్రారంభించిన ఆర్థిక సమీకృతం (Financial Inclusion) జాతీయ మిషన్. ఇది ప్రతి కుటుంబానికి RuPay డెబిట్ కార్డు మరియు ప్రమాద బీమా రక్షణతో కూడిన ప్రాథమిక (జీరో బ్యాలెన్స్) బ్యాంకు ఖాతాను అందిస్తుంది.

Q108. (3) **Cabinet Mission Plan, 1946** · (3) కేబినెట్ మిషన్ ప్లాన్, 1946

The Constituent Assembly was set up under the scheme of the Cabinet Mission Plan of 1946, and its members were elected indirectly by the provincial legislative assemblies in July-August 1946. The Indian Independence Act, 1947 only later made it a fully sovereign body.

1946 కేబినెట్ మిషన్ ప్లాన్ పథకం ప్రకారం రాజ్యాంగ సభ ఏర్పాటైంది, దాని సభ్యులను జూలై-ఆగస్టు 1946లో ప్రావిన్సుల శాసన సభలు పరోక్షంగా ఎన్నుకున్నాయి. భారత స్వతంత్ర చట్టం, 1947 తరువాత మాత్రమే దానిని పూర్తి సార్వభౌమాధికారం గల సంస్థగా మార్చింది.

Q109. (3) **Australia** · (3) ఆస్ట్రేలియా

Willy-willies is the local name for tropical cyclones off north-western Australia. The same storms are called typhoons near China, cyclones in the Indian Ocean around India, and hurricanes in the Caribbean.

వాయువ్య ఆస్ట్రేలియా తీరంలో సంభవించే ఉష్ణమండల తుఫానుల స్థానిక పేరు విల్లీ-విల్లీస్. ఇవే తుఫానులను చైనా సమీపంలో టైఫూన్లు అని, భారతదేశం చుట్టూ ఉన్న హిందూ మహాసముద్రంలో సైక్లోన్లు అని, కరేబియన్ లో హరికేన్లు అని పిలుస్తారు.

Q110. (3) **Ayushman Bharat Yojana** · (3) ఆయుష్మాన్ భారత్ యోజన

Ayushman Bharat (2018) is a health scheme, providing health and wellness centres and hospital insurance of ₹5 lakh per family under PM-JAY, rather than a poverty alleviation programme. IRDP (1978-80) and Deendayal Antyodaya Yojana target self-employment and livelihoods of the poor, and the National Family Benefit Scheme is a part of the National Social Assistance Programme for poor households.

ఆయుష్మాన్ భారత్ (2018) ఒక ఆరోగ్య పథకం; ఇది ఆరోగ్య మరియు శ్రేయస్సు కేంద్రాలను, PM-JAY కింద ప్రతి కుటుంబానికి ₹5 లక్షల ఆసుపత్రి బీమాను అందిస్తుంది, ఇది పేదరిక నిర్మూలన కార్యక్రమం కాదు. సమీకృత గ్రామీణ అభివృద్ధి కార్యక్రమం (IRDP, 1978-80) మరియు దీన్ దయాల్ అంత్యోదయ యోజన పేదల స్వయం ఉపాధిని, జీవనోపాధిని లక్ష్యంగా చేసుకుంటాయి, జాతీయ కుటుంబ ఉపయోగ పథకం (National Family Benefit Scheme) పేద కుటుంబాల కోసం ఉద్దేశించిన జాతీయ సామాజిక సహాయ కార్యక్రమంలో ఒక భాగం.

Q111. (3) **Alluvial Soils** · (3) ఒండ్లు నేలలు

Reh, kallar and usar are names for the saline and alkaline patches that form in the alluvial soils of the drier parts of the northern plains (Uttar Pradesh, Haryana, Punjab), where poor drainage and over-irrigation bring salts to the surface. They are therefore treated as a part of the alluvial soils, not of the black, red or desert soils.

రేహ్, కల్లార్ మరియు ఊసర్ అనేవి ఉత్తర మైదానాలలోని పొడి ప్రాంతాల (ఉత్తరప్రదేశ్, హర్యానా, పంజాబ్) ఒండ్లు నేలలలో ఏర్పడే లవణ, క్షార నేల భాగాల పేర్లు; అక్కడ నీరు సరిగా బయటకు పోకపోవడం (పేలవమైన డ్రైనేజీ) మరియు అధిక నీటిపారుదల వల్ల లవణాలు ఉపరితలానికి చేరతాయి. కాబట్టి వీటిని నల్ల నేలలు, ఎర్ర నేలలు లేదా ఎడారి నేలలలో కాకుండా ఒండ్లు నేలలలో భాగంగా పరిగణిస్తారు.

Q112. (2) **President of India** · (2) భారత రాష్ట్రపతి

Under Article 155, the Governor of a State is appointed by the President by warrant under his hand and seal, and holds office during the pleasure of the President (Article 156). The Prime Minister and Union Council of Ministers only advise the President on the choice.

నిబంధన 155 ప్రకారం, రాష్ట్ర గవర్నర్ ను రాష్ట్రపతి తన సంతకం మరియు ముద్రతో కూడిన అధికార పత్రం (వారెంట్) ద్వారా నియమిస్తారు, గవర్నర్ రాష్ట్రపతి అభీష్టం మేరకు పదవిలో కొనసాగుతారు (నిబంధన 156). ప్రధాన మంత్రి మరియు కేంద్ర మంత్రిమండలి ఈ ఎంపికపై రాష్ట్రపతికి సలహా మాత్రమే ఇస్తారు.

Q113. (3) Directive Principles of State Policy · (3) ఆదేశిక సూత్రాలు

Article 38, a Directive Principle of State Policy in Part IV, directs the State to secure a social order for the promotion of the welfare of the people, in which social, economic and political justice informs all institutions of national life. It is a guiding principle and is not enforceable in courts, unlike Fundamental Rights.

భాగం IV లోని ఆదేశిక సూత్రమైన నిబంధన 38, ప్రజల సంక్షేమాన్ని పెంపొందించే సామాజిక వ్యవస్థను నెలకొల్పాలని రాజ్యాన్ని నిర్దేశిస్తుంది; ఆ వ్యవస్థలో సామాజిక, ఆర్థిక మరియు రాజకీయ న్యాయం జాతీయ జీవనంలోని అన్ని సంస్థలకు మార్గదర్శకంగా ఉండాలి. ఇది ఒక మార్గదర్శక సూత్రం మాత్రమే, ప్రాథమిక హక్కుల వలె కాకుండా దీనిని న్యాయస్థానాల ద్వారా అమలు చేయించుకోలేము.

Q114. (2) Jhelum · (2) జీలం

Srinagar, the summer capital of Jammu and Kashmir, stands on the banks of the Jhelum river in the Kashmir valley, with the Dal Lake beside it. The Ravi, Beas and Satluj flow further south and east, through Himachal Pradesh and Punjab.

జమ్మూ కాశ్మీర్ వేసవి రాజధాని అయిన శ్రీనగర్, కాశ్మీర్ లోయలో జీలం నది ఒడ్డున ఉంది, దాని పక్కనే దాల్ సరస్సు ఉంది. రావి, బీయాస్ మరియు సట్లెజ్ నదులు మరింత దక్షిణాన, తూర్పున హిమాచల్ ప్రదేశ్ మరియు పంజాబ్ గుండా ప్రవహిస్తాయి.

Q115. (2) Pradhan Mantri Mudra Yojana · (2) ప్రధానమంత్రి ముద్ర యోజన

Pradhan Mantri Mudra Yojana (2015) gives collateral-free loans to micro and small non-farm enterprises in three categories: Shishu (up to ₹50,000), Kishore (₹50,000 to ₹5 lakh) and Tarun (₹5 lakh to ₹10 lakh). Stand-Up India gives loans of ₹10 lakh to ₹1 crore to SC/ST and women entrepreneurs, and Atal Pension Yojana is a pension scheme.

ప్రధానమంత్రి ముద్ర యోజన (2015) వ్యవసాయేతర సూక్ష్మ, చిన్న సంస్థలకు ఎలాంటి హామీ (కొలాటరల్) లేకుండా మూడు విభాగాలలో రుణాలు ఇస్తుంది: శిశు (₹50,000 వరకు), కిశోర్ (₹50,000 నుండి ₹5 లక్షలు) మరియు తరుణ్ (₹5 లక్షల నుండి ₹10 లక్షలు). స్టాండ్ అప్ ఇండియా పథకం SC/ST మరియు మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలకు ₹10 లక్షల నుండి ₹1 కోటి వరకు రుణాలు ఇస్తుంది, అటల్ పెన్షన్ యోజన ఒక పెన్షన్ పథకం.

Q116. (3) Mixed Cropping · (3) మిశ్రమ పంటలు

Mixed cropping is growing two or more crops together in the same field at the same time (for example wheat with gram or mustard), which reduces the risk of total crop failure. Crop rotation grows different crops one after another in succession, mixed farming combines crops with livestock rearing, and shifting cultivation (podu) is slash-and-burn farming.

ఒకే పొలంలో ఒకే సమయంలో రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ పంటలను కలిపి పండించడాన్ని (ఉదాహరణకు గోధుమతో పాటు శనగ లేదా ఆవాలు) మిశ్రమ పంటలు అంటారు; ఇది పంట పూర్తిగా నష్టపోయే ప్రమాదాన్ని తగ్గిస్తుంది. పంటల మార్పిడిలో వేర్వేరు పంటలను ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వరుసగా పండిస్తారు, మిశ్రమ వ్యవసాయం పంటల సాగును పశుపోషణతో కలుపుతుంది, పోడు వ్యవసాయం (స్థానాంతర సాగు) అంటే అడవిని నరికి, కాల్చి చేసే సాగు.

Q117. (1) Eastern Himalayan Region · (1) తూర్పు హిమాలయ ప్రాంతం

The moist temperate forests of the Eastern Himalayas (Sikkim, Darjeeling, Arunachal Pradesh) are rich in magnolias, along with rhododendrons, oaks, laurels and orchids. The drier Western Himalayas are better known for conifers such as deodar, chir pine and blue pine.

తూర్పు హిమాలయాల (సిక్కిం, డార్జిలింగ్, అరుణాచల్ ప్రదేశ్) ఆర్ద్ర సమశీతోష్ణ అడవులలో రోడ్ డెండ్రాన్లు, ఓక్, లారెల్ చెట్లు మరియు ఆర్కిడ్లతో పాటు మాగ్నోలియా చెట్లు సమృద్ధిగా ఉంటాయి. పొడిగా ఉండే పశ్చిమ హిమాలయాలు దేవదారు, చిర్ పైన్, బ్లూ పైన్ వంటి శృంగారక (కోనిఫర్) వృక్షాలకు ఎక్కువగా ప్రసిద్ధి.

Q118. (1) 'Malling secondary education of good quality available, accessible and affordable to all young persons in the age group of 15-16 years'. · (1) 15-16 సంవత్సరములు వయసున్న యువతకు నాణ్యమైన విద్యను చేరువగా, అందుబాటులోకి తీసుకు రావడం.

Rashtriya Madhyamik Shiksha Abhiyan, launched in March 2009, aimed to make good-quality secondary education available, accessible and affordable to all young persons by expanding and improving secondary schools. Option (4) describes Samagra Shiksha (2018), into which RMSA was later merged, and option (3) describes vocational schemes such as Jan Shikshan Sansthan.

మార్చి 2009లో ప్రారంభించిన రాష్ట్రీయ మాధ్యమిక శిక్షా అభియాన్, మాధ్యమిక పాఠశాలలను విస్తరించి, మెరుగుపరచడం ద్వారా యువత అందరికీ నాణ్యమైన మాధ్యమిక విద్యను అందుబాటులోకి, చేరువలోకి, భరించగలిగే స్థాయిలోకి తీసుకురావాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఐచ్ఛికం (4) సమగ్ర శిక్ష (2018) ను వివరిస్తుంది, తరువాత RMSA అందులో విలీనమైంది; ఐచ్ఛికం (3) జన్ శిక్షణ సంస్థాన్ వంటి వృత్తి విద్యా పథకాలను వివరిస్తుంది.

Q119. (2) Depreciation · (2) తరుగుదల (Depreciation)

The regular wear and tear of fixed capital that is deducted from gross investment is called depreciation (consumption of fixed capital). Gross investment minus depreciation gives net investment, just as GDP minus depreciation gives NDP. స్థూల పెట్టుబడి నుండి తీసివేసే స్థిర మూలధనపు క్రమమైన అరుగుదలను (wear and tear) తరుగుదల (Depreciation) లేదా స్థిర మూలధన వినియోగం అంటారు. GDP నుండి తరుగుదలను తీసివేస్తే NDP వచ్చినట్లే, స్థూల పెట్టుబడి నుండి తరుగుదలను తీసివేస్తే నికర పెట్టుబడి వస్తుంది.

Q120. (2) Special Officer for Linguistic Minorities · (2) భాషాపర అల్ప సంఖ్యాకుల ప్రత్యేక అధికారి

The Special Officer for Linguistic Minorities is provided for by Article 350B, inserted by the Seventh Constitutional Amendment (1956), so it is a constitutional body. The Central Council of Indian Medicine and the Central Council of Homoeopathy were set up by Acts of Parliament (statutory bodies), and the Transport Development Council is a non-constitutional advisory body.

భాషాపర అల్ప సంఖ్యాకుల ప్రత్యేక అధికారి గురించి నిబంధన 350B లో పేర్కొనబడింది; ఈ నిబంధనను ఏడవ రాజ్యాంగ సవరణ (1956) చేర్చింది, కాబట్టి ఇది రాజ్యాంగ సంస్థ. భారత వైద్య కేంద్ర మండలి మరియు హోమియోథెరపీ కేంద్ర మండలి పార్లమెంటు చట్టాల ద్వారా ఏర్పాటయ్యాయి (చట్టబద్ధ సంస్థలు), రవాణా అభివృద్ధి మండలి రాజ్యాంగేతర సలహా సంస్థ.

Q122. (1) Gender awareness · (1) లింగ అవగాహన

Gender awareness (sensitivity) means understanding the different needs, problems and experiences of men and women, which helps both sides recognise the causes of conflict and find fair solutions. Gender prejudice and stereotyping are biased, fixed beliefs that cause such conflicts rather than resolve them.

లింగ అవగాహన (సున్నితత్వం) అంటే స్త్రీ, పురుషుల విభిన్న అవసరాలు, సమస్యలు మరియు అనుభవాలను అర్థం చేసుకోవడం; ఇది ఇరుపక్షాలకూ విభేదాల కారణాలను గుర్తించి, న్యాయమైన పరిష్కారాలు కనుగొనడానికి సహాయపడుతుంది. లింగ పక్షపాతం మరియు లింగ మూస పద్ధతి అనేవి పక్షపాతంతో కూడిన, స్థిరపడిపోయిన నమ్మకాలు; అవి అలాంటి విభేదాలను పరిష్కరించకపోగా వాటికి కారణమవుతాయి.

Q123. (1) Liberalisation, Privatisation and Globalisation · (1) లిబరలైజేషన్, ప్రైవేటైజేషన్ మరియు గ్లోబలైజేషన్

The New Economic Policy of July 1991 (P.V. Narasimha Rao government, with Manmohan Singh as Finance Minister) rested on the LPG model: Liberalisation (removal of licences and controls), Privatisation (a larger role for the private sector and disinvestment of PSUs) and Globalisation (integration with the world economy through trade and foreign investment).

జూలై 1991 నూతన ఆర్థిక విధానం (పి.వి. నరసింహారావు ప్రభుత్వం, ఆర్థిక మంత్రిగా మన్మోహన్ సింగ్) LPG నమూనాపై ఆధారపడింది: లిబరలైజేషన్ (సరళీకరణ - లైసెన్సులు, నియంత్రణల తొలగింపు), ప్రైవేటైజేషన్ (ప్రైవేటీకరణ - ప్రైవేట్ రంగానికి పెద్ద పాత్ర మరియు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలలో పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ) మరియు గ్లోబలైజేషన్ (ప్రపంచీకరణ - వాణిజ్యం మరియు విదేశీ పెట్టుబడుల ద్వారా ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థతో అనుసంధానం).

Q124. **(3) Acting on a considered judgement** · (3) న్యాయపరమైన విధానాలను అనుసరించుట

Ethical behaviour means acting on a considered judgement, that is, a reasoned decision about what is right after weighing values, duties and consequences. Juggling standards to suit business needs or working against the rules of the system is expedience, not ethics.

నైతిక ప్రవర్తన అంటే బాగా ఆలోచించి తీసుకున్న నిర్ణయం (considered judgement) ప్రకారం నడుచుకోవడం, అంటే విలువలు, బాధ్యతలు మరియు పరిణామాలను బేరీజు వేసుకున్న తర్వాత ఏది సరైనదో హేతుబద్ధంగా నిర్ణయించుకోవడం. వ్యాపార అవసరాలకు తగినట్లు ప్రమాణాలను మార్చుకోవడం లేదా వ్యవస్థ నియమాలకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించడం అవకాశవాదం అవుతుంది, నైతికత కాదు.

Q125. **(3) Buffalos** · (3) గేదెలు

Murrah (from the Rohtak-Hisar-Jind area of Haryana) and Bhadawari (from the Agra-Etawah region of Uttar Pradesh and adjoining Madhya Pradesh) are well-known Indian buffalo breeds; Murrah is the leading dairy buffalo, and Bhadawari milk is noted for its high fat content.

ముర్రా (హర్యానాలోని రోహతక్-హిసార్-జింద్ ప్రాంతానికి చెందినది) మరియు భద్రావారి (ఉత్తరప్రదేశ్ లోని ఆగ్రా-ఇటావా ప్రాంతం మరియు దానికి ఆనుకుని ఉన్న మధ్యప్రదేశ్ కు చెందినది) ప్రసిద్ధ భారతీయ గేదె జాతులు; ముర్రా అగ్రశ్రేణి పాడి గేదె, భద్రావారి పాలు అధిక కొవ్వు శాతానికి ప్రసిద్ధి.

Q126. **(2) 74** · (2) 74

Article 74(1) says there shall be a Council of Ministers with the Prime Minister at the head to aid and advise the President, who shall act in accordance with such advice. Article 75 deals with the appointment, tenure and responsibility of ministers, Article 73 with the extent of the Union's executive power and Article 76 with the Attorney General.

నిబంధన 74(1) ప్రకారం, రాష్ట్రపతికి సహాయం చేయడానికి, సలహాలు ఇవ్వడానికి ప్రధానమంత్రి నేతృత్వంలో ఒక మంత్రిమండలి ఉంటుంది, రాష్ట్రపతి ఆ సలహాకు అనుగుణంగా వ్యవహరిస్తారు. నిబంధన 75 మంత్రుల నియామకం, పదవీకాలం మరియు బాధ్యత గురించి, నిబంధన 73 కేంద్ర కార్యనిర్వాహక అధికార పరిధి గురించి, నిబంధన 76 అటార్నీ జనరల్ గురించి వివరిస్తాయి.

Q127. **(2) Right to freedom of Religion** · (2) మత స్వేచ్ఛ హక్కు

Articles 25-28 form the Right to Freedom of Religion (freedom of conscience, managing religious affairs, freedom from taxes for promoting a religion, and from religious instruction in state institutions). Cultural and Educational Rights are Articles 29-30, Right against Exploitation is Articles 23-24, and Right to Freedom is Articles 19-22.

నిబంధనలు 25-28 మత స్వేచ్ఛ హక్కును ఏర్పరుస్తాయి (అంతరాత్మ స్వేచ్ఛ, మత వ్యవహారాల నిర్వహణ, ఏదైనా మతాన్ని ప్రోత్సహించడానికి పన్నులు చెల్లించకుండా స్వేచ్ఛ, ప్రభుత్వ విద్యాసంస్థలలో మత బోధన నుండి స్వేచ్ఛ). సాంస్కృతిక మరియు విద్యా హక్కులు నిబంధనలు 29-30, పీడన నిరోధించే హక్కు నిబంధనలు 23-24, స్వేచ్ఛ హక్కు నిబంధనలు 19-22.

Q128. **(1) To Provide micro-finance to groups** · (1) సంఘాలకు చిన్న స్థాయి ఆర్థిక సహకారం అందించడం

A Self Help Group is a small group of poor people, mostly women, who save regularly and lend to members, and through the NABARD-led SHG-Bank Linkage Programme get small bank loans, so its core purpose is micro-finance. Farm technology, seeds and education are not its primary aim (the Telugu version of this question prints "co-operative societies" in place of SHGs, but the key is the same).

స్వయం సహాయక సంఘం (Self Help Group) అనేది ఎక్కువగా మహిళలతో కూడిన పేదల చిన్న బృందం; వారు క్రమం తప్పకుండా పొదుపు చేసి సభ్యులకు అప్పులు ఇస్తారు, NABARD నేతృత్వంలోని SHG-బ్యాంక్ అనుసంధాన కార్యక్రమం ద్వారా చిన్న బ్యాంకు రుణాలు పొందుతారు; కాబట్టి దీని ప్రధాన ఉద్దేశ్యం చిన్న స్థాయి ఆర్థిక సహకారం (micro-finance). సాంకేతిక వ్యవసాయం, విత్తనాలు మరియు విద్య దీని ప్రాథమిక లక్ష్యం కాదు (తెలుగు ప్రశ్నపత్రంలో ఈ ప్రశ్నలో SHGల స్థానంలో "సహకార సంఘాలు" అని ముద్రించబడింది, కానీ కీ మాత్రం ఒకటే).

Q129. **(1) Selvas** · (1) సెల్వాలు

The dense equatorial rainforests of the Amazon basin are called Selvas. Prairies (North America), Steppes (Eurasia) and Velds (South Africa) are temperate grasslands, not forests.

అమెజాన్ హరివాణంలోని దట్టమైన భూమధ్యరేఖా వర్షారణ్యాలను సెల్వాలు అంటారు. ప్రయరీలు (ఉత్తర అమెరికా), స్టెప్పీలు (యూరేషియా) మరియు వేల్డులు (దక్షిణాఫ్రికా) సమశీతోష్ణ గడ్డి భూములు, అడవులు కావు.

Q130. (3) Gujarat · (3) గుజరాత్

Aliabet is an island oil and gas field in the Gulf of Khambhat (Cambay) off the coast of Gujarat, part of the Cambay basin. Bombay High is the major offshore field of Maharashtra, while Digboi and Naharkatiya are in Assam.

అలియాబెట్ అనేది గుజరాత్ తీరానికి ఆవల ఖంభాత్ (కాంబే) సింధుశాఖలో ఉన్న ఒక ద్వీప చమురు, సహజవాయువు క్షేత్రం, ఇది కాంబే బేసిన్ లో భాగం. బొంబాయి హై మహారాష్ట్రలోని ప్రధాన సముద్రాంతర (ఆఫ్ షోర్) క్షేత్రం కాగా, డిగ్బోయ్ మరియు నహర్కటియా అస్సాంలో ఉన్నాయి.

Q131. (1) Prohibition of discrimination on grounds of religion, race, caste, sex or place of birth · (1) మత, జాతి, కుల, లింగ, జన్మ కారణంగా చూపే వివక్షత నిషేధం

Article 15 prohibits the State from discriminating against any citizen on grounds only of religion, race, caste, sex or place of birth. Equality before law is Article 14, equality of opportunity in public employment is Article 16, and abolition of untouchability is Article 17.

నిబంధన 15, కేవలం మతం, జాతి, కులం, లింగం లేదా జన్మస్థలం కారణంగా ఏ పౌరుడి పట్లా వివక్ష చూపకుండా రాజ్యాన్ని నిషేధిస్తుంది. చట్టం ముందు సమానత్వం నిబంధన 14, ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో సమాన అవకాశాలు నిబంధన 16, అంటరానితనం నిర్మూలన నిబంధన 17.

Q132. (2) Dadabhai Navroji · (2) దాదాభాయి నౌరోజీ

Dadabhai Naoroji made the first estimate of India's national income for 1867-68 (about Rs 20 per head) in his work "Poverty and Un-British Rule in India". V.K.R.V. Rao later made the first scientific estimate (1931-32), and P.C. Mahalanobis chaired the National Income Committee of 1949.

దాదాభాయి నౌరోజీ తన "Poverty and Un-British Rule in India" రచనలో 1867-68 సంవత్సరానికి భారత జాతీయ ఆదాయాన్ని (తలసరి సుమారు రూ. 20) మొట్టమొదటగా అంచనా వేశారు. తరువాత వి.కె.ఆర్.వి. రావు మొదటి శాస్త్రీయ అంచనాను (1931-32) రూపొందించారు, పి.సి. మహాలనోబిస్ 1949 జాతీయ ఆదాయ కమిటీకి అధ్యక్షత వహించారు.

Q133. (4) X Schedule · (4) పదవ షెడ్యూలు

The anti-defection law was added as the Tenth Schedule by the 52nd Constitutional Amendment Act, 1985. The Second Schedule covers salaries and emoluments, the Sixth Schedule tribal-area administration in the North-East, and the Seventh Schedule the Union, State and Concurrent Lists.

పార్టీ ఫిరాయింపుల నిరోధక చట్టాన్ని 52వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం, 1985 ద్వారా పదవ షెడ్యూలుగా చేర్చారు. రెండవ షెడ్యూలు జీతభత్యాల గురించి, ఆరవ షెడ్యూలు ఈశాన్య ప్రాంతంలోని గిరిజన ప్రాంతాల పరిపాలన గురించి, ఏడవ షెడ్యూలు కేంద్ర, రాష్ట్ర మరియు ఉమ్మడి జాబితాల గురించి వివరిస్తాయి.

Q134. (2) Hot zone · (2) ఉష్ణ మండలం

Monsoon (tropical deciduous) forests grow in the hot tropical zone, where heavy seasonal rain is followed by a long dry season, as in India, Myanmar and Thailand. The equatorial zone has evergreen rainforests instead, since it gets rain throughout the year.

ఋతుపవన (ఉష్ణమండల ఆకురాల్చే) అడవులు ఉష్ణ మండలంలో పెరుగుతాయి; భారతదేశం, మయన్మార్ మరియు థాయిలాండ్ లో లాగా అక్కడ భారీ కాలానుగుణ వర్షాల తర్వాత సుదీర్ఘ పొడి కాలం ఉంటుంది. భూమధ్యరేఖ మండలంలో ఏడాది పొడవునా వర్షం కురుస్తుంది కాబట్టి అక్కడ వీటికి బదులు సతత హరిత వర్షారణ్యాలు ఉంటాయి.

Q135. (4) All of the above · (4) పైవన్నీ

Fixed capital means durable produced assets used again and again in production over many years, such as buildings, plant and machinery, and equipment like computers. Since buildings, machines and computers are all fixed capital, "All of the above" is correct; raw materials and cash used up in one cycle are working capital.

స్థిర మూలధనం అంటే అనేక సంవత్సరాల పాటు ఉత్పత్తిలో మళ్ళీ మళ్ళీ ఉపయోగించే మన్నికైన ఉత్పాదిత ఆస్తులు; ఉదాహరణకు భవనాలు, ప్లాంటు మరియు యంత్రాలు, కంప్యూటర్ల వంటి పరికరాలు. భవనాలు, యంత్రాలు, కంప్యూటర్లు అన్నీ స్థిర మూలధనమే కాబట్టి "పైవన్నీ" సరైన సమాధానం; ఒకే ఉత్పత్తి చక్రంలో వినియోగమైపోయే ముడి పదార్థాలు, నగదు నిర్వహణ మూలధనం (Working capital).

Q136. (4) **Part-VI** · (4) భాగం-VI

Part VI (Articles 152-237) deals with the States, and its Chapter III (Articles 168-212) covers the State Legislature. Part V deals with the Union, Part IV with the Directive Principles, and Part VII (Part B States) was repealed by the 7th Amendment in 1956.

భాగం-VI (నిబంధనలు 152-237) రాష్ట్రాల గురించి వివరిస్తుంది, దానిలోని అధ్యాయం III (నిబంధనలు 168-212) రాష్ట్ర శాసన సభ గురించి చెబుతుంది. భాగం-V కేంద్రం గురించి, భాగం-IV ఆదేశిక సూత్రాల గురించి వివరిస్తాయి, భాగం-VII (పార్ట్ B రాష్ట్రాలు) 1956లో 7వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా రద్దు చేయబడింది.

Q137. (1) **Ministry of Tribal Affairs** · (1) గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ

"Sankalp se Siddhi - Village and Digital Connect Drive" was launched in April 2021 by TRIFED under the Ministry of Tribal Affairs. It aimed to activate Van Dhan Vikas Kendras in about 1,500 tribal villages and link tribal producers to markets.

"సంకల్ప్ సే సిద్ధి - గ్రామ మరియు డిజిటల్ కనెక్ట్ డ్రైవ్" ను గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని TRIFED ఏప్రిల్ 2021లో ప్రారంభించింది. సుమారు 1,500 గిరిజన గ్రామాలలో వన్ ధన్ వికాస్ కేంద్రాలను క్రియాశీలం చేయడం, గిరిజన ఉత్పత్తిదారులను మార్కెట్లతో అనుసంధానించడం దీని లక్ష్యం.

Q138. (3) **73rd Constitutional Amendment Act** · (3) 73 వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం

The 73rd Constitutional Amendment Act, 1992 added Part IX ("The Panchayats", Articles 243-243O) and the Eleventh Schedule. The 74th Amendment added Part IX-A on Municipalities, the 86th made elementary education a fundamental right (Article 21A), and the 104th extended SC/ST reservation in legislatures and ended Anglo-Indian nomination.

73 వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం, 1992 భాగం IX ("పంచాయతీలు", నిబంధనలు 243-243O) ను, పదకొండవ షెడ్యూలును చేర్చింది. 74 వ సవరణ పురపాలక సంఘాలపై భాగం IX-A ను చేర్చింది, 86 వ సవరణ ప్రాథమిక విద్యను ప్రాథమిక హక్కుగా చేసింది (నిబంధన 21A), 104 వ సవరణ శాసనసభలలో SC/ST రిజర్వేషన్లను పొడిగించి, ఆంగ్లో-ఇండియన్ల నామినేషన్ ను రద్దు చేసింది.

Q139. (1) **Inter-State Council** · (1) అంతరాష్ట్ర మండలి

The Inter-State Council is provided for in Article 263 of the Constitution (set up by Presidential order in 1990), so it is a constitutional body. The Planning Commission was created by an executive resolution in 1950, while the Central Vigilance Commission (CVC Act, 2003) and the Central Information Commission (RTI Act, 2005) are statutory bodies.

అంతరాష్ట్ర మండలి గురించి రాజ్యాంగంలోని నిబంధన 263 లో పేర్కొనబడింది (1990లో రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వు ద్వారా ఏర్పాటైంది), కాబట్టి ఇది రాజ్యాంగ సంస్థ. ప్రణాళికా సంఘం 1950లో కార్యనిర్వాహక తీర్మానం ద్వారా ఏర్పాటైంది, కాగా కేంద్ర నిఘా సంస్థ (CVC చట్టం, 2003) మరియు కేంద్ర సమాచార సంస్థ (RTI చట్టం, 2005) చట్టబద్ధ సంస్థలు.

Q140. (3) **150** · (3) 150

"Isolyte" here means isohyet, a line joining places of equal rainfall. The windward Konkan and Malabar coasts below the Western Ghats are among India's wettest regions, with well over 200 cm of rain a year, so the official key takes 150 cm, the highest value offered, as the isohyet along them; 20, 60 and 100 cm are far too low for these coasts.

ప్రశ్నలోని "Isolyte" అనే పదానికి ఇక్కడ అర్థం isohyet, అంటే సమాన వర్షపాతం గల ప్రదేశాలను కలిపే సమవర్షపాత రేఖ. పశ్చిమ కనుమల దిగువన పవనాభిముఖంగా ఉండే కొంకణ్ మరియు మలబార్ తీరాలు భారతదేశంలో అత్యధిక వర్షపాతం పొందే ప్రాంతాలలో ఒకటి, అక్కడ ఏటా 200 cm కంటే చాలా ఎక్కువ వర్షం కురుస్తుంది; కాబట్టి అధికారిక కీ ఇచ్చిన విలువలలో అత్యధికమైన 150 cm ను ఆ తీరాల వెంబడి ఉండే సమవర్షపాత రేఖగా తీసుకుంది; 20, 60 మరియు 100 cm ఈ తీరాలకు చాలా తక్కువ.

Q141. (1) **Fohn** · (1) ఫోన్

The Fohn is the textbook dry wind: air that has lost its moisture on the windward side of the Alps warms adiabatically as it descends the leeward slopes, arriving warm and very dry. Monsoons are moisture-laden, and the Sirocco, though dry over the Sahara, picks up moisture crossing the Mediterranean and reaches southern Europe as a humid wind, and the Bora is known mainly as a cold, gusty wind of the Adriatic.

ఫోన్ (Fohn) పాఠ్యపుస్తకాలలో చెప్పే ప్రామాణిక శుష్క గాలి: ఆల్ప్స్ పర్వతాల పవనాభిముఖ వైపు తేమను కోల్పోయిన గాలి, పవన విముఖ వాలుల నుండి కిందికి దిగుతున్నప్పుడు స్థిరోష్ణ (adiabatic) ప్రక్రియ ద్వారా వేడెక్కి, వెచ్చగా మరియు చాలా పొడిగా చేరుతుంది. ఋతుపవనాలు తేమతో నిండి ఉంటాయి; సిరాకో సహారా మీద పొడిగా ఉన్నప్పటికీ, మధ్యధరా సముద్రాన్ని దాటేటప్పుడు తేమను గ్రహించి దక్షిణ యూరప్ తేమతో కూడిన గాలిగా చేరుతుంది; బోరా ప్రధానంగా అడ్రియాటిక్ ప్రాంతపు చల్లని, ఉధృతమైన గాలిగా ప్రసిద్ధి.

Q142. (1) **Pir Panjal** · (1) పీర్ పంజాల్

Karewas are flat-topped lake (lacustrine) deposits of clay, sand and silt left by an ancient lake in the Kashmir valley, found mainly along the lower slopes of the Pir Panjal range on the valley's south-western side. They are known for saffron (kesar) cultivation.

కరేవాలు (Karewas) కాశ్మీర్ లోయలోని ఒక ప్రాచీన సరస్సు వదిలివెళ్ళిన బంకమట్టి, ఇసుక మరియు ఒండ్రు మట్టితో కూడిన, పైభాగం చదునుగా ఉండే సరోవర (lacustrine) నిక్షేపాలు; ఇవి ప్రధానంగా లోయకు నైరుతి వైపున ఉన్న పీర్ పంజాల్ శ్రేణి దిగువ వాలుల వెంబడి కనిపిస్తాయి. ఇవి కుంకుమపువ్వు (కేసర్) సాగుకు ప్రసిద్ధి.

Q143. (1) **Banks** · (1) బ్యాంకులు

Banks and co-operatives form the formal credit sector, regulated by the RBI. Moneylenders, relatives, friends, traders and employers are informal sources of credit, with no regulatory oversight of their interest rates or terms.

బ్యాంకులు మరియు సహకార సంఘాలు RBI నియంత్రణలో ఉండే అధికారిక (వ్యవస్థీకృత) ఋణ రంగాన్ని ఏర్పరుస్తాయి. వడ్డీ వ్యాపారులు, బంధువులు, స్నేహితులు, వర్తకులు మరియు యజమానులు అనధికారిక ఋణ వనరులు; వారు వసూలు చేసే వడ్డీ రేట్లు లేదా విధించే షరతులపై ఎలాంటి నియంత్రణ పర్యవేక్షణ ఉండదు.

Q144. (1) **Morley-Minto Reforms** · (1) మోర్లే-మింటో సంస్కరణలు

The Indian Councils Act, 1909 is named the Morley-Minto Reforms after John Morley, Secretary of State for India, and Lord Minto, the Viceroy; it enlarged the legislative councils and introduced separate electorates for Muslims. The Montagu-Chelmsford Reforms led to the Government of India Act, 1919, while the Charter Acts (1793-1853) renewed the East India Company's charter.

భారత కౌన్సిల్ చట్టం, 1909 కు భారత వ్యవహారాల కార్యదర్శి (Secretary of State for India) జాన్ మోర్లే మరియు వైస్రాయ్ లార్డ్ మింటో పేర్ల మీదుగా మోర్లే-మింటో సంస్కరణలు అని పేరు వచ్చింది; ఇది శాసన మండలాలను విస్తరించి, ముస్లింలకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గాలను ప్రవేశపెట్టింది. మోంటాగ్-చెల్మ్స్ఫోర్డ్ సంస్కరణలు భారత ప్రభుత్వ చట్టం, 1919 కు దారితీశాయి, కాగా చార్టర్ చట్టాలు (1793-1853) ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ చార్టర్ను పునరుద్ధరించాయి.

Q145. (3) **Pradhan Mantri Grameen Digital Saksharata Abhiyan** · (3) ప్రధాన మంత్రి గ్రామీణ డిజిటల్ సాక్షరత అభియాన్

PMGDISHA (Pradhan Mantri Gramin Digital Saksharta Abhiyan), approved in 2017 under the Ministry of Electronics and IT, aims to make 6 crore rural households digitally literate by training one member of each to operate computers and digital devices. PMKVY and DDU-GKY are skill-training schemes, and NRLM organises the rural poor into self-help groups.

ఎలక్ట్రానిక్స్ మరియు ఐటీ మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో 2017లో ఆమోదం పొందిన PMGDISHA (ప్రధాన మంత్రి గ్రామీణ డిజిటల్ సాక్షరత అభియాన్), ప్రతి కుటుంబం నుండి ఒక సభ్యునికి కంప్యూటర్లు మరియు డిజిటల్ పరికరాలను ఉపయోగించడంలో శిక్షణ ఇవ్వడం ద్వారా 6 కోట్ల గ్రామీణ కుటుంబాలను డిజిటల్ అక్షరాస్యులుగా చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. PMKVY మరియు DDU-GKY నైపుణ్య శిక్షణ పథకాలు, NRLM గ్రామీణ పేదలను స్వయం సహాయక సంఘాలుగా సంఘటితం చేస్తుంది.

Q146. (3) Gender equality · (3) లింగ సమానత్వం

Gender equality is the state in which women, men and people of all genders enjoy equal rights, responsibilities and opportunities. Gender sensitization is the process of making people aware of gender issues, and gender disparity is the unequal treatment that equality seeks to remove.

స్త్రీలు, పురుషులు మరియు అన్ని లింగాల వ్యక్తులు సమాన హక్కులు, బాధ్యతలు మరియు అవకాశాలను అనుభవించే స్థితిని లింగ సమానత్వం అంటారు. లింగ సున్నితత్వం (Gender sensitization) అనేది లింగ సంబంధిత సమస్యలపై ప్రజలకు అవగాహన కల్పించే ప్రక్రియ, లింగ అసమానత అనేది సమానత్వం తొలగించాలనుకునే అసమాన వ్యవహారం.

Q147. (1) Central Statistical Organisation · (1) కేంద్ర గణాంక సంస్థ

National income (national accounts) estimates of India are prepared by the Central Statistical Organisation under the Ministry of Statistics and Programme Implementation, now part of the National Statistical Office after the 2019 merger. The Indian Statistical Institute is a research and teaching body, and the RBI deals with monetary and banking statistics. భారతదేశ జాతీయ ఆదాయ (జాతీయ ఖాతాల) అంచనాలను గణాంకాలు మరియు కార్యక్రమాల అమలు మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని కేంద్ర గణాంక సంస్థ రూపొందిస్తుంది; 2019 విలీనం తర్వాత ఇది ఇప్పుడు జాతీయ గణాంక కార్యాలయంలో భాగం. భారత గణాంక సంస్థ ఒక పరిశోధన మరియు బోధనా సంస్థ, RBI ద్రవ్య మరియు బ్యాంకింగ్ గణాంకాలను చూసుకుంటుంది.

Q148. (2) Delhi-Chennai · (2) ఢిల్లీ-చెన్నై

Under the rationalised numbering, NH 48 runs from Delhi to Chennai via Jaipur, Ahmedabad, Mumbai, Pune and Bengaluru. Srinagar-Kanyakumari is NH 44 (the longest), and Panvel-Kanyakumari along the west coast is NH 66. హేతుబద్ధీకరించిన సంఖ్యా విధానం ప్రకారం, NH 48 ఢిల్లీ నుండి జైపూర్, అహ్మదాబాద్, ముంబాయి, పుణె మరియు బెంగళూరు మీదుగా చెన్నై వరకు వెళుతుంది. శ్రీనగర్-కన్యాకుమారి NH 44 (అతి పొడవైనది), పశ్చిమ తీరం వెంబడి పన్నేల్-కన్యాకుమారి NH 66.

Q149. (1) State Election Commissioner · (1) రాష్ట్ర ఎన్నికల అధికారి

Under Article 243K, the superintendence, direction and control of panchayat elections is vested in the State Election Commission, headed by a State Election Commissioner appointed by the Governor. The Chief Election Commissioner heads the Election Commission of India, which conducts elections to Parliament, state legislatures and the offices of President and Vice-President.

నిబంధన 243K ప్రకారం, పంచాయతీ ఎన్నికల పర్యవేక్షణ, నిర్దేశం మరియు నియంత్రణ అధికారం రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘానికి ఉంటుంది; దీనికి గవర్నర్ నియమించే రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ (రాష్ట్ర ఎన్నికల అధికారి) నేతృత్వం వహిస్తారు. ముఖ్య ఎన్నికల కమిషనర్ భారత ఎన్నికల సంఘానికి నేతృత్వం వహిస్తారు, ఇది పార్లమెంటు, రాష్ట్ర శాసనసభలు మరియు రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి పదవులకు ఎన్నికలు నిర్వహిస్తుంది.

Q150. (2) Negrito · (2) నెగ్రిటోలు (Negritos)

In B.S. Guha's racial classification, the Negrito strain, the oldest racial element in India, survives among small food-gathering hill tribes of the south such as the Kadar, Irula and Paniyan, and the official key places the Uralis of the Tamil Nadu hills in this Negrito group. Mongoloids are found mainly in the north-east and Himalaya, and Nordics in the north-west.

బి.ఎస్. గుహా జాతి వర్గీకరణలో, భారతదేశంలోని అత్యంత ప్రాచీన జాతి అంశమైన నెగ్రిటో లక్షణాలు దక్షిణాదిలోని కాడర్, ఇరుల మరియు పనియన్ వంటి ఆహార సేకరణ చేసే చిన్న కొండ తెగలలో మిగిలి ఉన్నాయి; అధికారిక కీ తమిళనాడు కొండ ప్రాంతాల యురాలీలను ఈ నెగ్రిటో సమూహంలో చేర్చింది. మంగోలాయిడ్లు ప్రధానంగా ఈశాన్య ప్రాంతం మరియు హిమాలయాలలో, నోర్డిక్స్ వాయువ్య ప్రాంతంలో కనిపిస్తారు.

Q151. (4) All of the above · (4) పైవన్నీ

Emotional intelligence is a set of related skills: recognizing emotions, understanding and labeling them, and expressing and regulating them (summed up in the well-known RULER model). Since each of the first three options covers only part of this set, "All of the above" is correct.

భావోద్వేగ మేధస్సు అనేది పరస్పర సంబంధం గల నైపుణ్యాల సమూహం: భావోద్వేగాలను గుర్తించడం, వాటిని అర్థం చేసుకుని వర్గీకరించడం (పేరు పెట్టడం), వాటిని వ్యక్తీకరించడం మరియు నియంత్రించడం (ప్రసిద్ధ RULER నమూనా వీటిని సంక్షిప్తంగా సూచిస్తుంది). మొదటి మూడు ఐచ్ఛికాలలో ప్రతి ఒక్కటి ఈ సమూహంలో ఒక భాగాన్ని మాత్రమే సూచిస్తుంది కాబట్టి "పైవన్నీ" సరైన సమాధానం.

Q152. (3) Compassion · (3) కరుణ

Social awareness means sensing and understanding other people's feelings and needs, so it shows itself as empathy and compassion, that is, genuine concern for others. Selfishness and a lack of conscience are its opposites, and perseverance is a self-motivation trait rather than a social-awareness one.

సామాజిక అవగాహన అంటే ఇతరుల భావాలను, అవసరాలను గ్రహించి అర్థం చేసుకోవడం; కాబట్టి ఇది సానుభూతి (empathy) మరియు కరుణ, అంటే ఇతరుల పట్ల నిజమైన శ్రద్ధ రూపంలో వ్యక్తమవుతుంది. స్వార్థం మరియు మనస్సాక్షి లేమి దీనికి విరుద్ధమైనవి, పట్టుదల సామాజిక అవగాహనకు సంబంధించినది కాకుండా స్వీయ ప్రేరణకు సంబంధించిన లక్షణం.

Q153. (1) Emotional intelligence · (1) భావోద్వేగ మేధస్సు

Social awareness is one of the core components of emotional intelligence (with self-awareness, self-management and relationship management), so it rests on emotional intelligence and empathy, which let a person read and respond to others' emotions. Intolerance works against social awareness.

సామాజిక అవగాహన భావోద్వేగ మేధస్సులోని ప్రధాన అంశాలలో ఒకటి (స్వీయ అవగాహన, స్వీయ నిర్వహణ మరియు సంబంధాల నిర్వహణతో పాటు), కాబట్టి ఇది భావోద్వేగ మేధస్సు మరియు సానుభూతి (empathy) పై ఆధారపడి ఉంటుంది; ఇవి ఒక వ్యక్తి ఇతరుల భావోద్వేగాలను గ్రహించి, వాటికి తగిన విధంగా స్పందించేలా చేస్తాయి. అసహనం సామాజిక అవగాహనకు వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తుంది.

Q154. (2) Telangana Congress Samithi · (2) తెలంగాణ కాంగ్రెస్ సమితి

Konda Laxman Bapuji resigned from the state cabinet in March 1969 in support of the separate Telangana agitation, and as per the official key the body he then founded was the Telangana Congress Samithi. The Telangana Praja Samithi, which led the 1969 agitation, was a separate organisation later headed by M. Chenna Reddy.

ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమానికి మద్దతుగా కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ మార్చి 1969లో రాష్ట్ర మంత్రివర్గం నుండి రాజీనామా చేశారు; అధికారిక కీ ప్రకారం ఆ తర్వాత ఆయన నెలకొల్పిన సంఘం తెలంగాణ కాంగ్రెస్ సమితి. 1969 ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించిన తెలంగాణ ప్రజా సమితి వేరే సంస్థ, తరువాత దానికి ఎం. చెన్నా రెడ్డి నాయకత్వం వహించారు.

Q155. (2) Telangana Aikya vedika · (2) తెలంగాణ ఐక్య వేదిక

As per the official key, the Telangana Aikya Vedika (Telangana Unity Forum) was the association formed in 1997, when the separate-state demand revived in its second phase, to bring groups together and speed up the movement.

అధికారిక కీ ప్రకారం, ప్రత్యేక రాష్ట్ర డిమాండ్ రెండో దశలో మళ్ళీ పుంజుకున్న 1997 లో, వివిధ బృందాలను ఒకచోటికి చేర్చి ఉద్యమాన్ని వేగవంతం చేయడానికి ఏర్పడిన సంఘం తెలంగాణ ఐక్య వేదిక.

Q156. (3) Both (1) and (2) · (3) (1) మరియు (2)

Because emotionally intelligent people can manage their own emotions and understand those of others, they are good both at solving problems calmly and at turning conflicts into constructive outcomes. The word "only" makes options (1) and (2) incomplete.

భావోద్వేగ మేధస్సు గల వ్యక్తులు తమ సొంత భావోద్వేగాలను నియంత్రించుకోగలరు, ఇతరుల భావోద్వేగాలను అర్థం చేసుకోగలరు కాబట్టి, వారు సమస్యలను ప్రశాంతంగా పరిష్కరించడంలోనూ, విభేదాలను నిర్మాణాత్మక ఫలితాలుగా మార్చడంలోనూ నైపుణ్యం కలిగి ఉంటారు. "మాత్రమే" అనే పదం వల్ల ఐచ్ఛికాలు (1) మరియు (2) అసంపూర్ణమవుతాయి.

Q157. (1) Ramappa Temple · (1) రామప్ప గుడి

The Kakatiya Rudreshwara (Ramappa) Temple at Palampet in Mulugu district was inscribed on the UNESCO World Heritage List in July 2021, making it Telangana's first World Heritage Site. Yadadri, Vemulawada and Dharmapuri are important pilgrim temples but are not World Heritage Sites.

ములుగు జిల్లా పాలంపేటలోని కాకతీయ రుద్రేశ్వర (రామప్ప) ఆలయం జూలై 2021లో UNESCO ప్రపంచ వారసత్వ జాబితాలో చేర్చబడింది, దీంతో ఇది తెలంగాణ మొదటి ప్రపంచ వారసత్వ ప్రదేశంగా నిలిచింది. యాదాద్రి, వేములవాడ మరియు ధర్మపురి ముఖ్యమైన పుణ్యక్షేత్రాలు, కానీ అవి ప్రపంచ వారసత్వ ప్రదేశాలు కావు.

Q158. (3) **Marlavayi** · (3) మార్లవాయి

The Austrian anthropologist Christoph von Fürer-Haimendorf, adviser on tribes to the Nizam's government, lived among the Raj Gonds at Marlavai village in Adilabad, and his and his wife Betty's memorial is in that village. Jodeghat is linked with Komaram Bheem's Gond revolt, not with Haimendorf's residence.

నిజాం ప్రభుత్వానికి గిరిజన వ్యవహారాల సలహాదారుగా పనిచేసిన ఆస్ట్రీయన్ ఆంత్రోపాలజిస్ట్ క్రిస్టోఫ్ వాన్ ఫ్యూరర్-హైమండాల్ఫ్, అదిలాబాద్ లోని మార్లవాయి గ్రామంలో రాజ్ గోండుల మధ్య నివసించారు; ఆయన మరియు ఆయన భార్య బెట్టీ స్మారకం ఆ గ్రామంలోనే ఉంది. జోడేఘాట్ కొమురం భీమ్ నేతృత్వంలోని గోండుల తిరుగుబాటుతో ముడిపడి ఉంది, హైమండాల్ఫ్ నివాసంతో కాదు.

Q159. (4) **UNO** · (4) యు ఎన్ ఓ

The United Nations Organisation has 193 member states drawn from every continent, so it has by far the widest geographical spread. BRICS has a handful of members, while SAARC (South Asia) and ASEAN (South-East Asia) are regional groupings.

ఐక్యరాజ్యసమితి (UNO) లో అన్ని ఖండాల నుండి 193 సభ్య దేశాలు ఉన్నాయి, కాబట్టి భౌగోళికంగా దీని విస్తృతి అన్నింటికంటే చాలా ఎక్కువ. బ్రిక్స్ లో కొన్ని సభ్య దేశాలు మాత్రమే ఉన్నాయి, కాగా సార్క్ (దక్షిణాసియా) మరియు ఆసియన్ (ఆగ్నేయాసియా) ప్రాంతీయ కూటములు.

Q160. (3) **February 3, 2010** · (3) ఫిబ్రవరి 3, 2010

The Union Home Ministry constituted the five-member committee headed by Justice B.N. Srikrishna on 3 February 2010 to examine the demand for a separate Telangana state; it submitted its report, with six options, on 30 December 2010.

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర డిమాండ్ ను పరిశీలించడానికి కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ జస్టిస్ బి.ఎన్. శ్రీకృష్ణ నేతృత్వంలో ఐదుగురు సభ్యుల కమిటీని 3 ఫిబ్రవరి 2010న ఏర్పాటు చేసింది; ఈ కమిటీ ఆరు ప్రత్యామ్నాయాలతో కూడిన తన నివేదికను 30 డిసెంబర్ 2010న సమర్పించింది.

Q161. (3) **a-iv, b-i, c-ii, d-iii** · (3) a-iv, b-i, c-ii, d-iii

The 7 Habits of Highly Effective People is by Stephen R. Covey, The 5 AM Club by Robin Sharma, You Can Win by Shiv Khara, and Believe in Yourself by Dr. Joseph Murphy. Hence a-iv, b-i, c-ii, d-iii.

'ది 7 హబిట్స్ ఆఫ్ హైలీ ఎఫ్ఫెక్టివ్ పీపుల్' ను స్టీఫన్ ఆర్. కావే, 'ది 5 ఏఎమ్ క్లబ్' ను రాబిన్ శర్మా, 'యూ కెన్ విన్' ను శివ ఖేరా, 'బిలీవ్ ఇన్ యువర్సెల్ఫ్' ను డా. జోసెఫ్ మర్ఫీ రచించారు. కాబట్టి a-iv, b-i, c-ii, d-iii.

Q162. (1) **Ananthula Madan Mohan** · (1) అనంతుల మదన్ మోహన్

The Telangana Praja Samithi was set up in 1969 during the separate Telangana agitation with Ananthula Madan Mohan as its founder president. M. Chenna Reddy took over its leadership later in 1969 and led it in the 1971 Lok Sabha elections, which is why option (4) is a common trap.

ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమం సమయంలో 1969లో అనంతుల మదన్ మోహన్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడిగా తెలంగాణ ప్రజా సమితి ఏర్పాటైంది. ఎం. చెన్నా రెడ్డి 1969 లోనే తరువాత దాని నాయకత్వాన్ని చేపట్టి, 1971 లోక్ సభ ఎన్నికలలో దానిని నడిపించారు; అందుకే ఐచ్ఛికం (4) దగ్గర అభ్యర్థులు తరచూ పొరబడతారు.

Q163. (2) **Gurudass Gupta** · (2) గురుదాస్ గుప్తా

As per the key, it was the CPI leader Gurudas Dasgupta (printed "Gurudass Gupta") who announced his party's support for separate Telangana; the CPI backed the demand. Brinda Karat, Sitaram Yechury and P.R. Natarajan belong to the CPI(M), which favoured keeping Andhra Pradesh united.

కీ ప్రకారం, తన పార్టీ ప్రత్యేక తెలంగాణకు మద్దతు ఇస్తున్నట్లు ప్రకటించినది CPI నాయకుడు గురుదాస్ దాస్ గుప్తా (ప్రశ్నపత్రంలో "గురుదాస్ గుప్తా" అని ముద్రించబడింది); CPI ఈ డిమాండ్ ను సమర్థించింది. బ్రిందా కారత్, సీతారాం ఏచూరి మరియు P.R. నటరాజన్ CPI(M) కు చెందినవారు, ఆ పార్టీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ను సమైక్యంగా ఉంచడానికే మొగ్గు చూపింది.

Q164. (1) Jawaharlal Nehru · (1) జవహర్లాల్ నెహ్రూ

Jawaharlal Nehru was Prime Minister continuously from 15 August 1947 until his death on 27 May 1964, nearly 17 years, the longest tenure. Indira Gandhi served about 16 years over two spells, Manmohan Singh 10 years and Vajpayee about 6 years in all.

జవహర్లాల్ నెహ్రూ 15 ఆగస్టు 1947 నుండి 27 మే 1964న ఆయన మరణించే వరకు, దాదాపు 17 సంవత్సరాలు నిరంతరాయంగా ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నారు; ఇదే అత్యంత సుదీర్ఘ పదవీకాలం. ఇందిరా గాంధీ రెండు విడతలలో కలిపి సుమారు 16 సంవత్సరాలు, మన్మోహన్ సింగ్ 10 సంవత్సరాలు, వాజ్పేయి మొత్తం సుమారు 6 సంవత్సరాలు పదవిలో ఉన్నారు.

Q165. (3) To unite all the organisations, associations founded to achieve separate Telangana · (3) ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు లక్ష్యంతో ఏర్పాటైన అన్ని సంఘాలను, సంస్థలను ఐక్యం చేయడానికి

The Telangana (Political) Joint Action Committee, formed in December 2009 with Prof. M. Kodandaram as convenor, was an umbrella body that brought political parties, employees, students and other groups working for a separate Telangana state onto one platform. It was not a wing of any single party.

ప్రొ. ఎం. కోదండరాం కన్వీనర్ గా డిసెంబర్ 2009లో ఏర్పాటైన తెలంగాణ (రాజకీయ) జాయింట్ యాక్షన్ కమిటీ, ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం కోసం పనిచేస్తున్న రాజకీయ పార్టీలు, ఉద్యోగులు, విద్యార్థులు మరియు ఇతర బృందాలను ఒకే వేదికపైకి తెచ్చిన ఒక గొడుగు సంస్థ. ఇది ఏ ఒక్క పార్టీకి చెందిన విభాగం కాదు.

Q166. (3) Nayini Narasimha Reddy · (3) నాయిని నర్సింహ రెడ్డి

In the first K. Chandrashekar Rao cabinet formed in June 2014, Nayini Narasimha Reddy held the Home portfolio, making him the state's first Home Minister. Mahmood Ali was Deputy Chief Minister then and became Home Minister only in the second cabinet (2018).

జూన్ 2014లో ఏర్పాటైన మొదటి కె. చంద్రశేఖర రావు మంత్రివర్గంలో నాయిని నర్సింహ రెడ్డి హోం శాఖను నిర్వహించారు, దీంతో ఆయన రాష్ట్ర మొదటి హోం మంత్రి అయ్యారు. అప్పుడు మహమూద్ అలీ ఉప ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు, ఆయన రెండవ మంత్రివర్గంలో (2018) మాత్రమే హోం మంత్రి అయ్యారు.

Q167. (4) Major Somnath Sharma · (4) మేజర్ సోమ్నాథ్ శర్మ

Major Somnath Sharma of 4 Kumaon was awarded the first Param Vir Chakra, posthumously, for defending Badgam near Srinagar airfield against raiders on 3 November 1947. Albert Ekka (1971 war), Ramaswamy Parameswaran (IPKF, Sri Lanka, 1987) and Sanjay Kumar (Kargil, 1999) are later recipients.

4 కుమావూన్ కు చెందిన మేజర్ సోమ్నాథ్ శర్మకు, 3 నవంబర్ 1947న శ్రీనగర్ విమానాశ్రయం సమీపంలోని బడ్గామ్ ను చొరబాటుదారుల నుండి రక్షించినందుకు, మరణానంతరం మొట్టమొదటి పరమ వీర చక్ర ప్రధానం చేయబడింది. ఆల్బర్ట్ ఎక్కా (1971 యుద్ధం), రామస్వామి పరమేశ్వరన్ (IPKF, శ్రీలంక, 1987) మరియు సంజయ్ కుమార్ (కార్గిల్, 1999) తరువాతి కాలపు గ్రహీతలు.

Q168. (2) Yellapragada Sita Kumari · (2) ఎల్లాప్రగడ సీతా కుమారి

As per the official key, the Andhra Mahila Sabha session held at Khammam in 1934, alongside the third Andhra Mahasabha conference there, was presided over by Yellapragada Sita Kumari. Such women's conferences were held with the Andhra Mahasabha sessions to take up issues like women's education and social reform in Nizam's Telangana.

అధికారిక కీ ప్రకారం, 1934లో ఖమ్మంలో మూడవ ఆంధ్ర మహాసభ సమావేశంతో పాటు జరిగిన ఆంధ్ర మహిళా సభ సమావేశానికి ఎల్లాప్రగడ సీతా కుమారి అధ్యక్షత వహించారు. నిజాం పాలనలోని తెలంగాణలో మహిళా విద్య, సామాజిక సంస్కరణ వంటి అంశాలను చేపట్టడానికి ఇలాంటి మహిళా సమావేశాలు ఆంధ్ర మహాసభ సమావేశాలతో పాటు జరిగేవి.

Q169. (1) Kothagudem · (1) కొత్తగూడెం

Kothagudem in Bhadrachalam Kothagudem district is the headquarters of the Singareni Collieries Company and is popularly called the "Coal Town" of Telangana. Godavarikhani also has coal mines, but the key takes Kothagudem as the coal town.

భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లాలోని కొత్తగూడెం సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ ప్రధాన కేంద్రం, దీనిని తెలంగాణ "బొగ్గు నగరం" (Coal Town) అని పిలుస్తారు. గోదావరిఖనిలో కూడా బొగ్గు గనులు ఉన్నాయి, కానీ కీ కొత్తగూడెంను బొగ్గు నగరంగా తీసుకుంది.

Q170. **(4) (A), (B) & (C)** · (4) (A), (B) & (C)

The repo rate is the rate at which the RBI lends to banks, so changing it alters the cost of credit and the liquidity (money flow) in markets; inflation is a rise over time in the general price level of goods and services; and a financial crisis is a situation in which financial assets and instruments suddenly lose a large part of their value. All three statements are true.

రేపో రేటు అనేది RBI బ్యాంకులకు రుణాలు ఇచ్చే రేటు, కాబట్టి దానిని మార్చడం వల్ల రుణ వ్యయం మరియు మార్కెట్లలో ద్రవ్యత్వం (ధన ప్రవాహం) మారుతాయి; ద్రవ్యోల్బణం అంటే కాలక్రమంలో వస్తువులు మరియు సేవల సాధారణ ధరల స్థాయిలో పెరుగుదల; ఆర్థిక సంక్షోభం అంటే ఆర్థిక ఆస్తులు, సాధనాలు అకస్మాత్తుగా తమ విలువలో గణనీయ భాగాన్ని కోల్పోయే పరిస్థితి. మూడు ప్రకటనలూ సరైనవే.

Q172. **(3) October 15, 2011** · (3) అక్టోబర్, 15, 2011

During the Sakala Janula Samme (general strike) of 2011, the Telangana JAC's three-day 'Rail Roko' began on Saturday, 15 October 2011 and disrupted South Central Railway services across Telangana.

2011 సకల జనుల సమ్మె (సార్వత్రిక సమ్మె) సమయంలో, తెలంగాణ JAC చేపట్టిన మూడు రోజుల 'రైల్ రోకో' శనివారం, 15 అక్టోబర్ 2011న ప్రారంభమై తెలంగాణ అంతటా దక్షిణ మధ్య రైల్వే సేవలకు అంతరాయం కలిగించింది.

Q173. **(4) None of the above** · (4) పైవేవీ కావు

The Telangana IT department's annual report put IT/ITeS exports for 2022-23 at Rs. 2,41,275 crore (about Rs. 2.41 lakh crore, growth of 31.44%), which matches none of the listed figures; about Rs. 1.83 lakh crore was the 2021-22 figure.

తెలంగాణ ఐటీ శాఖ వార్షిక నివేదిక 2022-23 సంవత్సరానికి IT/ITeS ఎగుమతుల విలువను రూ. 2,41,275 కోట్లుగా (సుమారు రూ. 2.41 లక్ష కోట్లు, 31.44% వృద్ధి) పేర్కొంది, ఇది ఇచ్చిన ఏ సంఖ్యతోనూ సరిపోలదు; సుమారు రూ. 1.83 లక్ష కోట్లు అనేది 2021-22 సంవత్సరపు సంఖ్య.

Q174. **(2) Rs. 2.9 lakh crore** · (2) రూ. 2.9 లక్ష కోట్లు

Finance Minister T. Harish Rao presented Telangana's 2023-24 budget in February 2023 with a total outlay of Rs. 2,90,396 crore, i.e. about Rs. 2.9 lakh crore.

ఆర్థిక మంత్రి టి. హరీష్ రావు ఫిబ్రవరి 2023లో తెలంగాణ 2023-24 బడ్జెట్ను మొత్తం రూ. 2,90,396 కోట్ల వ్యయంతో, అంటే సుమారు రూ. 2.9 లక్ష కోట్లతో ప్రవేశపెట్టారు.

Q175. **(1) Study of inscriptions** · (1) శాసనాల గురించి చదివే శాస్త్రం

Epigraphy is the study of inscriptions on stone, metal and other durable surfaces, such as the Ashokan edicts, and is a key source for ancient Indian history. The study of coins is numismatics.

ఎపిగ్రఫీ అంటే రాతి, లోహం మరియు ఇతర మన్నికైన ఉపరితలాలపై ఉన్న శాసనాల (ఉదాహరణకు అశోకుని శాసనాలు) అధ్యయనం; ఇది ప్రాచీన భారత చరిత్రకు కీలక ఆధారం. నాణేల అధ్యయనాన్ని న్యూమిస్మాటిక్స్ (నాణేల శాస్త్రం) అంటారు.

Q176. **(1) Mumbai** · (1) ముంబాయి

Mumbai is called India's financial or commercial capital because it houses the headquarters of the RBI and SEBI, the Bombay Stock Exchange and National Stock Exchange, and the head offices of many banks and companies. Delhi is the political (national) capital, not the financial one.

RBI మరియు SEBI ప్రధాన కార్యాలయాలు, బొంబాయి స్టాక్ ఎక్స్చేంజ్ మరియు నేషనల్ స్టాక్ ఎక్స్చేంజ్, అనేక బ్యాంకులు, కంపెనీల ప్రధాన కార్యాలయాలు అక్కడే ఉండటం వల్ల ముంబాయిని భారతదేశ ఆర్థిక లేదా వాణిజ్య రాజధాని అంటారు. ఢిల్లీ రాజకీయ (జాతీయ) రాజధాని, ఆర్థిక రాజధాని కాదు.

Q177. **(1) Mattur** · (1) మట్టూర్

Mattur, a village on the banks of the Tunga river near Shivamogga in Karnataka, is famous as the "Sanskrit village" because its residents use Sanskrit in everyday conversation. Tumkur and Kundapura are towns, not known for this.

కర్ణాటకలోని శివమొగ్గ సమీపంలో తుంగ నది ఒడ్డున ఉన్న మట్టూర్ గ్రామం, అక్కడి నివాసులు రోజువారీ సంభాషణలో సంస్కృతాన్ని ఉపయోగిస్తారు కాబట్టి "సంస్కృత గ్రామం"గా ప్రసిద్ధి చెందింది. తూమ్కూరు మరియు కుండాపుర పట్టణాలు, అవి దీనికి ప్రసిద్ధి కావు.

Q178. (1) **Sultan al-Jaber** · (1) సుల్తాన్ ఆల్ జబెర్

In January 2023 the UAE named Sultan Ahmed Al Jaber, its Minister of Industry and CEO of ADNOC, as President of COP28, held in Dubai in late 2023. Sameh Shoukry (Egypt) presided over COP27, Alok Sharma (UK) over COP26 and Carolina Schmidt (Chile) over COP25.

జనవరి 2023లో UAE, తన పరిశ్రమల మంత్రి మరియు ADNOC CEO అయిన సుల్తాన్ అహ్మద్ అల్ జబెర్ను 2023 చివర్లో దుబాయ్లో జరిగిన COP28 అధ్యక్షుడిగా నియమించింది. సమేహ్ షాక్రీ (ఈజిప్ట్) COP27 కు, ఆలోక్ శర్మ (UK) COP26 కు, కార్లోలైనా స్కిడ్ట్ (చిలీ) COP25 కు అధ్యక్షత వహించారు.

Q179. (1) **P.T. Usha** · (1) పి. టి. ఉష

Olympian sprinter and coach P.T. Usha, nominated to the Rajya Sabha in 2022, was placed on the panel of vice-chairpersons and presided over the House proceedings in February 2023. Ashwini Nachappa and Sania Mirza are not members of the Rajya Sabha.

2022లో రాజ్యసభకు నామినేట్ అయిన ఒలింపియన్ స్ప్రింటర్ మరియు కోచ్ పి.టి. ఉష ఉపాధ్యక్షుల ప్యానెల్లో నియమితులై, ఫిబ్రవరి 2023లో సభా కార్యకలాపాలకు అధ్యక్షత వహించారు. అశ్వినీ నాచప్ప మరియు సానియా మీర్జా రాజ్యసభ సభ్యులు కారు.

Q180. (1) **Major Stringer Lawrence** · (1) మేజర్ స్ట్రింగర్ లారెన్స్

Major Stringer Lawrence, who commanded the East India Company's forces at Madras from 1748 and organised the sepoys into a regular, disciplined army, is called the "Father of the Indian Army". Ranjit Singh founded the Sikh kingdom of Punjab and Zorawar Singh was a Dogra general famous for his Ladakh campaigns.

1748 నుండి మద్రాసులో ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ దళాలకు నాయకత్వం వహించి, సిపాయిలను ఒక క్రమబద్ధమైన, క్రమశిక్షణ గల సైన్యంగా తీర్చిదిద్దిన మేజర్ స్ట్రింగర్ లారెన్స్ను "భారత సైన్యం పితామహుడు" అంటారు. రంజిత్ సింగ్ పంజాబ్లో సిక్కు రాజ్యాన్ని స్థాపించారు, జోరావర్ సింగ్ లడఖ్ దండయాత్రలకు ప్రసిద్ధి చెందిన డోగ్రా సేనాని.

Q181. (4) **Hyderabad** · (4) హైదరాబాద్

As per the official key, the state-level meeting of the Telangana Mahila Joint Action Samithi in January 2010 was held in Hyderabad, the centre of the joint action committees formed after the December 2009 announcement on Telangana.

అధికారిక కీ ప్రకారం, జనవరి 2010లో తెలంగాణ మహిళా జాయింట్ యాక్షన్ సమితి రాష్ట్ర స్థాయి సమావేశం హైదరాబాద్లో జరిగింది; డిసెంబర్ 2009 తెలంగాణ ప్రకటన తర్వాత ఏర్పడిన జాయింట్ యాక్షన్ కమిటీలకు హైదరాబాద్ కేంద్రంగా ఉండేది.

Q182. (1) **Babur** · (1) బాబర్

Babur took the title "Ghazi" after defeating Rana Sanga of Mewar at the Battle of Khanwa in 1527, a war he had proclaimed as a holy war. The other Mughal rulers listed are not associated with this title.

1527లో ఖన్వా యుద్ధంలో మేవాడ్కు చెందిన రాణా సంగాను ఓడించిన తర్వాత బాబర్ "ఘాజి" బిరుదును ధరించాడు; ఆ యుద్ధాన్ని అతడు పవిత్ర యుద్ధంగా ప్రకటించాడు. జాబితాలోని ఇతర మొగల్ పాలకులకు ఈ బిరుదుతో సంబంధం లేదు.

Q183. (3) **Anne Bhavani Koteswara Prasad** · (3) అన్నే భవానీ కోటేశ్వర ప్రసాద్

In February 2023 the Press Council of India chose veteran Telugu journalist A.B.K. Prasad (Anne Bhavani Koteswara Prasad) for its Raja Ram Mohan Roy award for outstanding contribution to journalism. He edited several major Telugu dailies and chaired the Andhra Pradesh Official Language Commission.

ఫిబ్రవరి 2023లో ప్రెస్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా, జర్నలిజానికి అత్యుత్తమ సేవలు అందించినందుకు ఇచ్చే రాజా రామోహన్ రాయ్ అవార్డుకు సీనియర్ తెలుగు పత్రికేయుడు ఎ.బి.కె. ప్రసాద్ (అన్నే భవానీ కోటేశ్వర ప్రసాద్) ను ఎంపిక చేసింది. ఆయన అనేక ప్రధాన తెలుగు దినపత్రికలకు సంపాదకుడిగా పనిచేశారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ అధికార భాషా సంఘానికి అధ్యక్షుడిగా ఉన్నారు.

Q184. (4) **Madan Mohan** · (4) మదన్ మోహన్

The Telangana Praja Samithi, also known as the Telangana People's Convention, was founded in 1969 during the separate-Telangana agitation with advocate Ananthula Madan Mohan as its founding president. M. Chenna Reddy took over its leadership later, which is why option (1) is tempting.

తెలంగాణ పీపుల్స్ కన్వెన్షన్ అని కూడా పిలువబడే తెలంగాణ ప్రజా సమితి, ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమం సమయంలో 1969లో న్యాయవాది అనంతుల మదన్ మోహన్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడిగా స్థాపించబడింది. ఎం. చెన్నారెడ్డి తరువాత దాని నాయకత్వాన్ని చేపట్టారు, అందుకే ఐచ్ఛికం (1) సరైనదిగా అనిపిస్తుంది.

Q186. (1) **Ramachari** · (1) రామాచారి

As per the official key, the 'Hyderabad Hitarakshana Samithi' (an association to safeguard the interests of the people of Hyderabad) was founded by Ramachari.

అధికారిక కీ ప్రకారం, 'హైదరాబాద్ హితరక్షణ సమితి' (హైదరాబాద్ ప్రజల ప్రయోజనాలను కాపాడటానికి ఏర్పడిన సంఘం) ని రామాచారి స్థాపించారు.

Q187. (4) **All of the above** · (4) పైవన్నీ

The Bharat Ratna was instituted in 1954 and its first recipients that year were three people together: C. Rajagopalachari, Dr. Sarvepalli Radhakrishnan and Dr. C.V. Raman. So no single name is correct and the answer is "All of the above".

భారత రత్న పురస్కారం 1954లో ప్రారంభించబడింది, ఆ సంవత్సరం దాని మొదటి గ్రహీతలు ఒకేసారి ముగ్గురు: సి. రాజగోపాలాచారి, డా. సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ మరియు డా. సి.వి. రామన్. కాబట్టి ఏ ఒక్క పేరు మాత్రమే సరైనది కాదు, సమాధానం "పైవన్నీ".

Q188. (4) **Bhadrachari Kothagudem** · (4) భద్రాద్రి కొత్తగూడెం

After the 2016 reorganisation of districts, Bhadrachari Kothagudem (about 7,480 sq km) is the largest district of Telangana by area, while Hyderabad is the smallest. Adilabad was the largest only before it was split into smaller districts.

2016 జిల్లాల పునర్వ్యవస్థీకరణ తర్వాత, భద్రాద్రి కొత్తగూడెం (సుమారు 7,480 sq km) విస్తీర్ణం పరంగా తెలంగాణలో అతి పెద్ద జిల్లా, కాగా హైదరాబాద్ అతి చిన్న జిల్లా. అదిలాబాద్ చిన్న జిల్లాలుగా విభజించబడక ముందు మాత్రమే అతి పెద్ద జిల్లాగా ఉండేది.

Q189. (1) **April, 1969** · (1) ఏప్రిల్, 1969

The Centre constituted the Godavari Water Disputes Tribunal under the Inter-State River Water Disputes Act, 1956 in April 1969, with Justice R.S. Bachawat as chairman (he also headed the Krishna tribunal set up the same month). It gave its final award in 1980.

అంతర్జాతీయ నదీ జల వివాదాల చట్టం, 1956 కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏప్రిల్ 1969లో జస్టిస్ ఆర్.ఎస్. బచావత్ అధ్యక్షుడిగా గోదావరి జల వివాదాల ట్రిబ్యునల్ ను ఏర్పాటు చేసింది (అదే నెలలో ఏర్పాటైన కృష్ణా ట్రిబ్యునల్ కు కూడా ఆయనే నేతృత్వం వహించారు). ఈ ట్రిబ్యునల్ 1980లో తన తుది తీర్పు (అవార్డు) ఇచ్చింది.

Q190. (2) **a-iii, b-i, c-iv, d-ii** · (2) a-iii, b-i, c-iv, d-ii

Satya Nadella is CEO of Microsoft, Sundar Pichai of Google (and its parent Alphabet), Arvind Krishna of IBM and Shantanu Narayen of Adobe, giving a-iii, b-i, c-iv, d-ii.

మైక్రోసాఫ్ట్ CEO సత్య నాదెళ్ల, గూగుల్ (మరియు దాని మాతృ సంస్థ ఆల్ఫాబెట్) CEO సుందర్ పిచ్చై, ఐ.బి.ఎమ్ CEO అరవింద్ కృష్ణ, అడోబ్ CEO శంతను నారాయన్; కాబట్టి a-iii, b-i, c-iv, d-ii.

Q191. (1) **Empathy** · (1) తాదాత్మ్యం (సమ్మతింపు)

Empathy is the ability to put oneself in another person's place and understand their feelings and point of view, so it is what lets students grasp their peers' perspectives and weigh them while deciding. Cooperative learning is a group-work teaching method, not this ability itself.

తాదాత్మ్యం (Empathy) అంటే తనను తాను మరొకరి స్థానంలో ఊహించుకుని వారి భావాలను, దృక్పథాన్ని అర్థం చేసుకునే సామర్థ్యం; కాబట్టి విద్యార్థులు తోటివారి దృక్పథాలను గ్రహించి, నిర్ణయాలు తీసుకునేటప్పుడు వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకునేలా చేసేది ఇదే. సహకార అభ్యాసం అనేది బృందంగా పనిచేయించే ఒక బోధనా పద్ధతి, ఈ సామర్థ్యం కాదు.

Q192. (1) **Jayabharat Reddy** · (1) జయభారత్ రెడ్డి

The three-member officers' committee headed by K. Jayabharat Reddy was set up by the N.T. Rama Rao government to inquire into complaints of Telangana NGOs that the 1975 Presidential Order on local reservation in government jobs was being violated; its findings led to GO 610. Most sources date this committee to 1984 rather than the 1986 given in the question, but none of the other names is linked to it.

కె. జయభారత్ రెడ్డి నేతృత్వంలోని ముగ్గురు సభ్యుల అధికారుల కమిటీని ఎన్.టి. రామారావు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది; ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో స్థానిక రిజర్వేషన్లపై 1975 రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వు ఉల్లంఘనకు గురవుతోందన్న తెలంగాణ NGOల ఫిర్యాదులపై విచారణ జరపడం దీని పని; దీని నిర్ధారణలు GO 610 కు దారితీశాయి. చాలా ఆధారాలు ఈ కమిటీని ప్రశ్నలో ఇచ్చిన 1986 కాకుండా 1984 నాటిదిగా పేర్కొంటున్నాయి, కానీ మిగిలిన పేర్లలో ఏదీ ఈ కమిటీతో ముడిపడి లేదు.

Q193. (3) **(A), (B), (C), (D)** · (3) (A), (B), (C), (D)

Ravindranath's indefinite hunger strike in Khammam district in January 1969 sparked the 1969 agitation; Indira Gandhi announced the eight-point formula in April 1969; after the 1971 elections M. Chenna Reddy called off the Jai Telangana agitation; and the Centre announced the six-point formula in September 1973. So the order is A, B, C, D.

జనవరి 1969లో ఖమ్మం జిల్లాలో రవీంద్రనాథ్ చేపట్టిన నిరవధిక నిరాహార దీక్ష 1969 ఉద్యమానికి నాంది పలికింది; ఏప్రిల్ 1969లో ఇందిరా గాంధీ 8 సూత్రాల పథకాన్ని ప్రకటించారు; 1971 ఎన్నికల తర్వాత ఎం. చెన్నారెడ్డి జై తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని విరమించారు; సెప్టెంబర్ 1973లో కేంద్ర ప్రభుత్వం 6 సూత్రాల పథకాన్ని ప్రకటించింది. కాబట్టి క్రమం A, B, C, D.

Q194. (4) **(A), (C), (D), (B)** · (4) (A), (C), (D), (B)

The statements carry their own years: A, C and D are 1997 events and B (the Telangana Jana Sabha meeting at Hyderabad) is from 1998, so B must come last, and option (4) is the only one that places it last. Within 1997 the key's order is the Suryapet declaration, then the formation of the Telangana Aikya Vedika, then the Warangal sabha, giving A, C, D, B.

ప్రకటనలలోనే వాటి సంవత్సరాలు ఉన్నాయి: A, C మరియు D 1997 నాటి సంఘటనలు, B (హైదరాబాద్లో తెలంగాణ జనసభ సమావేశం) 1998 నాటిది, కాబట్టి B చివరన రావాలి, మరియు B ని చివరన ఉంచిన ఏకైక ఐచ్ఛికం (4). 1997 లోని సంఘటనలలో కీ ఇచ్చిన క్రమం: సూర్యాపేట డిక్లరేషన్, తర్వాత తెలంగాణ ఐక్య వేదిక ఏర్పాటు, తర్వాత వరంగల్ సభ; దీంతో A, C, D, B వస్తుంది.

Q195. (3) **Jaini Mallaiah Gupta** · (3) జైని మల్లయ్య గుప్తా

As per the official key, the Bhongir (Bhuvanagiri) sabha of 8-9 March 1997, one of the meetings that revived the separate-Telangana demand in the 1990s, was presided over by Jaini Mallaiah Gupta. Prof. K. Jayashankar was the movement's ideologue but is not keyed as the president of this meeting.

అధికారిక కీ ప్రకారం, 1990లలో ప్రత్యేక తెలంగాణ డిమాండ్ను మళ్ళీ పుంజుకునేలా చేసిన సమావేశాలలో ఒకటైన 8-9 మార్చి 1997 భువనగిరి (భోంగిర్) సభకు జైని మల్లయ్య గుప్తా అధ్యక్షత వహించారు. ప్రొ. కె. జయశంకర్ ఉద్యమ సిద్ధాంతకర్త, కానీ కీ ఆయనను ఈ సమావేశ అధ్యక్షుడిగా పేర్కొనలేదు.

Q196. (1) **Machnoor** · (1) మాచునూరు

The Deccan Development Society organises the month-long Mobile Biodiversity Festival among villages of the Zaheerabad area in Sangareddy district to promote millets and traditional seeds; per the official key its 23rd edition, held in early 2023 (the International Year of Millets), was at Machnoor. Pochampally is known for Ikat handloom weaving, not this festival.

మిల్లెట్లు (చిరుధాన్యాలు) మరియు సంప్రదాయ విత్తనాలను ప్రోత్సహించడానికి డెక్కన్ డెవలప్ మెంట్ సొసైటీ సంగారెడ్డి జిల్లాలోని జహీరాబాద్ ప్రాంత గ్రామాలలో నెల రోజుల పాటు మొబైల్ బయోడైవర్సిటీ ఫెస్టివల్ను నిర్వహిస్తుంది; అధికారిక కీ ప్రకారం, 2023 ప్రారంభంలో (అంతర్జాతీయ చిరుధాన్యాల సంవత్సరం) జరిగిన దాని 23వ ఉత్సవం మాచునూరులో జరిగింది. పోచంపల్లి ఇక్కత్ చేనేతకు ప్రసిద్ధి, ఈ ఉత్సవానికి కాదు.

Q197. (1) Lord Mountbatten · (1) లార్డ్ మౌంట్బాట్టెన్

Lord Mountbatten was the last Viceroy of British India and was in office when India became independent on 15 August 1947; he then stayed on as the first Governor-General of free India. Canning (first Viceroy, 1858), Curzon (1899-1905) and Hardinge II (1910-1916) were much earlier.

లార్డ్ మౌంట్బాట్టెన్ బ్రిటిష్ ఇండియా చివరి వైస్రాయ్; 15 ఆగస్టు 1947న భారతదేశం స్వాతంత్ర్యం పొందినప్పుడు ఆయనే పదవిలో ఉన్నారు, ఆ తర్వాత స్వతంత్ర భారతదేశపు మొదటి గవర్నర్ జనరల్ గా కొనసాగారు. కాన్లింగ్ (మొదటి వైస్రాయ్, 1858), కర్జన్ (1899-1905) మరియు హార్డింగ్ II (1910-1916) చాలా ముందు కాలం వారు.

Q198. (1) Pranjal Patil · (1) ప్రాంజల్ పాటిల్

Pranjal Patil of Maharashtra, who lost her eyesight as a child, cleared the civil services examination and joined the IAS; she is known as India's first visually challenged woman IAS officer and took charge as Sub-Collector of Thiruvananthapuram in 2019. The key takes her as the answer although the question leaves out the word "woman" and visually impaired men such as Rajesh Singh (2007 batch) had joined the IAS earlier. (Official final key; some sources differ.)

చిన్నతనంలోనే కంటిచూపు కోల్పోయిన మహారాష్ట్రకు చెందిన ప్రాంజల్ పాటిల్ సివిల్ సర్వీసెస్ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులై IAS లో చేరారు; ఆమె భారతదేశపు మొదటి దృష్టి లోపం గల మహిళా IAS అధికారిగా ప్రసిద్ధి చెందారు, 2019లో తిరువనంతపురం సబ్-కలెక్టర్ గా బాధ్యతలు చేపట్టారు. ప్రశ్నలో "మహిళా" అనే పదం లేదు, అలాగే రాజేష్ సింగ్ (2007 బ్యాచ్) వంటి దృష్టి లోపం గల పురుషులు అంతకుముందే IAS లో చేరారు; అయినప్పటికీ ఆమెనే సమాధానంగా తీసుకుంది. (అధికారిక కీ ప్రకారం; కొన్ని ఆధారాలు వేరేగా చెబుతున్నాయి.)

Q199. (2) Hyderabad · (2) హైదరాబాద్

Hyderabad is the only Indian city with three national parks in its urban area: Kasu Brahmananda Reddy (KBR) National Park, Mrugavani National Park and Mahavir Harina Vanasthali National Park.

పట్టణ ప్రాంతంలో మూడు జాతీయ పార్కులు ఉన్న ఏకైక భారతీయ నగరం హైదరాబాద్: కాసు బ్రహ్మానంద రెడ్డి (KBR) జాతీయ పార్కు, మృగవని జాతీయ పార్కు మరియు మహావీర్ హరిణ వనస్థలి జాతీయ పార్కు.

Q200. (3) Operation Polo · (3) ఆపరేషన్ పోలో

Operation Polo, the "police action" launched on 13 September 1948, ended with the Nizam's surrender on 17 September 1948 and brought Hyderabad State into the Indian Union. Operation Vijay is the name of the 1961 Goa liberation (and the 1999 Kargil) operation.

13 సెప్టెంబర్ 1948న ప్రారంభించిన "పోలీసు చర్య" అయిన ఆపరేషన్ పోలో, 17 సెప్టెంబర్ 1948న నిజాం లొంగిపోవడంతో ముగిసి, హైదరాబాద్ రాష్ట్రాన్ని ఇండియన్ యూనియన్ లోకి తీసుకువచ్చింది. ఆపరేషన్ విజయ్ అనేది 1961 గోవా విమోచన (మరియు 1999 కార్గిల్) ఆపరేషన్ పేరు.

More free papers, mock tests and Telugu/Hindi practice at learnwithanil.in. Explanations by Jupudi Anil Kumar. Not affiliated with TSLPRB.